KOMMUNISTI

№ 11 (71) v. 1930. Marraskuu

NKP(b):n LENINGR. ja KARJALAN ALUEKOMIT. POLIITTISTALOUDELLINEN KUUKAUSIJULKAISU.

TOIMITUKSEN OSOTE: LENINGRAD, Poltavskaja 12. K/O KIRJA, puh. 173-11.

V. 1905 vallankumouksen merkitys ja opetukset.

Neljännesvuosisata on kulunut Venäjän ensimmäisestä vallankumouksesta. Tähän ajanjaksoon sisältyy Helmikuun ja Lokakuun vallankumoukset sekä neuvostovallan kolmetoistavuotiskausi. Näiden maailmanhistorian suurimpain tapahtumain taustalla käsittelemme v. 1905 vallankumouksen tapahtumia, merkitystä ja ennenkaikkea sen opetuksia.

V. 1905 vallankumoustapahtumain käsittämiseksi on luotava katsaus Venäjän taloudelliseen tilanteeseen vallankumouksen aattona. XIX vuosisadan alkupuoliskolla oli Venäjän teollisuus ja maatalous takapajuista. Valtiovarat käytettiin hovin ja armeijan ylläpitoon. Ja XIX vuosisadan lopullakin pysyi teollisuus pääasiassa pystyssä ulkomaisella pääomalla. Koko pääomasta oli kotimaista, venäläistä alkuperää vain 21%, loput saatiin tavalla tai toisella ulkomailta. Mutta vuosisadan lopulla tapahtui käänne. Jo vv. 1901 — 1904 sijoitettiin ulkolaista pääomaa Venäjän täollisuuteen ainoastaan 182 miljoonaa ruplaa, kun taas venäläistä 209 miljoonaa ruplaa. Näinollen voidaan puhua «kotimaisesta» teollisuudesta jo tänä kautena, vaikka pääomat ja valtiolainat olivatkin ulkomaalaisia. Venäjän silloisen rahaministeri Vitten politiikkaan kuuluikin suurteollisuuden ja strateegisten rautateiden rakentaminen ulkomaisen pääoman avulla. Mm. Europaa Tyyneen valtamereen yhdistävää Siperian rataa alettiin v. 1891 rakentaa Ranskasta saaduilla lainoilla.

Ulkomaisen pääoman virtaaminen Venäjälle vei tehdasteollisuutta nopeasti eteenpäin. V. 1881 — 1900 syntyi Venäjällä 61% sen sunrteollisuuslaitoksista. Metallin valmistus, joka v. 1866 oli 196.721 tonnia, nousee v. 1896, siis 30 vuodessa, 1.573.770 tonniin, ja v. 1904 jo 2.950.819 tonniin. Naftatuotanto, joka oli v. 1870 vain 337.704 tonnia, kohosi 1896 mennessä 6.885.278 tonniin.

Venäjän teollisuus kehittyi siis tavattoman nopeasti. Erikoisuutena siinä on mainittava sen keskittyminen. Jos otamme pienet liikelaitokset, joissa kussakin on alle 100 työläistä, niin tällaisissa työlaitoksissa oli kaikkiaan XX vuosisadan alussa 10% työläisistä, mutta Saksassa 22%. Ja kun otamme suuret tehtaat, joissa on 500 — 1,000 työläistä, niin Venäjällä niissäkin on 10% kaikista työläisistä. Kun lopuksi otamme jättiläistehtaat, joissa kussakin on yli 1000 työläistä, niin näemme, että Saksassa niissä oli 8% työläisistä, mutta Venäjällä 24%. Siinä eräs huomattava tekijä vallankumouksessa. Tov. Pokrovski sanookin, että rakenteeltaan Venäjän teollisuuskapitalismi oli etumaisimpia Europassa: mutta sitä pyrittiin pitämään vanhassa poliittisessa kotelossa, joka ei vastannut teollisuus- vaan kauppapääoman etuja. Siis tuotannon keskittyminen Venäjällä XX vuosisadan alussa oli keskittyneempää kuin Saksassa.

Jos vertaamme Venäjän teollisuuden kehitystä XIX vuosisadan lopulla Eng-

lannin ja Yhdysvaltain teollisuuden kehitykseen, niin huomaamme, että edellinen on ollut paljon nopeampaa. V:sta 1890v:en 1900 kohosi takkiraudan tuotanto 3½ kertaisesti, hiilen ja naftan tuotanto melkein 3 kertaisesti, puuvillan muokkaus kaksinkertaisesti jne. Työläisten lukumäärä raskaassa teollisuudessa lisääntyi kaksinkertaiseksi ja teollisuustyöläisten yleisluku kohosi 2½ miljoonaan henkeen.

Venäjän teollisuuskapitalismin verrattain huomattavasta taloudellisesta merkityksestä huolimatta ei sillä ollut välitöntä poliittista valtaa. Itsevaltiusjärjestelmä nojasi kartanoherroihin ja niiden käsissä oli koko valtiokoneisto. Teollisuus kehittyikin kartanoherrain tarpeiden mukaisesti. Talonpoikaismarkkinat olivat heikosti kehittyneet. Kartanoherra ei myynyt maataan talonpojille, päinvastoin otti talonpojilta parhaat maat haltuunsa. Kartanoherrain ja talonpoikain välillä oli ristiriita tuotannossa. Käytiin taistelua viljan suurtuottajain ja etuoikeuksia vailla olevan viljan päätuottajan välillä. Ja talonpoika kohdisti päätaistelun kehittyvää agraarikapitalismia vastaan.

Kuvataksemme asemaa maaseudulla mainitsemme vain, että 10½ milj. talonpoikaistaloudella (50 miljoonalla maaseutuasukkaalla) oli maata 75 miljoonaa desjatiinaa, mutta 30 tuhannella kartanoherralla (so. perheineen noin 150 tuhannella henkilöllä) oli myöskin 70 miljoonaa desjatiinaa.

Talonpojat olivat pakotettuja pienien maapalstojen vuoksi työskentelemään palkkalaisina mitättömän pienestä päiväpalkasta. Heidän tuli muokata kartanoherrain maita omalla kalustollaan, valtiolle tuli maksaa suuria veroja ja välilliset verot rasittivat talonpoikia. Itsevaltius asettui kaikessa kartanoherrain puolelle ja talonpojan asema huononi huononemistaan. Aivan kuin huomaamattaan, objektiivisten syiden vaikutuksesta, tapahtui talonpoikain vallankumouksellistuminen.

XX vuosisadan alussa koko Europaa kohdannut talouspula muodostui Venäjällä paljon pitkäaikaisemmaksi. Se vaikutti voimakkaasti raskaaseen teollisuuteen. Teräksen ja raudan muokkaus, hiilen ja naftan tuotanto alkoi supistua. Työläiset joutuivat työttömiksi, palkkoja alennettiin. Ja kun teollisuustuotteiden kysyntä tuli heikoksi omassa maassa, oli haettava markkinoita muualta. Sotaa pitikin tsaristinen Venäjä maalle välttämättömänä. Sisäasiain ministeri Plehve toivoi siten pelastavansa maan ja kääntävänsä kansanjoukkojen ja liberaalisen porvariston huomion pois maan sisäpoliittisista kysymyksistä ja vallankumouksesta. Nikolai II jatkoi monessa suhteessa isänsä Aleksanteri III politiikkaa. Hän tuki teollisuusporvaristoa ja lupasi säilyttää itsevaltiuden periaatteet lujina ja järkähtämättöminä.

Venäjän ulkopolitiikka oli haaksirikkoutunut. Tapahtumat Kaukaisessa Idässä kärjistivät suhteita Japanin ja Venäjän välillä. Tsaristinen Venäjä tavoitteli nimittäin samoja alueita, jotka olivat joutuneet Japanille. Venäjä käytti hyväkseen Kiinassa v. 1900 puhjennutta boksarikapinaa ulkomaalaisia vastaan ja valloitti Porth-Arthurin ja koko Mantshurian. Ja sen vallattuaan alkoi se valmistautua Korean valtaamiseen, perustamalla Jalu-joen varrelle, joka eroittaa Mandshurian Koreasta, kuuluisan metsäkonsessionin. Yrityksessä oli mukana tsaarin perhekin. Tämä sai Japanin hyökkäämään Venäjän kimppuun tammikuun lopulla v. 1904. Venäjä tuli yllätetyksi ja joutui valmistumattomana sotaan. Se menetti heti kaksi suurta panssarilaivaa ja sen jälkeen kärsi tappion toisensa jälkeen maalla sekä merellä.

Isänmaallisuus valtasi hetkeksi Venäjän porvariston, sekä osan liberaalista intelligenssiä. Mutta heti kun alkoi selvitä se, ettei tsaristinen Venäjä ollutkaan sotilaallisesti mahtava ja ettei sen kansainvälinen asema ollut kehuttava, muodostui sodan vastainen oppositio. Työväenluokka ei ollut hurmaantunut isänmaan puolustukseen. Sota ja taloudellinen pula kehitti vallankumouksellista tilannetta ja joudutti

työväenjoukkojen vallankumouksellistumista. Venäjän häviö sodassa oli alkusoittona, 1905 vallankumoustapahtumille.

Tammikuun 9 päivän merkitys.

Tammikuun 9 päivän tapahtumilla on suuri merkitys Venäjän työväenluokan taistelussa tsarismia vastaan. Työväenluokan asema oli tammikuun tapahtumain aattona sangen raskas. Työpalkat kolmessa vuodessa alenneet huomattavasti. Kun teollisuustyöläisten keskipalkka kautta Venäjän oli v. 1903 vielä 246:05 henkeä kohti vuodessa, niin v. 1905 oli se vain 205:05. Viljan ja elintarpeiden hinnat päinvastoin kohosivat.

Taloopoikain asema kärjistyi maan vähyyden vuoksi ja talonpojat siirtyivät joukottain kaupunkeihin. Se alensi työläisten palkkoja. Ja kun mainitsemme vielä sen, että työpäivän pituus oli 11 — 13 tuntia, niin käsittää hyvin työläisten liikehtimisen syyt.

Subatovilaisuudella, eli nk. «poliisisosialismilla» on suuri sija tammikuun 9 päivän tapahtumissa. Ensimäinen subatovilainen järjestö perustettiin v. 1901 Minskissä. Myöhemmin niitä oli useissa muissakin kaupungeissa. Esim, Pietarissa Gaponin perustamia yhdistyksiä 11 ja niissä 8,000 jäsentä. V. 1904 oli näillä yhdistyksillä suuri vaikutus työläisten keskuudessa. Tov. Jaroslavski mm. kertoo, kuinka hän toimiessaan siihen aikaan Pietarin komitean organisaattorina joutui kokouksissa esiintymään Gaponia vastaan. Se oli hyvin vaikea tehtävä, sillä Gaponilla oli suuri auktoritetti. Puolue ei myöskään antanut täysin päteviä ohjeita syystä kun puolue oli hajanainen, ryhmätaistelujen valtaama. «Teimme kuitenkin voitavamme. Kehoitimme työläisiä pysymään pois talvipalatsilta, jonne Gapon kehoitti heitä eväät mukana menemään. Puhuin työläisille: jos me bolsheviikit voisimme pysähdyttää liikkeen, niin meidän olisi se tehtävä. Mutta me emme voi sitä tehdä ja siksi meidän tulee osoittaa työläisille, että tsaarilla on kylliksi lyijyä, kenraaleja, upseereja ja sotilaita meitä aseettomia ampuakseen. Mutta jos te ette kuuntele minua vaan Gaponia, niin me kaikki tulemme kadulle ja olemme eturivissä ja kun meidän veremme vuotaa kadulle, niin te tulette vakuutetuksi, ettei niin olisi pitänyt tehdä.»

«Kun toisen kerran puhuin työväenluokan vallankumouksellisista tehtävistä, kertoo tov. Jaroslavski — keskeytti Gapon minut ja huomautti ettei vain kenelläkään saisi olla talvipalatsille mennessä aseita, eikä punaisia lippuja, sillä se pilaisi asian. Sanoin silloin työläisille: Älkää epäilkö etteikö huomenna tulisi joukkoampumisia, verilöylyjä. Vain sokea ei huomaa, että työläisiä petetään. Meidän ei tarvitse ottaa mukaamme ruokaa, vaan aseita, meidän on aseistuttava, eikä mentävä ilman aseita. Jos kaikki kuluu rauhallisesti, niin sitä parempi, mutta jos työläisiä ammutaan, niin heillä tulee myöskin olla millä vastaavat».

Pappi Gapon oli hallituksen palkkaama provokaattori, joka halusi suorittaa joukkovangitsemisia, joukkoverilöylyn. Hän onnistuikin siinä. Tammikuun 9 päivänä tuotiin Pietarin sairaaloihin 1,216 haavoittunutta. Mutta nämä uhrit eivät olleet turhat. Venäjän proletariaatti sai verisunnuntain kokemuksista sen opetuksen, että kadotti ainiaaksi uskon tsaariin. Se oppi käsittämään, että tsaari on hallitsevan luokan jäsen, että ei riitä taloudellinen taistelu työnantajia vastaan, vaan tulee alkaa leppymätön taistelu koko tsaristisen järjestelmän kukistamiseksi.

Niin tapahtuikin. Lakkoliike, joka kymmenvuotiskautena oli kasvanut 430,000, kasvoi v. 1905 tammikuulla, ensimäisenä vallankumouskautena 440,000. Siis yhdessä kuukaudessa enemmän kuin 10 vuodessa. Sellaista lakkoliikkeen kehitystä ei oltu havaittu missään kapitalistisessa maassa. V. 1905 oli lakkolaisten yleissumma 2,800,000 henkilöä, kaksi kertaa enemmän tehdastyöläisten lukumäärää.

Lenin kirjoittaa lakkoliikkeen kehityksestä.

«Tämä ei luonnollisesti osoita sitä, että Venäjän tehdastyöläiset olisivat valistuneempia ja voimakkaampia Länsi-Euroopan veljiään. Oikeammin päinvastoin. Mutta tämä osoittaa sitä, kuinka suuremmoista voi olla proletariaatin uinaileva tarmo. Se puhuu siitä, että vallankumouskautena, — vakuutan tämän vähääkään liioittelematta, Venäjän historian mitä tarkimmalla tuntemuksella— proletariaatti voi kehittää tarmoaan s a t a k e r t a a s u u r e m m a k s i kuin tavallisena rauhallisena aikana. Tämä puhuu siitä, että ihmiskunta ei v. 1905 mennessä vielä tiennyt kuinka suuremmoisia ja jättiläismäisiä voivat proletariaatin voimat olla, jos asia kehittyy siihen saakka, että tulee todella taistella suuren päämäärän puolesta, taistella todella vallankumouksellisesti».

Vallankumousliikkeen metodit ja muodot.

Jo edellä mainitsimme, että Venäjän Sosialidemokraattinen Työväenpuolue oli v. 1905 tammikuun 9 päivään saakka heikko. Sitä nimitettiinkin menshevikkien taholta «lahkoksi». Siihen kuului joku sata paikallisia vallankumouksellisia järjestöjä ja muutama tuhat paikallisten järjestöjen jäseniä. Puolueella oli joitakin ulkomailla ilmestyviä lehtiä, joita maanalaisesti kuljetettiin Venäjälle. Ei ihme siis, jos jotkut lyhytnäköiset hra Struven tapaan vielä kaksi päivää ennen verisunnuntaita vakuuttivat: «Venäjällä ei ole vielä vallankumouksellista kansaa».

Mutta tilanne muuttui nopeasti. Leninin arvio proletariaatin voimien satakertaistumisesta piti paikkansa. Puolue kasvoi muutaman kuukauden aikana tuhansilla ja se kohosi 2 — 3 miljoonaisen joukon johtajaksi. Talonpoikaisliike, joka v. 1905 keväällä oli vasta alulla, valtasi seitsemännen osan kuntia. Syksyllä jo yli kolmasosan. Talonpojat kokoontuivat ryhmissä ja harkitsivat asemaansa. Joukottain ryntäsivät ne kartanoherrain tiloille, polttivat ja ryöstivät niitä. Ne vaativat myöskin kartanoherrain maiden luovuttamista.

Laivastossa ja armeijassa alkavat sotilaskapinat, Huomatuimmat niistä olivat panssarilaiva «Knjas Patjomkinin» kapina Mustallamerellä. Kapinallisten käsiin jouduttua laiva osallistui Odessan kapinaan, Lenin kirjoittaa sotaväen osallistumisesta vallankumoukseen seuraavaa:

«Venäjän vallankumouksen historia, samoin kuin Pariisin Kommuninkin historia v. 1871 antaa meille todellisen opetuksen siitä, että militarismia ei milloinkaan eikä missään tapauksessa voida voittaa ja tuhota millään muulla keinolla kuin kansan armeijan yhden osan voitollisella taistelulla sen toista osaa vastaan. Ei riitä se, että saarnataan, kirotaan, «kielletään» militarismi, arvostellaan ja todistellaan sen vahingollisuutta, on tyhmää vapaaehtoisesti kieltäytyä sotapalveluksesta, — tehtävämme sisältyy siihen, että proletariaatin vallankumouksellisen tietoisuuden jännittämisellä ja samalla ei vain yleensä, mutta konkreettisesti valmistamme sen parhaita aineksia siihen, että silloin kun kansa elää syvimmän käymisen hetkeä nämä ainekset tulisivat vallankumousarmeijan johtoon».

Liiikkeen voimistumista kuvaa sekin, että syksyllä valtasi lakkoliike tehdastyöläisten lisäksi myöskin rautatieläiset, posti- ja lennätinlaitoksen työläiset jne. Yliopistojen ovet, jotka olivat aina olleet suljetut kansan syviltä riveiltä, avautuivat yleisiä kokouksia varten. Senomalehdistö sai vapaasti ilmestyä. Sensuuri oli syrjäytetty. Ensi kerran Venäjän historiassa ilmestyi vapaasti Pietarissa ja muissakin kaupungeissa sanomalehtiä. Pietarissakin kolme sosialidemokraattista sanomalehteä 50 — 100 tuhannen painoksina.

Käsittääksemme oikein liikkeen muotojen kehityksen, tulee meidän seurata siinä esiintyviä ilmiöitä. V. 1905 vallankumouksella on monia omalaatuisia piirteitään. Ensimäinen on se,

että vallankumous oli yhteiskunnalliselta sisällöltään porvarisdemokraattinen. Se oli asettanut tehtäväkseen saavuttaa demokraattinen tasavalta, 8-tunnin työpäivä, ja suuraateliston maitten pakkoluovuttamisen. Mutta taistelukeinoiltaan oli se proletaarinen. Sen luonteenomaisempana taistelukeinona oli joukkolakko. Toisena omalaatuisuutena on mainittava taloudellisten ja poliittisten lakkojen yhteen kietoutuminen. Nämä Venäjän vallankumouksen erikoisuudet selittävät meille sen seikan kuinka palkkatyöläiset saivat niin pikaisesti pakoitetuksi kapitalistit parantamaan työläisten asemaa ja mitenkä juuri taistelun prosessi kasvatti työtätekeviä joukkoja, teki heidät tietoisiksi vallankumouksellisesta voimastaan.

V. 1905 vallankumouksen neuvostoista kirjoittaa Lenin:

«Taistelun tulessa muodostuivat omalaatuiset joukkojärjestöt, mainehikkaat Työläisten edustajain neuvostot, kaikkien tehtaiden edustajain kokoukset. Nämä Työläisten edustajain neuvostot alkoivat useissa Venäjän kaupungeissa näytellä yhä enemmän ja enemmän väliaikaisen vallankumoushallituksen osaa, kapinan elinten ja johtajan osaa. Oli myös yrityksiä järjestää sotilaiden neuvostoja ja merimiesten neuvostoja ja yhdistää ne Työläisten edustajain neuvostoihin».

Nämä Venäjän vallankumouksen omalaatuiset piirteet painoivat syvälle leimansa vallankumouksen kulkuun. Helmikuun vallankumouksessa, 12 vuotta myöhemmin, kohosivat neuvostot uudelleen esiin paljon täydellisempänä ja kirkkaampana.

V. 1905 tapahtumain huippukohta on Moskovan joulukuun kapina. Sen antamat opetukset ovat proletariaatille suurarvoiset. Siksi on tarkoin tutkittava sen opetukset.

Ensimäinen opetus on se, että rauhallinen poliittinen joukkolakko on riittämätön. Tulee harjoittaa laajojen joukkojen keskuudessa agitatiota aseellisen kapinan puolesta. Toinen opetus, että on «muokattava» aatteellisesti sotaväki. Kapinan hetkellä ei saa kuitenkaan odottaa koko sotaväen siirtymistä kansan puolelle. Horjuva sotaväki on fyysillisesti voitettava ja päälliköt on tuhottava. Tulee muistaa Marxin määritelmä, että kapina on taitoa ja että tämän taidon pääsääntö on — epätoivoisen rohkea ja päättävä hyökkäys. Kolmas opetus: kun sotataktiikka riippuu sotatekniikan tasosta, on ensiksi omaksuttava Moskovan taistelun esiintuoma sissisodan taktiikka ja toiseksi, käytettävä hyväksi tekniikan kehitystä ja opetettava työläisiä valmistamaan pommeja ja käyttämään aseita.

Mainitsimme jo, että Venäjän v. 1905 vallankumous oli taistelukeinoiltaan proletaarinen. Hegemonia, johtava osa, kuului proletariaatille. Porvaristo taisteli hegemonian säilyttämiseksi itsellään. Mensheviikitkin olivat sitä mieltä, että proletariaatin on jätettävä vallankumouksen johtava osa porvaristolle ja kuljettava sen johdolla. Proletariaatti ei alistunut tähän. Se halusi säilyttää hegemonian itsellään, vetääkseen mukanaan talonpoikaiston vallankumoukselliset ainekset ja suorittaakseen vallankumouksen loppuun asti. Se ei halunnut jäädä porvariston tavoin puolitiehen. Se huomasi aikanaan irtaantua porvaristosta. Sillä se, porvaristo, jota v. 1905 aikana elähytti poliittisen «kevään» toiveet, järjesteli suhteitaan tsaarin kanssa ja sopeutuikin heti sen myöntämiin vapauksiin, kun sai omat pyyteensä toteutetuksi. Sen vallankumouksellisuus päättyi n.s. Lokakuun manifestiin. Sen jälkeen se luopui vallankumouksesta ja proletariaatti jäi yksin, omine taistelukeinoineen kulkemaan eteenpäin.

Venäjän vallankumouksen proletaarisesta luonteesta lausuu Lenin vielä seuraavasti:

«Venäjän vallankumous oli sitäpaitsi proletaarinen ei vain siinä mielessä, että proletariaatti oli johtavana voimana, liikkeen etujoukkona, vaan siinäkin mielessä, että erikoinen proletaarinen taistelukeino, juuri lakko esiintyi pääkeinona massojen liikkeelle saattami-

sessa ja kaikkein luonteenomaisempana ilmiönä ratkaisevain tapahtumain aaltomaisessa kasvamisessa.»

Menshevikit ja bolshevikit v. 1905 vallankumouksessa.

V. 1905 vallankumoustapahtumia käsitellessä on välttämätöntä luoda katsaus puolueen sisäiseen tilaan.

Jo edellä huomautimme, että puolue eli sisäisten ristiriitojen kautta. Toisessa puoluekokouksessa v. 1903 tapahtunut hajaannus jakoi puolueen kahteen osaan, menshevikkeihin ja bolshevikkeihin. Kumpikin ryhmä esiintyi omalla taktiikallaan. Leninin mainio kirja «Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa» selostaa taktillisia organisatio y.m. kysymyksiä kummankin ryhmän näkökannalta. Se sisältää kolmannen Lontoossa pidetyn puoluekokouksen, johon ottivat osaa vain bolshevikit ja meshevikkien pitämän Geneven konferenssin, päätösten kritiikkiä. Jokaisen tulee tutustua tähän kirjaan, voidaakseen perinpohjin syventyä niihin erimielisyyksiin, joita menshevikkien ja bolshevikkien välillä oli olemassa.

Tammikuun 9 päivän tapahtumain, venäläis-japanilaisen sodan ja yleisen tilannearvion pohjalla valmistautuivat bolshevikit vallankumoukseen. Kolmannen puoluekokouksen päätösten tarkkailu ilmaisee sen täydellisesii. Menshevikit päinvastoin vasta tapahtumain pyörteessä olivat pakotettuja tunnustamaan vallankumouksen tosiasiaksi. Vallankumouksellinen joukkoliike työnsi heidät valmistumattomina v. 1905 tapahtumain eteen.

Menshevikkien järjestöllinen opportunismi on ennen muita virheitä mainittava. He halusivat muodostaa laajan julkisen työväenpuolueen, jonka ovet olisivat olleet avoimina kaikille, ennen kaikkea liberaaliselle porvaristolle, jolle he luovuttivat vallankumouksen johtoaseman. Kun edessä oli porvarillinen vallankumous, kiteytyi väittely porvarillisen vallankumouksen määrittelyn puitteisiin. Bolshevikit sanoivat: porvarillinen vallankumous merkitsee vallankumousta, mikä luo porvarilliselle, kapitalistiselle järjestykselle välttämättömät ehdot. Menshevikit sanoivat: porvarillinen vallankumous merkitsee vallankumousta, jota porvaristo johtaa. Tässä heidän taktiikkansa perusvirhe.

Kirjassaan «Kaksi taktiikkaa» Lenin kirjoittaa:

«Marxilaiset ovat ehdottomasti vakuutettuja Venäjän vallankumouksen porvarillisesta luonteesta. Mitä tämä merkitsee? Se merkitsee, että ne demokraattiset uudistukset poliittisessa järjestelmässä ja ne yhteiskunnallistaloudelliset uudistukset, jotka ovat tulleet Venäjälle välttämättömyydeksi, eivät ainoastaan sinänsä ole merkitsemättä kapitalismin tuhoutumista, porvariston herruuden tuhoamista, vaan — päinvastoin — ne ensiksi puhdistavat maaperää oikealla tavalla taajaa ja nopeata europalaista, eikä aasialaista kapitalismin kehitystä varten, ne ensiksi tekevät mahdolliseksi porvariston herruuden luokkana.»

«Mutta kokonaan järjetön käsitys on, että porvarillinen vallankumous ei ilmaise ollenkaan proletariaatin etuja. Tämä järjestön ajatus johtaa joko esi-isien aikaiseen narodnikkilaiseen teosiaan siitä, että porvarillinen vallankumous on proletariaatin eduille ristiriitainen ja että me emme tämän vuoksi tarvitse porvarillista poliittista vapautta, tai sitten tämä ajatus johtaa anarkismiin, joka kieltää proletariaatin kaikenlaisen osanoton porvarilliseen politiikkaan, porvarilliseen vallankumoukseen, porvarilliseen parlamentarismiin. Marxismi opettaa proletariaattia ei kiertämään porvarillista vallankumousta, ei väistämään sitä, eikä jättämään porvaristolle sen johtoa, vaan — päinvastoin — mitä tarmokkaampaan osanottoon, mitä päättävämpään taisteluun johdonmukaisen proletaarisen demokratismin ja vallankumouksen loppuun asti viemisen puolesta.»

Nämä Leninin lausunnot v. 1905 ajoilta osoittivat mitä selvimmin bolshe-

vikkien kannan osallistumisesta porvarilliseen vallankumoukseen ja ne pitävät vielä nytkin paikkansa.

Kolmannen puoluekokouksen päätöslauselma väliaikaisesta hallituksesta tulee myöskin mainita. Siinä sanotaan: «Huolimatta siitä, tuleeko sosialidemokratian osallistuminen väliaikaiseen vallankumoushallitukseen mahdolliseksi, tulee mitä laajimmissa proletariaatin kerroksissa propageerata aatetta alituisen painostuksen välttämättömyydestä väliaikaiseen hallitukseen nähden sosialidemokratian aseistaman ja johtaman proletariaatin puolelta, tarkoituksella suojella, lujittaa ja laajentaa vallankumouksen saavutuksia.»

Bolshevikkien ja menshevikkien kanta erosi myöskin agraari- ja talonpoikaiskysymyksen asettelussa. Bolshevikkien mukaan on porvarillisdemokraattisen vallankumouksen perustana maa- ja talonpoikaiskysymyksen ratkaisu. Ohjelmassaan merkitsivät bolshevikit lujan liiton solmiamisen talonpoikaiston kanssa. Ottivat tunnuksen kartanoherrain maiden pakkoluovuttamisesta, ja vallankumouksellisten talonpoikaiskomiteoiden muodostamisesta. Johdonmukaisesti kehittivät he näiden tunnuksien mukaan taktiikkaansa v. 1905 vallankumouksessa. Tähtäsivät toimintansa talonpoikain mukaan vetämiseen. Leninin määritelmä suhteesta talonpoikaistoon on seuraava:

«Porvaristo ei voi olla vallankumouksen pääasiallisimpana liikkeellepanevana voimana, eikä sen johtajana. Ainoastaan proletariaatti kykenee viemään sen loppuun saakka, s.o. täydelliseen voittoon asti. Mutta tämä voitto voidaan saavuttaa vain sillä ehdolla, että proletariaatti onnistuu vetämään mukanaan suuren osan talonpoikaistoa. Nykyisen vallankumouksen voitto Venäjällä on mahdollinen vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisena diktatuurina.»

Toisin asettivat kysymyksen menshevikit ja Trotski. Menshevikit halusivat järjestää maakysymyksen reformistisesti. He puhuivat kartanoherrain maiden pakkoluovuttamisen asemasta luovuttamisesta, siis maiden lunastamisesta. Talonpoikaistoa eivät he pitäneet proletariaatin liittolaisena, vaan pikemmin vihollisena. Trotski unohti kokonaan talonpoikaiston. Hän esitti v. 1905 tunnuslauseen: «Työväen hallitus ilman tsaaria», s.o. tunnuksen vallankumouksesta ilman talonpoikaistoa. Trotskin ja Parvuksen permanenttiteoriassa, jonka he v. 1905 aikana esittivät, esitetään «vihamielisiä yhteentörmäyksiä talonpoikaiston laajoja joukkoja vastaan». Mutta «permanenttinen vallankumous» ei ole pelkästään talonpoikaisliikkeen vallankumouksellisten mahdollisuuksien aliarviointia. Se on sellaista talonpoikaisliikkeen aliarviointia, joka vie leniniläisen proletariaatin diktatuurin teorian kieltämiseen», sanoo tov. Stalin.

Liikkeen tulokset ja opetukset.

V. 1905 vallankumousliikkeen tuloksia tutkiessa on ensiksi osoitettava porvariston muuttuminen vastavallankumoukselliseksi heti sen jälkeen kun sen omat edut tulivat vallankumouksessa tyydytetyksi. Porvaristo ei kykene johdonmukaisesti viemään vallankumousta loppuun asti. Se on proletariaatin aina otettava huomioon. Toiseksi se, että talonpoikaisto tuli vallankumoukselliseksi ja ryhtyi ajamaan tarmokkaasti maakysymystä. Ja kolmanneksi, työväenluokka alkoi järjestämään yhteisrintamaa vallankumouksellisten voimien kokoamiseksi.

V. 1905 vallankumouksen antamat opetukset ovat sangen arvokkaat vallankumoukselliselle proletariaatille. Se väittely, joka vallankumoustapahtumain jälkeen käytiin bolshevikkien ja menshevikkien kesken, on omiaan osoittamaan kuinka väärin menshevikit arvioivat vallankumouksen tulokset ja opetukset. Heidän ajatuksensa sisältyy Plehanovin sanoihin: «Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin.» Edellä esitetyistä Leninin lausunnoista jo kävi selväksi se, miten bolshevikit osasivat oikein ja

marxilaisesti asettaa kysymyksen porvarillisesta vallankumouksesta ja siitä missä määrin se on edullinen proletariaatille. Marxin lausuma: permanenttinen, jatkuva vallankumous tarkoittaa ensiksi vallankumouksen nousukautta ja toiseksi porvaris-demokraattisen vallankumouksen kasvamista sosialistiseksi. Lenin on v. 1905 vallankumouksen aikana kehittänyt tämän tunnuksen muotoon: proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri. Selittäessään tarkemmin tämän tunnuksen sisältöä hän lausuu:

«Voimana, joka kykenee saamaan aikaan «ratkaisevan voiton tsarismista» voi olla ainoastaan k a n s a, s.o. proletariaatti ja talonpoikaisto, jos otetaan perustavat suurvoimat, jakaen kaupunkien ja maaseudun pikkuporvaristo (myöskin «kansaa») näiden kahden kesken. Kukaan muu ei voi saada ratkaisevaa voittoa tsarismista.»

«Ja tällainen voitto tulee olemaan juuri diktatuuria, s.o. sen välttämättömästi tulee nojata sotilasvoimaan, massojen aseistamiseen, kapinaan, eikä mihinkään «rauhallista tietä» muodostettuihin laitoksiin.»

Näin arvioi Lenin v. 1905 vallankumouksen jälkeen tapahtumain kehittymisen. Ja kuten huomataan, ei sillä ole mitään yhteyttä menshevistiseen arvioon.

V. 1905 tapahtumain kokemuksen ja opetusten pohjalta lähtien kehittivät bolshevikit johdonmukaisesti toimintaansa edelleen. Leninin suuremmoinen osuus taistelussa bolshevistisen taktiikan puolesta on merkittävä. Se on lyönyt leimansa koko vallankumoustapahtumain kulkuun. Leniniläinen organisatiosuunnitelma, johon sisältyvät demokraattinen sentralismi, pää-äänenkannattajan perustaminen ja ammattivallankumouksellisten järjestön luominen, voitti menshevistiset suunnitelmat kaikista subjektiivisista ja objektiivisista vaikeuksista huolimatta. Leninin johtama «Iskra»-lehti taisteli näiden periaatteiden puolesta järkkymättä niin kauan kuin se oli bolshevikkien käsissä. Se suoritti valtavan taistelun ekonomismia, sen ajan opportunismia vastaan, jonka tarkoituksena oli vieroittaa työväki pois poliittisesta taistelusta. Se paljasti narodnikkien jätteet, jotka esiintyivät erikoisesti sosialivallankumouksellisen puolueen riveissä ja jotka koettivat suunnata proletariaatin taistelun terrorin tielle. Se taisteli myöskin kaikkia porvarillisen liberalismin otteita vastaan, joiden avulla koetettiin juurruttaa työläisiin ja talonpoikiin laillisuuden harhoja.

Se antautumisen mieliala, joka valtasi suurimman osan V.S.D.T.P:n jäsenistöä vallankumouksen tappion jälkeen, vaikutti ehkäisevästi puolueen kehitykseen. Mutta puolueen bolshevistinen osa karastuikin juuri näissä taisteluissa. Leninin voimakas kyky musersi kaikkien niiden erilaisten virtausten olemuksen, jotka bolshevikkien, menshevikkien ja muidenkin puolueiden taholta kohdistettiin puolueen yhtenäisyyttä vastaan. Ja vaikka puolueemme historia onkin läpeensä täynnä sisäisiä ristiriitoja ja erikoisesti v. 1905 ajoilta, niin kristallikirkkaana välkkyvät bolshevistiset periaatteet kullakin ajankohdalla. Kuinka selvästi Lenin asetti nämä kysymykset jo vallankumouksen aikana, näkyy otteesta, jonka lainaamme hänen kirjastaan «Kaksi taktiikkaa»:

«Vallankumoukset ovat historian vetureita, — puhui Marx. Vallankumoukset ovat sorrettujen ja riistettyjen juhlia. Kansanjoukot eivät koskaan pysty esiintymään niin aktiivisina uusien yhteiskuntajärjestyksien luojina kuin vallankumouksen aikana. Sellaisina aikoina pystyy kansa ihmeisiin asteettaisen edistyksen ahtaan ja porvarillisen mittapuun näkökannalta. Mutta tarvitaan, että myöskin vallankumouksellisten puolueitten johtajat esittäisivät tällaisina aikoina laajemmin ja rohkeammin tehtävänsä, että heidän tunnuksensa kulkisivat aina joukkojen vallankumouksellisen itsetoiminnan edellä, ollen niille majakkana, osoittaen niille kaikessa laajuudessaan ja ihanuudes-

saan meidän demokraattisen ja sosialistisen ihanteemme ja osoittaen lähimmän ja suorimman tien täydelliseen, ehdottomaan, ratkaisevaan voittoon». Vain osan niistä tuloksista ja opetuksista, joita v. 1905 vallankumous antoi, olemme tässä maininneet. Kuten alussa huomautimme, on kuluneen neljännesvuosisadan taustalla sarja tapahtumia. V. 1906 tapahtumat ovat, kuten on jo usein sanottu, helmikuun vallankumouksen kenraaliharjoituksia. Helmikuun ja Lokakuun vallankumoukset ovat todenneet oikeaksi leniniläiset taktilliset tunnukset. Ennenkaikkea tunnuksen: proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri, joka parhaiden osoittaa porvaris-demokraattisen vallankumouksen kasvamisen proletaariseksi. Sen ruumiillistuminen nähdään jo helmikuun vallankumouksen aikana neuvostojen muodostumisen yhteydessä. Ja nytkin, Lokakuun vallankumouksen neljäntenätoista vuotena, ja juuri näiden vuosien kokemuksen pohjalla, on meidän seurattava näiden tunnuksien kehittymistä ja toteutumista, kapitalistimaissa. Sillä paljon enemmän kuin ennen väärennetään näitä leniniläisiä vallankumousoppeja sosialifascistien ja opportunistien taholta näinä aikoina kaikissa maissa.

Venäjän kolmen vallankumouksen tuloksena on meillä neuvostovalta. Se on maailman historian suurimpia tapahtumia. Venäjän Kommunistisen puolueen (b) johdolla, valtavalla joukkoliikkeellä, joka alkoi v. 1905 suurlakolla ja kehitettiin aseelliseksi kapinaksi, luotiin perusta tälle mahdollisuudelle. Lokakuun vallankumous on oivallinen näyte siitä kuinka Venäjän proletariaatti ja köyhä talonpoikaisto olivat v. 1918 mennessä oppineet tämän marxilais-leniniläisen kapinataidon.

Lyyli Latukka.

Vuoden 1905 vallankumous Suomessa.

Vuoden 1905 Venäjän vallankumous ei voinut olla koskettamatta Suomeakin. Olihan Suomi yksi osa Venäjän valtakunnasta. Tsaristinen mielivalta ahdisti Suomen kansaa niinkuin Venäjän kansaakin. Lähes satavuotisen yhdessäolon aikana oli Suomen ja Venäjän talouselämälle muodostunut paljon yhteistä. Suomi oli aivan vallankumouksellisen Pietarin portilla, joten sen väestön keskuudessa harjoitetusta laajasta vallankumouksellisesta toiminnasta oli jo aikaisemminkin tullut pirskeitä Suomen osalle. Kun sitten vuoden 1905 lopulla Pietarissa ja muualla Venäjällä vallankumoukselliset joukot lähtivät kadulle, sai se Suomessakin aikaan vastaavan liikehtimisen.

Suomen erikoisten olojen tähden esiintyi vallankumous Suomessa huomattavasti erilaisena kuin muualla Venäjän valtakunnassa.

Jo keväällä ja syksyliä oli Suomen työväestön keskuudessa esiintynyt liikehtimistä, oli ollut useita mielenosoituksia jne., jotka osoittivat joukkojen olevan valveilla. Kun sitten tuli tieto yleislakosta Pietarissa, johon sikäläinen Suomen valtion rautateiden henkilökunta ei ollut yhtynyt, alkoi työväki eri puolilla maata pitää kokouksia ja vaatia suomalaisten rautatieläisten lakkoon yhtymistä. Nämä kokoukset johtivat lopulta koko maata käsittävän suurlakon julistamiseen lokakuun 30 päivänä. Lakko oli yleinen kansallislakko, johon koko maan väestö, niin työläiset kuin porvaritkin ottivat osaa. Lakon suojaksi syntynyt kaartikin oli ensin yhteinen kansalliskaarti, mutta jakaantui pian työläisten muodostamaan punakaartiin ja porvariston kansalliskaartiin. Porvariston lakon päämääräksi asettama vaatimus Suomen

oikeuksien palauttamisesta ei tyydyttänyt sellaisenaan työväestöä. Se vaati kansalliskokouksen kokoontumista maan lainsäädännöllisten laitosten täydellistä uusimista varten. Painostusta lisätäkseen valtasi työväki esim, Helsingissä poliisikamarin. Tsaarin annettua manifestin Suomen oikeuksien palauttamisesta, johon sisältyi myös lupa parlamenttiuudistuksesta, vaativat porvarit lakon lopettamista. Kenraalikuvernöörin uhatessa pommittaa kaupunkia laivaston tykeillä katsoi työläisten valitsema suurlakkokomiteakin olevansa pakotettu julistamaan lakon lopetetuksi.

Työväki ei ollut suinkaan tyytyväinen suurlakon tuloksiin. Liikehtiminen ja levottomuus sen keskuudessa jatkui vielä pitkän aikaa sen jälkeen. Suurlakkokomiteat jäivät kaikkialla valvomaan tilanteen kehitystä. Samoin pysyi lakon aikana syntynyt punakaarti koossa osallistuen sen helsinkiläinen osasto myöskin Viaporin kapinaan 1906 kesällä. Koko vuoden ajan oli lakkoja miltei kaikkialla maassa niin teollisuus- kuin maaseudun työväestön keskuudessakin. Oli myös torpparilakkoja. Viaporin kapinan aikana syntyi Helsingissä useampipäiväinen yleislakko ja punakaartilaiset ampuivat muutamien vallankumouksellisten kanssa sähkötehdasta käyntiin panemaan tullutta porvariskaartin osastoa, josta 7 kaatui. Suomalaiset työläiset osallistuivat venäläisten vallankumouksellisten toimeenpanemiin pankkien ryöstöihin ja järjestivät itsekin kasöörien ryöstöjä aseiden hankintaa varten. Aseita ja räjähdysaineita sekä itselle että venäläisille vallankumouksellisille hankittiin myöskin pakkoluovuttamalla. Samaan aikaan valmistui ja kasvoi niin puolue kuin ammatillistenkin järjestöjen järjestöverkko hyvin nopeasti ja niiden jäsenluku lisääntyi.

Tarkoituksemme ei ole tässä yhteydessä antaa mitään yhtenäistä ja tyhjentävää selostusta vuoden 1905 vallankumouksen kulusta Suomessa. Viittaamme siinä suhteessa toverien Y. Sirolan ja L. Laukin kirjoituksiin vuoden 1925 Kommunistissa. Aijomme seuraavassa kosketella vain niitä seikkoja, jotka karakterisoivat Suomen olojen erikoisuuden ja niin ollen ovat myös määränneet tapausten silloisen kulun.

Valtiollinen tilanne.

Suomen vuoden 1905 tapauksia tarkastettaessa on ennen kaikkea pidettävä mielessä se valtiollinen tilanne, joka maassa oli syntynyt tsarismin hyökkäyksen kautta Suomen erikoisoikeuksia vastaan.

Venäjän kapitalismin voimistuessa kävivät tsarismin pyrkimykset valta- ja riistoalueensa laajentamiseen yhä voimakkaammaksi. Tsarismi sai vahvoja imperialistisia piirteitä. Voidakseen esiintyä vanhempien kapitalististen maiden kilpailijana maailman markkinoilla olisi sen ollut välttämättä päästävä merelle, saatava satama Valtameren rannalla. Sen merisatamat olivat, Jäämeren ja Kaukaisen Idän satamia lukuunottamatta, sellaisilla sisämerillä kuin Itämeri ja Mustameri, joista sodan aikana oli hyvin vaikea päästä ulos. Pyrkiessään Atlannin merelle oli tsaristinen imperialismi sentähden päättänyt avata itselleen «akkunan» Pohjois-Ruotsin ja Norjan kautta. Tätä valtausta valmistellessa oli kaikkein ensiksi luotava Suomeen luja tukikohta vastaisille hyökkäyksille. Vahvasti separatistinen Suomi ei ollut myöskään kovin luotettava suoja 30 km päässä olevalle pääkaupungille, Mutta Suomen verrattain laaja itsehallinto-oikeus asetti vakavia esteitä tätä varten tarpeellisten toimenpiteiden suorittamiselle. Suomella oli oma kotimaisista miehistä kokoonpantu hallitus, oma sotaväki, oma valtakunnan kieltä taitamaton virkamiehistö, oma raha, oma budjetti, oma lainsäädäntölaitos, jonka luvalla vain voitiin panna toimeen suurempia muutoksia maan oloissa. Oli aivan varmaa, että näin itsenäistä koneistoa ei saatu aina toimimaan siten kuin keskusval-

tion ja sen valtaluokkien edut olisivat vaatineet. Oli myös jo merkkejä siitä, että kilpailevat imperialistiset vallat voisivat käyttää separatistista Suomea omien etujensa ajamiseen. Ensimmäinen tehtävä siis oli näiden laitosten yhdenmukaistuttaminen valtakunnan muiden osien olojen kanssa. Toisin sanoen Suomen autonomia oli hävitettävä ja sen laitokset ja kansa venäläistytettävä.

Tätä yhdenmukaistuttamista oli tsarismin taholta valmisteltu jo koko yhdeksänkymmenluvun. Kenraali Kuropatkinin ollessa sotaministerinä oli esim. kolme eri kertaa ollut ministeriössä esillä Suomen sotaväen yhdistäminen valtakunnan sotajoukkoihin. Valtakunnan hallitus oli yhä useammin omavaltaisesti puuttunut m.m. Suomen tulli- ja vieläpä sisäiseen lainsäädäntöönkin. Varsinainen hyökkäys alkoi vuonna 1899. Tammikuussa kokoontuneille valtiopäiville annettiin ehdotus sotaväen yhdenmukaistuttamisesta ja sotilasrasitusten yleisestä lisäämisestä, helmikuussa antoi tsaari manifestin erinäisten laitosten venäläistyttämisestä, määräten Suomen kenraalikuvernööriksi kenraali Bobrikoffin, joka tuli maahan täydellinen venäläistyttämisohjelma taskussaan. Vielä samana vuonna lakkautettiin neljä sanomalehteä kokonaan, 17 sanomalehteä lakkautettiin 27 kertaa yhteensä 43 kuukauden ajaksi. Monia muita samanlaisia toimenpiteitä suoritettiin, jotka osoittivat, että Bobrikoff aikoi myöskin tehtävänsä täyttää.

Tsarismin hyökkäykseen suhtautui Suomen väestön eri kerrokset eri tavalla. On selvää, että Suomen itsehallintaoikeuksien rajoittaminen merkitsi myöskin erinäisten etuoikeuksien myöntämistä venäläisille kapitalisteille kilpaillessaan Suomen kapitalistien kanssa. Se uhkasi riistää Suomen porvariston pojilta ainakin osan virkapaikkoja ja rajoitti monella tavalla sen mahdollisuuksia järjestää asiat parhaaksi katsomallaan tavalla. Näin ollen ei Bobrikoffin venäläistyttämisohjelma ollut sellaisenaan kokonaan mieluinen millekään väestöryhmälle. Mutta toiselta puolen oli Suomen suurporvariston edut monin sitein kietoutuneet Venäjän yhteyteen, että se uhrasi tarpeen vaatiessa osan itsehallintaoikeuksiakin näiden hyväksi. Se pelkäsi sellaista vastarintaa, jossa oli vaara menettää jotakin. Se antautui heti tsarismin vaatimusten edessä. Suurporvaristo käsitti, että se tulee edelleenkin saamaan osansa Venäjän valtion sotilastilauksista, vieläpä ne tulivat lisääntymäänkin sikäli kuin Suomessa sotilasvarusteluja lisättiin. Mutta maan talonpoikaisto ja opiskeleva nuoriso ei ollutkaan niin helposti taivutettavissa. Talonpoikaisto käsitti, että virkalaitosten venäläistyttäminen merkitsi vain virkavaltaisuuden uutta nousua ja harvainvaltaisen järjestelmän vahvistumista. Se oli juuri äskettäin taistellut ruotsinkielistä virkamiehistöä vastaan itselleen oikeuden saada omalla kielellään asiansa toimitettua. Nyt uhattiin sitä taas vieraskielisillä virastoilla.

Suhde tsarismiin tuli Suomen porvariston keskuudessa uuden puoluemuodostuksen pohjaksi. Vanhat puoluenimet kyllä osaksi säilyivät, mutta niiden sisältö muuttui. Sitä ennen Suomen valtiollisessa elämässä esiintyneet puolueet olivat ensinnäkin suomenkielisen suurporvariston ja maanomistajain puolue, vanhasuomalainen, jota tavallisessa kielenkäytössä tämän jälkeen nimitettiin Suomettarelaiseksi puolueeksi puolueen päälehden mukaan. Se oli syntynyt suomenkielisen porvariston taistelussa ruotsinkielen ja ruotsinkielisen porvariston ylivaltaa vastaan. Sen vastakohtana oli ruotsalaisen porvariston ja suurmaanomistajiston puolue, Ruotsalainen puolue. Niiden rinnalle oli myöhemmin syntynyt radikaalinen Nuorsuomalainen puolue, joka yhteiskunnallisissa kysymyksissäkin esiintyi aluksi jonkun verran vapaamielisempänä kuin toiset puolueet. Näistä puolueista asettui Suomettarelainen puolue heti sovittelevalle kannalle tsarismin kanssa. Siihen kuuluvat virkamiehet olivat tsarismin apuna järjestämässä

oloja uuden ohjelman mukaan, sen miehet jäivät senaattiin toisten erotessa ja sen papit tekivät kilvan tunnetuksi Bobrikoffin ja tsaarin määräyksiä. Ruotsalainen puolue ja Nuorsuomalainen puolue yhtyivät perustuslailliseksi puolueeksi, joka ryhtyi passiivisella vastarinnalla vastustamaan tsarismin laittomuuksia. Siihen kuuluvat virkamiehet erosivat viroistaan tai antoivat erottaa itsensä. Tämän puolueen toimenpiteestä järjestettiin ensinnäkin laaja agitationi venäläistyttämistä tarkoittavien hallituksen määräysten täyttämistä vastaan. Se julkaisi maan ulkopuolella illegaalisesti levitettävää sanomalehteä, järjesti Suomen oman sotaväen lakkauttamisen jälkeen asevelvollisuusijässä olevien nuorukaisten asevelvollisuuslakon ja loi yli maan ulottuvan salaisen järjestön, jolla oli oma edustuksensa ulkomailla. Toimintansa johdosta karkoitti tsarismi useita puolueen jäseniä maastakin. Tällainen varovaisuus tsarismin edessä ei tyydyttänyt porvariston kaikkia kerroksia. Sentähden perusti etupäässä perustuslaillisen puolueen opiskeleva nuoriso n.s. aktiivisen vastustuksen puolueen. Yksi sen toimeliaimmista johtajista Konni Zilliacus järjesti v. 1904 Pariisissa Japanin rahoilla erinäisten Venäjän vallankumouksellisten puolueiden konferenssin, johon myöskin bolsheviikeille tarjottiin osuutta, mutta jotka sen kokoonpanon vuoksi eivät siihen osallistuneet. Kongressin venäläiset järjestäjät olivat ilmoittaneet Leninille, että suomalaisille sosialidemokraateille olisi lähetetty kutsu suomalaisten aktivistien kautta. (Tämän kirjoittajalla ei ole kuitenkaan tietoa, olisiko tällainen kutsu saapunut perille.) Japanin avustuksella järjestivät aktivistit myös aseiden kuljetuksen Suomeen. Niitä kuljettanut laiva, «John Grafton», ajautui kuitenkin Pohjanmeren pohjoisosassa karille, jolloin vain osa aseista saatiin maalle. Näin tai muita keinoja käyttäen hankittujen aseiden tallettamista ja käyttämistä varten perustettiin sitten ympäri maan kymmenmiehisiä ryhmiä. Niitä perustettiin työmiesten keskuuteenkin. Muuan silloisia aktivistien johtomiehiä, Herman Gummerus, kertoo, että nämä työläisten keskuuteen syntyneet ryhmät muodostivat heidän järjestönsä todellisen kantajoukon. Hänen ilmoituksensa mukaan olisi niissä v. 1905 suurlakon edellä ollut jäseniä jo noin 5000. Aktivistit omaksuivat myös eserrien käyttämän yksilöllisen terrorin yhdeksi taistelukeinoksi. Siten ammuttiin m.m, kenraalikuvernööri Bobrikoff ja venäläistyttämistä edistänyt suomettarelainen drokuraattori Soisalo-Soininen. Mainittujen työläisryhmien taholta järjestettiin Viipurin santarmipäällikön murha sekä murhayritys sikäläistä kuvernööriä vastaan ja joitakin muitakin pommiattentaatteja.

Saadakseen vastustusliikkeensä voimakkaammaksi ryhtyi Suomen porvaristo etsimään itselleeen kannattajia myös laajojen kansanjoukkojen keskuudesta. Nekin, jotka olivat tsarismin suhteen sovittelevalla kannalla, katsoivat olevansa pakoitetut etsimään alempien luokkien suosiota. Sivistyneet, joille työväki ja talonpoikaisto ei ollut siihen saakka paljoakaan merkinnyt, katsoivat nyt välttämättömäksi mennä «kansan luokse». Ensimäinen tutustuminen tähän kansaan tapahtui jo kerättäessä nimiä siihen puoli miljoonaa allekirjoitusta käsittävään adressiin, joka helmikuun manifestin johdosta kerättiin tsaarille lähetettäväksi. Mutta kansan tuttavuuteen pyrkiessään joutui porvarillinen intelligenssi tekemisiin yhteiskunnallisten kysymysten kanssa. Edellämainittu Gummerus kertoo, että heidän puheensa tsarismin harjoittamasta sorrosta meni ensin maaseudun väestön päiden yli, kun he nuorina ylioppilaina eivät osanneet käsitellä asioita talonpojan ja työläisen kannalta. Oli siis palattava takaisin kaupunkiin ja tutustuttava ensin yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Tässä tarkoituksessa liittyi m.m. Helsingissä joukko ruotsinkielisiä ylioppilaita paikalliseen työväenyhdistykseen, niiden joukossa

myöskin nykyinen Suomen sosialidemokraattisen puolueen puoluesihteeri K. H. Viik. Työväenyhdistyksissä solmivat nuoret aktivistit yhteyksiä työläisten kanssa ja värväsivät heistä liikkeensä kannattajia ja työntekijöitä. Kehittyneitä työmiehiä palkattiin myös aktivistien puhujiksi. Paremmin vaikuttaakseen työmiehiin esiintyi nuori intelligenssi yhteiskunnallisissa kysymyksissäkin melkein sosialisteina, kuten Gummerus sanoo. Muuan toinen näiden vuosien historioitsija Frits Reuter kertoo, että suhtautuminen työmiehiin ja työläisten kymmenmiehisiin ryhmiin oli juuri se kysymys, joka eroitti kagaalien nimellä kulkevan maltillisemman vastustusryhmän varsinaisista aktivisteista.

Eräissä porvarispiireissä näinä aikoina ilmenevä radikaalisuus yhteiskunnallisissa kysymyksissä ei ollut suinkaan näyttelyä. Valtiolliset ristiriidat olivat tuoneet Suomen kapitalistisen kehityksen kehittämät yhteiskunnalliset epäkohdat entistä kärjistyneempänä päivän valoon. Odottamattomalla räikeydellään pelottivat ne porvarinuorisoa. Tällaisena murrosaikana esiintyy opiskelevan nuorison keskuudessa usein yhteiskunnallista radikaalisuutta. Näiden kaikessa räikeydessään esille tulleiden yhteiskunnallisten epäkohtien lieventämistarkoituksessa syntyi tänä aikana porvariston alotteesta ja suomettarelaisen senaatin tukemana m.m. suomalainen osuustoimintaliike, joka hyvin nopeasti kehittyi voimakkaaksi järjestöksi, asetettiin komitea tutkimaan maaseutuväestön oloja, perustettiin kansanopistoja jne. Nyt käsitettiin, että mitä sivistyneempiä ja mitä valveutuneempia laajat kansanjoukot ovat, sitä vaikeampi niitä oli venäläistyttää.

Koettaessaan herättää kansan laajoja joukkoja taisteluun tsarismia vastaan joutui Suomen porvaristo vaikeaan ristiriitaan. Suomen valtio- ja yhteiskuntajärjestys oli vielä läpeensä feodaalisen harvainvaltainen. Lainsäädäntölaitoksena toimi nelisäätyiset valtiopäivät, joista aatelissääty oli pantu kokoon suvun päämiehistä, pappissäädyssä oli osa itseoikeutettuja, osa valittuja jäseniä, porvaris- ja talonpoikaissäätyyn valittiin edustajat verotettavien tulojen suuruuteen perustuvan äänioikeuden nojalla, vaihdellen kunkin valitsijan käyttämien äänien määrä yhdestä kahteenkymmeneenviiteen. (Yhtä harvainvaltainen oli myöskin kuntien hallinto.) Eri säädyissä itsenäisesti tehdyt päätökset täytyi vielä yhdenmukaistuttaa säätyjen yhteisessä kokouksessa tullakseen laiksi. Työväestöllä ja köyhemmällä talonpoikaistolla ei niin ollen ollut minkäänlaista sananvaltaa maan asiain hoidossa. Kun niitä nyt kutsuttiin puolustamaan näin harvainvaltaisesti hoidettua järjestystä, alkoivat ne myöskin esittää vaatimuksia lainsäädäntölaitoksen uusimisesta. Jo 90-luvulla esitetyt vaatimukset äänioikeuden laajentamisesta saivat kuluvan vuosisadan alkupuolella yhä jyrkemmän muodon. Talonpoikaiston keskuudessakin sai kannatusta yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden vaatimus. Mutta suurporvaristo ja suurmaanomistajaluokka luopui vastahakoisesti etuoikeuksistaan, ainakin tahtoi se tinkiä mahdolllsimman paljon. Säätyeduskunnan hävittämisestä ei se tahtonut kuulla puhuttavankaan. Kaikenlaisilla verukkeilla yritti se siirtää uudistuksen toimeenpanoa toistaiseksi.

Kun valtiollinen ja taloudellinen puristus herätti yhä laajemmat joukot osallistumaan yhteiskunnalliseen elämään, niin kerääntyi tämän vanhoillisuuden padon taakse vuosi vuodelta yhä suurempi määrä kansan tyytymättömyyttä, joka odotti vain purkautumistaan.

Suomen taloudellinen tilanne.

Suomen kapitalistinen kehitys oli yhdeksännentoista vuosisadan parilla viimeisellä vuosikymmenellä ollut hyvin nopeata. Teollisuuden bruttoarvo, joka v. 1885 oli ollut vain 117,4 milj. mk., oli vuoteen 1900 mennessä kohonnut jo 339,5 milj. mk:aan, eli kolminker-

taistunut. Samassa suhteessa oli kohonnut myöskin teollisuudessa työskentelevän työläisten luku, nousten se 38 tuhannesta yli 98 tuhannen. Teollisuus kehittyi metsäliikkeiden kautta talonpojilta ja työmiehiltä riistettyjen kotimaisten ja ulkomaisten pääomien turvin. Suomen teollisuudessa tavataan tällöin jo saksalaista, belgialaista, ruotsalaista ja norjalaista sekä norjalaisten kautta myöskin englantilaista pääomaa. Paitsi teollisuuspääomana tulee ulkomaista rahaa maahan myöskin valtion ja kuntien lainoina ja kauppaluottona. Aikaisemmin oli Suomen valtiolainat otettu yksinomaan Saksasta, mutta 1890-luvulla tulevat ranskalaiset lainat käytäntöön. Nähtävästi venäläis-ranskalaisen sopimuksen vaikutuksesta. Mutta kuntien lainat tulevat tämän vuosisadan alkupuolellakin vielä yksinomaan Saksasta. Tämä vain osoittaa, että Suomen kohtalo ei tämänkään tähden ollut aivan merkityksetön muillekaan imperialistisille valloille. Niillä oli useimmilla välittömiäkin etuja valvottavanaan, puhumattakaan Venäjän kilpailukyvyn kohoamisen pelosta. Tämä etujen valvominen selittänee ainakin osittain sen, että suomalaisten porvarien onnistui tsaarille lähettämilleen adresseille saamaan ulkomaillakin jonkunlaista kannatusta. Virallisesti pitivät ulkomaiden hallitukset kyllä Venäjän hallituksen toimenpiteitä Suomessa sen sisäisenä asiana.

Suomen taloudellisen nousun katkasi vuosisadan alussa Suomeenkin ulottunut yleismaailmallinen taloudellinen pula. Sen vaikutusta vahvensi vielä vuosina 1900 ja 1901 sattunut kato, joka varsinkin pohjois-Suomessa oli erittäin ankara. Pulan johdosta laski teollisuustuotannon bruttoarvo vuoteen 1902 mennessä noin 30 miljoonalla markalla ja työläisten luku aleni 3½ tuhannella. Työttömyys ja hätä oli yleinen katoalueilla sekä kaupungeissa ja työläiskeskuksissa. Helsingissä, Turussa, Tampereella ja Viipurissa oli työttömäin luku varsinkin talvisittain hyvin suuri. Vielä talvella 1902—03 oli Helsingissä niin suuri työn puute, että työläiset vaativat kaupungin järjestämään hätäaputöitä. Kun kaupungin valtuusto hylkäsi tämän vaatimuksen ja työläiset arvostelivat kokouksessaan ankarasti päätöstä, niin toimitti poliisimestari työttömille ruokaa sotilaskasarmilta. Vihdoin luovutti kaupungin valtuusto työttömille lainoina jaettavaksi 30,000 markkaa.

Vuodesta 1903 alkaa taloudellinen tila jälleen helpottua. Teollisuustuotannon bruttoarvo kohoaa parin seuraavan vuoden aikana taas lähes 400 miljoonaan markkaan ja teollisuudessa työskentelevän työläisten luku nousee jo 107,828:aan. Näiden vuosien nopeaan nousuun vaikutti myöskin Venäjän valtion tilaukset, jotka venäläis-japanilaisen sodan tähden olivat erittäin runsaat. Silloin luotiin perustus Suomen metalliteollisuudelle, jolloin alkanut kukoistus jatkui siinä aina niin kauan kun Suomi oli Venäjän yhteydessä. Se osoitti havainnollisesti Suomen suurporvaristolle, mitä hyötyä sille oli Venäjän imperialismin voimistumisesta. Se teki entisistä perustuslaillisistakin vähitellen täydellisiä suomettarelaisia.

Teollisuuden nopea kohoaminen loi pian lukuisan proletariaatin. Mutta samaan aikaan tapahtui myöskin maaseudulla nopea väestön differentioiminen. Maaseudun tilattoman väestön luku kasvoi nopeasti ja sen olot huononivat. Teollisuuden kehitys joudutti ja syvensi rahatalouden valtaan pääsyä maatalousväestön keskuudessa. Suomen maatalous siirtyi yhä enemmän heinäviljelykseen ja karjanhoitoon. Samaan aikaan tapahtui myöskin maanviljelyskoneiden käytön laajentumista. Varsinkin suurtiloilla vaikutti se työvoimaa vapauttavasti. Mutta tavallisilla talonpoikaistiloillakin tarvitaan nyt entistä pienempi työntekijämäärä. Maaseudun palkollis- ja tilaton väestö on pakoitettu suurin joukoin hakemaan toimeentuloansa teollisuudesta. Mutta ei ainoastaan tilaton väestö joutunut tähän asemaan, vaan suuri osa talon-

poikaistoakin jättämään perinnöllisen ammattinsa. Velkaantumisen kautta tulee sellainen kohtalo itse perintötilan haltijankin osalle, mutta vielä useammin lähtevät hänen lapsensa etsimään ulkopuolelta maanviljelyksen toimeentuloaan.

Erityisen suurta huomiota herättää näinä aikoina torpparien asema. Torpparit olivat osaksi feodalismin kukoistusajalta peräisin olevia epävapaita talonpoikia. Myöhemmin olivat suurtilalliset ja laajempia maa-alueita omistavat talolliset harjoittaneet erityistä torppari-istutusta turvatakseen työvoiman tarpeensa. Tällainen istutus loppui jo metsänmyynnin käytäntöön tullessa. Suurtilallinen ei päästänyt enää torpparia haaskaamaan metsäänsä, joka oli osoittautunut rahanarvoiseksi. Karjanhoidon ja maanviljelyskoneiden käytäntöön tullessa kävi torpparien työvoima epätaloudelliseksi, kun samalla heinänviljelys saattoi maaomistajan laajentamaan peltojansa siinä määrässä, että torpparin pellot tulivat laajentumisen tielle. Silloin ryhtyivät suurtilalliset etsimään keinoja, miten saisivat torpparin pois maaltaan. Aikaisemmin oli ollut sääntönä «kansantapa», että torppaan asettunut tai sen raivannut torpparisuku sai siinä asua niin kauan kuin suvusta oli yksikin henki jälellä ja se suoritti veron. Sentähden ei torppareilla ollut tavallisesti mitään kirjallisia sopimuksia isäntien kanssa. Torpparien mailtaan häätäminen oli siis hyvin helppoa, silloin kun se näytti olevan suurtilalliselle edullista. Jo edellisen vuosisadan viimeisillä vuosikymmenillä väheni torpparien luku häätöjen kautta jatkuvasti. Häätöjen luku paisui niin suureksi ja torpparien asema kävi niin tukalaksi, että se uhkasi, häiritä koko porvarillisen yhteiskunnan rauhaa. Miten porvareitakin huolestutti tämä kysymys, näkyy siitä, että valtion toimesta lähetettiin nuori tutkija Antti Varen keräämään ainehistoa torpparien asemasta. Sen perusteella annettu laki ei tosin suinkaan parantanut torpparien asemaa, vaan päinvastoin laillistutti suurtilallisten torpparien asumisoikeuden suhteen suorittaman ryöstön. Torpparikysymys pysyi edelleenkin Suomen yhteiskun nallisten kysymysten keskeisimpänä kysymyksenä aina 1918 saakka.

Suomen maaseutuväestön keskuudessa kuluvan vuosisadan alussa vallitsema käymistila näkyy myös niistä numeroista, jotka osoittavat maan sisäistä muuttoliikettä ja sen nopeata lisääntymistä. Viisivuotiskautena 1881—85 muutti asuinpaikkaa noin 217 tuhatta henkeä, mutta 1901—05 oli niiden luku jo 356 tuhatta. Vuosina 1891—1900 tuli kaupunkien osalle yli 64 tuhannen muuttovoitto, nousten se seuraavana kymmenvuotiskautena 1901—10 jo yli 79 tuhannen. Kun suuri joukko tehtaista sijaitsi maaseudulla, niin ei tämä kaupunkien hyväksi tullut muuttovoitto osoita lähimainkaan sitä väestön määrää, joka näinä vuosina siirtyi maataloudesta teollisuuteen.

Mutta Suomen teollisuus ja kaupungit eivät kyenneet lähimainkaan ottamaan vastaan sitä väestömäärää, mikä maataloudesta vapautui kapitalistisen kehityksen vaikutuksesta. Suuri osa siitä oli sentähden pakoitettu etsimään toimeentuloa maan rajojen ulkopuolelta. Maasta siirtyneiden luku kohosi jo edellisen vuosisadan lopulla huimaavaa vauhtia, mutta kuluvan vuosisadan ensimäisellä viisivuotiskaudella nousee se yhtäkkiä kaksinkertaiseksi. Viisivuotiskautena 1881—85 siirtyi Suomesta muihin maihin 3717 henkeä. Vuosina 1891—95 oli muuttaneiden luku 26,006, vv. 1896—1900, nousi se jo 33,040:een, mutta vv. 1901—05 aina 81,056. Vain Norjasta on Skandinavian maista väkilukuun verrattuna ollut suurempi siirtolaisuus kuin Suomesta. Viimeisellä viisivuotiskaudella tapahtunutta suurta siirtolaisuuden lisääntymistä on edistänyt myöskin silloin kiristynyt tsarismin sorto, erityisesti uhka, että asevelvollisuusijässä oleva nuoriso joutuu palvelemaan, mutta pohjaltaan osottaa se, miten syvä yhteiskunnallinen kriisi tosiaankin Suomen maaseudulla niinkuin kaupungissakin vallitsi vuoden 1905 vallankumouksen edellä. Pikaista rat-

kaisua vaativien yhteiskunnallisten kysymysten luku oli hyvin suuri.

Työväenliike.

Teollisuuden kehitys ja suurten työläiskeskusten muodostuminen oli jo vuosisatojen vaihteessa tehnyt työn ja pääoman väliset yhteentörmäykset säännöllisiksi. Lakkojen luku lisääntyi vuosi vuodelta. Vuonna 1890 laskettiin koko maassa olleen kaikkiaan 24 työlakkoa ja «suurena lakkokeväänä» 1896 19 lakkoa. Mutta v. 1899 oli niiden luku jo 33 ja v, 1903 kokonaista 65 lakkoa. Jotkut näistä lakoista vaikuttivat erityisen herättävästi työläisiin. Hyvinkään kutomatyöläisten lakossa v. 1901 käytettiin esim. sotaväkeä lakkolaisten häätämiseksi tehtaan asunnoista. Lakon johtajana toiminutta Eetu Salinia vastaan nostettiin suurta huomiota herättänyt oikeusjuttu jne. Yhtä häikäilemättomästi esiintyi virkavalta myös Voikaan tehtaan lakossa v. 1904, johon osallistui noin tuhannen työläistä, johon tuotiin myös sotaväkeä ja lakon johtajia pidettiin pari viikkoa vangittuna. Lakko kesti koko talven ja päättyi sitten tappiolla.

Jo ennen vuosisadan vaihetta oli useille ammattiliitolle syntynyt ammattiliittoja. Mutta niiden jäsenistö oli etupäässä käsityöläisiä. Varsinaisten tehdastyöläisten keskuudessa ei liittoja vielä ollut. Vasta lakoissa saadut kokemukset osoittavat tehdastyöläisillekin ammattiliittoihin liittymisen välttämättömyyden. Toiselta puolen nojautuivat silloiset työläisten taistelut vielä hyvin paljon yksilölliseen uhrautuvaisuuteen, ja aktiivisuuteen. Suuret joukot eivät jaksaneet vielä läheskään aina tukea taistelussa tai työläisten oikeuksia puolustaissaan merkityiksi joutuneita tovereitaan. Se johti joskus vainottujen puolelta turvautumaan epätoivoisiin kostotoimenpiteisiin. Siten ampui esim. Voikaan lakossa vangittuna ollut työmies Friari v. 1906 keväällä Kaukaantehtaan johtajan Björkenheimin, kun tämä oli erottanut hänet taas työstä.

Jokapäiväisen työn ja pääoman välisen taistelun kärjistyminen täytyy edistää myöskin työväen valtioliista valveutumista. Se ilmeni mm. v. 1899 porvarillisesta johdosta vapautuneen työväenpuolueen sisällä käydyssä taistelussa porvarillisista piireistä tulevaa vaikutusta vastaan ja pyrkimyksenä päästä yhä selvemmille vesille. Jo vuonna 1901 pitämässään puoluekokouksessa hyväksyy puolue suurlakon yhdeksi taistelukeinoksi äänioikeusuudistuksen läpiajamiseksi. Se käsitettiin kyllä Länsimaisena rauhallisena suurlakkona, jollaisena sitä oli käytetty mm. Belgiassa ja Ruotsissa, mutta sellaisenakin merkitsi se melkoista edistystä juuri porvarillisista johtajista vapautuneessa työväenliikkeessä. Forssan puoluekokouksessa v. 1903 hyväksyi puolue itselleen sosialidemokraattisen ohjelman ja nimen ja julisti, että säätyeduskunnan laatimat lait eivät velvoita niiden laadinnasta pois suljettuja työläisiä. Päätös herätti jyrkkyydellään tyytymättömyyttä puolueen omissa riveissäkin, porvareista puhumattakaan.

Forssan puoluekokouksessa oli edustajina vielä sellaisia selviä porvareitakin kuin silloinen kansakoulunopettaja (sittemmin suomettarelaisen puolueen puoluesihteeri ja nykyinen fascistijohtaja) Rantakari ja kuppilan omistaja Kössi Koskinen, joka alustuksessaan maatalouskysymyksestä pauhasi maaseudun irtaimen väestön saamattomuudesta, joka oli syynä niiden köyhyyteen. Tällaisista aineksista puolue kuitenkin pian vapautui. Kun ne näkivät, että työväki ei enää kuuntele heidän neuvojaan, niin lähtivät ne omiensa luokse. Olisi tietysti väärin sanoa, että puolue olisi jo kokonaan vapautunut porvarillisista aineksista. Vähemmin selville ja vähemmän aktiivisille porv. aineksille antoi puolueen kehittymättömyys vielä mahdollisuudet säilyä sen piirissä.

Kaikesta huolimatta suoritti Suomen sosiaildemokraattinen puolue näinä vuosina suurimerkityksellistä organisoimis- ja valistustyötä työväestön keskuudessa.

Edellä olemme jo nähneet, että sen vaikutus ei rajoittunut vain palkkatyöväestön keskuuteen, vaan että se herätti huomiota opiskelevassa nuorisossakin, joista jotkut kehittyivät sosiademokraateiksi saakka. Samalla tavalla levisivät valtiollisen sorron herättämien talonpoikien keskuuteen demokraattiset aatteet niin nopeasti juuri työväenliikkeen vaikutuksesta

Puolueella oli jo vuosisadan vaihteesta saakka ollut kolme suomalaista ja yksi ruotsinkielinen sanomalehti, joista «Työmies» ilmestyi kuusipäiväisenä ja toiset kolmipäiväisinä, tai harvemmin. Useampiakin lehtiä yritetään perustaa, mutta sensuuriolojen tähden jäivät ne aina v. 1905 suurlakkoon saakka vain yrityksiksi. Päätyön valistustyössä suorittavat sanomalehdet. Puoluekirjallisuus rajoittui ennnen suurlakkoa joihinkin kansanomaisiin lentokirjasiin. Ainoa teoreettinen kirja oli «Erfurtin ohjelman» suomennos. Sekin selittää siis osaltaan puolueen teoreettisen tason heikkoutta, josta myöhemmin tulee puhe. Sanomalehtien ja lentokirjasten ohella harjoitettiin myöskin jo verrattain laajaa suullista agitationia, puhujain kasvattamista varten järjestettiin puhujakursseja jne.

Puhujain toimenpiteistä perustetaan uusia puolueosastoja kaikkialle maahan. V. 1991 perustettiin 8 uutta työväenyhdistystä, v. 1902 11, v. 1903 22, v. 1904 16 ja 1905 35 yhdistystä. Samaan aikaan liittyi puolueen perustamisessa sen ulkopuolelle jääneistä työv. yhdistyksistä miltei kaikki vähitellen puolueeseen. Kun puolueosastojen luku oli v. 1901 34, niin oli niitä v. 1904 jo 99 ja 1905 177. Samassa ajassa oli puolueen jäsenluku noussut 4052:sta 12,715 v. 1904 ja 30,663 v. 1905. (Kun numerot ovat kunkin vuoden lopulla merkittyjä, niin on huomattava, että 1905 numeroissa esiintyi jo marraskuun suurlakon vaikutusta). Työläisten järjestäytyminen ei suinkaan tapahtunut ilman vastuksia ja vastarintaa työnantajain puolelta. Hyvin usein kielsivät ne työstä eroittamisen uhalla työläisiään kuulumasta tehtaiden alueella perustettuihin työväenyhdistyksiin. Monta kertaa saivatkin he vielä ajettua tahtonsa läpi. Esim. Varkauden tehtaalla käytiin sen johdosta 1903—04 talvella useampikuukautinen taistelu, joka päättyi kuitenkin työläisten tappiolla. Kun työväen yhdistymisvapauden sortajina esiintyivät perustuslailliset tehtailijat, jotka toisaalta kehoittivat työläisiä taisteluun tsarismia vastaan, oli se omiansa yhä vain enemmän avaamaan työläisten silmiä ja tekemään sen epäluuloiseksi kaikkea porvaristoa vastaan. Toisaalta alkaa sosialidemokraattiseksi puolueeksi järjestynyt työväestö esiintyä porvariston silmissä jo todellisena mahtina, joka on laskuissa otettava huomioon. Vaalien aikana koettivat porvarispuolueet kilvan kosia sitä, vaikka työväki olikin miltei kokonaan äänioikeutta vailla.

Ulkonaisesta voimastaan ja vaikutuksestaan huolimatta oli silloisessa Suomen sosialidemokraattisessa puolueessa vielä paljon heikkoutta ja epäselvyyttä. Se käy sitä huomattavammaksi, mitä enemmän esiintyy merkkejä suurten tapausten lähestymisestä. Niiden lähestymistä ei puolue eikä sen johto nähnyt, eikä valmistautunut niihin. Voidakseen lähestyvässä vallankumouksessa esiintyä niin, että proletariaatin johtovoima (hegemonia) toteutuu, olisi sen pitänyt alkaa valmistautua siihen aina ohjelmastaan alkaen. Mutta siitä seuraavassa.

(Jatkuu).

«John Grafton».

Viime syyskuun 8 p:nä tuli kuluneeksi 25 vuotta Pohjanlahdella Pietarsaaren edustalla Luodon saaristossa tapahtuneesta aselaivan „John Graftonin“ haaksiikosta. Päivän johdosta oli Suomen porvaristo pystyttänyt haaksirikkopaikan läheisen saaren rannalle muistokiven, jonka paljastamisen yhteydessä oli erikoisesti ylistetty aselaiva „John Graftonin“ historiallista merkitystä. Varsinkin suomettarelaisen puolueen taholta (nyk. kokoomuspuolue) suitsutettiin nyt ylistystä Graftonille, siis asialle, jota saman puolueen taholta 25 v. sitten syvästi vihattiin sen taistellessa kaikin keinoin, aina julkisiin ja salaisiin ilmiantoihin asti, kaikkea tsarismia vastaan tarkoitettua vastarintaa ja varsinkin aseistautumisyrityksiä vasťaan.

On itsestään selvää, että Suomen johtavan porvarillisen puolueen, kokoomuspuolueen taholla tapahtuneen käänteen jälkeen Suomen porvariston puolelta yleensä liioitellaan tuon tapahtuman historiallista merkitystä. Vaikka ei voi kieltää, etteikö Grafton-tapahtumalla ollut sen ajan taisteluissa vissi moraalinen merkitys ei ainoastaan porvariston vaan myöskin työväen keskuudessa, niin sitä ei saa liioitella sen ja myöhemmän ajan luokkataisteluissa. Jos isänmaalinen porvaristo nyt lukee Grafton-jutun „vapaustaistelunsa“ rohkeaksi alkusignaaliksi, niin tehdessään näin se yrittää lyödä mynttiä asialla, jolla ei ole edes suomalaiskansallista alkuperää, vaan sen sijaan vahvasti venäläinen leimansa.

Grafton-juttu ei näet ollut alkuperältään suomalais-porvarillinen yritys, joskin se loppuvaiheeltaan tavallaan sellaiseksi muodostuikin jääden sen perut Suomen porvariston hoidettavaksi. On ensinnäkin muistettava, että johtava osa Suomen porvaristoa oli silloin jyrkästi kaikkea sellaista toimintaa vastaan, joka tarkoitti joukkojen aseistautumista tsarismin kukistamisen tarkoituksessa ja toisekseen sen pienen osan Suomen porvaristoa, nimittäin „aktiivisen vastarinnan puolueen“ kaytännöllinen osanotto aselaiva Graftonin yrityksessä ei ole ratkaisevaa laatua. Pääasiassa oli Grafton-yrltys venäläisten kumouksellisten yhteisyritys. Niiden kanssa oli sen ajan aktiivisen vastarinnan puolueen johtaja Konni Zilliacus hyvässä yhteistyössä. Syventymättä tässä erikoisesti laivan alkuhistoriaan on myönnettävä, että aseiden hankinta- ja kuljetusyrityksen yhtenä pääjärjestäjänä oli Konni Zilliacus, mutta niihin aikoihin hän oli enemmän Venäjän sosialivallankumouksellisten ja Japanin imperialismin toimihenkilö ja asaimies kuin Suomen porvariston edustaja. Venäjän sosialivallankumouksellisen puolueen eräät johtomiehet. (Leninillekään ei yritys ollut tuntematon), pappi Gapon, Konni Zilliacus, kuin myöskin tsaarin ohrana suuren provokaattorin Aseffin kautta olivat päätekijöinä aselaiva „John Grafton“ yrityksessä. Sen yhtenä rahoittajana oli Japanin Tukholmassa ollut sotilasedustaja ja tiedustelupäällikkö Akashi, jonka tehtävänä oli horjuttaa ja hajoittaa tsaarin Venäjää sisältäkäsin, sen ollessa sodassa Japanin kanssa. Akashi lienee osaltaan uhrannut sosialivallankumouksellisille ja aseiden hankintaan ainakin miljoonan frangia, jotka erilaisin maskeerauskeinoin joutuivat asionomaiselle puolueelle ja sen asiamiehille.

Suomalaisia oli kyllä aseidenkuljetuksessa mukana mutakin kuin Konni Zilliacus ja J. W:m Nylander. Eräitä suomalaisia sosialidemokraatteja myös osallistui aseiden kuljetukseen omin aikomuksin, jotka pohjautuivat luokkanäkökohtiin. Viimemainittujen osallistuminen aseiden kuljetukseen on porvariston taholta arviotu ehkä liiankin korkeaksi, koskapa joku vapaussota-

kirjailija on pitänyt onnena sitä, että „John Grafton“ haaksirikkoutui. „Vapaussota“-teoksessa näet lausutaan: „Jos aseita olisi ollut maassa (ennen 1905 marraskuun suurlakkoa) enemmän, olisivat ne todennäköisesti joutuneet punaisten käsiin. Oli sentähden ehkä onni, että „John Grafton“ kärsi aikanaan haaksirikon.“ Porvarillinen historian kirjoittaja liioittelee johtopäätöksissään. Mutta todennäköistä on, että aseista suuri osa olisi epäilemättä joutunut työväen käsiin jos yritys olisi onnistunut.

Aselaiva Graftonin lasti oli peräsin Sveitsistä, 10,4 mm. kiväärejä ja joku tuhat revolvereja, jotka kauvan sitten oli hylätty armeijan käytöstä. Aseiden ja ampumavarojen sekä räjähdysaineiden hankinta tapahtui useiden välikäsien kautta, eikä yksityiskohdista asian alkuvaiheessa liene täyttä selvyyttä olemassa. Sen sijaan se aika on paremmin tunnettu, jolloin aseet ja ampumavarat olivat joutuneet „John Grafton“— nimiseen laivaan, joka oli lastinsa ottanut Pohjanmerellä. Laiva oli ostettu Englannista ja samaa tarkoitusta varten oli sieltä hankittu myös kaksi jahtia. Toisen jahdin kohtalosta ei ole lähempää selvyyttä, mutta sen sijaan toisen jahdin, nimittäin „Cecilin“ vaiheet ovat kyllä tunnetut. Tähän alukseen oli tarkoitus siirtää Itämerellä „John Graftonin“, lasti ja kuljettaa se Suomen rannikolle, sieltä edelleen Pietariin kuljettamista varten.

„Cecilin“ kapteenina oli John V:m Nylander ja se miehistöön kuului m.m. neljä sosialidemokraattien (Matti Turkian) Suomesta lähettämää merimiestä, puoluejäseniä nekin ja toisia työläisiä oli varustettu aseiden vastaanottamista ja edelleen kuljettamista varten. „Cecilin“ uusi miehistö astui laivaan Göteborgissa Ruotsissa, josta aluksen matka suuntautui ensin Köpenhaminaan ja sieltä Wisbyhyn, Gotlandiin. Konni Zilliacus kävi laivalla sen ollessa Köpenhaminassa, antaen ohjeita kapteenille. Wisbystä suuntasi „Cecil“ matkansa Suomenlahdelle, jossa sen oli määrä kohdata aselastissa oleva „John Grafton.“ Sitä ei kuitenkaan tavattu, johtuen siitä, että laivan oli sattuneiden seikkain vuoksi ollut pakko ottaa kurssi Pohjanlahahdelle. Kohtaamatta John Graftonia“ päätti „Cecilin“ kapteeni ohjata jahdin Viipuriin ja yrittää sieltä hankkia tietoja sekä aselaivasta että sen yhteydessä olevista muista seikoista. Purjehtien Amerikan lipulla saapui „Cecil“ Viipurin satamaan. Mutta tuskin se oli ankkuroinut, kun santarmit saapuivat laivalle ja vangitsivat allekirjoittaneen sekä hetken päästä myöskin laivan kapteenin Nylanderin. Noin viikon vankeuden ja kuulustulujen jälkeen vapautuivat molemmat pidätetyt Helsingissä, erään poliisivirkamiehen toimenpiteestä. Tapahtuneiden pidätysten jälkeen purjehti „Cecil“ Viipurista Helsinkiin ja jonkun ajan kuluttua sieltä Tukholmaan, jossa se miehistön jättämänä oli joutunut pakkohuutokaupattavaksi joittenkin maksujen takia. Viipurissa tapahtuneet pidätykset olivat „prikannneet“ aluksen niin, ettei sen enempää käyttämistä sitä tarkoitusta varten voinut pitää mahdollisena.

Näiden tapahtumain ajan oli aselaiva „John Grafton“, jonka päällikkönä oli vindaulainen Jan Straudman, risteillyt Itämerellä ja Pohjanlahdella. Uudelleen saatiin siihen yhteys Pohjanlahden perukalla Kemin kohdalla, jonne J. W:m Nylander oli matkustanut ja jonne myöskin allekirjoittanut uudelteen lähetettiin. Kemin ulkosaariston ulkopuolella tavotettiin alus. Sen nimenä oli „Luna“. Aluksen oli määrä purkaa lastinsa eri paikkoihin Pohjanlahden rannikolla. Ensimäinen purkauspaikka oli Kemin ulkosaaristossa, jonne eräälle luodolle laivasta purettiinkin kemiläisiä varten useita satoja kiväärejä ja joukko ampumavaroja sekä räjähdysaineita. Aseet oli kemiläisten määrä kuljettaa luodolta saman päivän ja seuravaan yön kuluessa, mutta syystä tai toisesta niitä ei pois kuljetettu ja suurin osa niistä joutui „pelastuslaiva“ „Nostajan“ kapteenin löytä-

minä loppujen lopuksi santarmien huostaan.

Kemistä jatkoi „John Grafton“ matkaansa etelää kohden. Seuraava lastin purkauspaikka piti olla Pietarsaaren ulkosaaristossa ja sitä varten suuntasi „Luna“ matkansa saariston suojaan. Mutta syyskuun 8 päivän aamuna ajoikin se karille ja niin lujasti, että sitä oli mahdoton siitä irroittaa ilman pelastulaivan apua. Hyvin ymmärettävistä syistä ei laivan kapteeni voinut pelastuslaivaa apuun kutsua ja karille joutuneena yritetiin laivasta pelastaa läheisiin saariin osa lastista. Käytettävissä olevilla laivaveneillä siirrettiin kivääri- ja ammuslaatikoita läheisiin saariin, mutta näillä keinoin lastin purkaminen kävi hitaasti. Alus päätettiin tuhota ja upottaaa sen lasti mereen. Osa miehistöä, niiden joukossa allekirjoittanut, lähetettiin maihin laivaveneillä. Toinen osa taas kuljetettiin purjeveneillä Ruotsin puolelle.

Miehistön jätettyä laivan, räjäytettiin se. Aselaivan retki päättyi siihen.

Sen tuomista aseista, joita lienee ollut toistakymmentätuhata kivääriä ja muutama tuhat revolveria sekä joukko ampumavaroja ja räjähdysaineita, tuli pelastetuksi vain mitätön määrä. Korkeintaan parisen tuhatta asetta saatiin korjattua talteen. Viranomaiset veivät kaiken muun minkä käsiinsä saivat ja osa joutui paikallisille kalastajille ja suurin osa meren saaliiksi. Sellainen käytännöllinen lopputulos oli tuosta paljon puheena olleesta aselaivasta.

* * *

Arvioitaessa aselaiva „John Graftonin“ merkitystä vuoden 1905 tapahtumiin on myönnettävä sille vissi osuus moraalisena tekijänä. Käytännöllisesti katsoen aseiden kuljetus meni suurelta osaltaan hukkaan. Parisen tuhatta asetta korkeintaan joutui käytettäväksi ja suurin osa näistäkin aseista joutui porvaristolle ja työväelle jäi niitä vähemmän, johtuen siitä, että johtavat elimet eivät osanneet ottaa ja jakaa aseita työläisille. Niipä esim. Tampereen suurlakkokomitea, jolle tuotiin marraskuun suurlakon aikana vaunulasti näitä kivääreitä ja ampumavaroja, kieltäytyi niiden vastaanottamisesta sillä selityksellä, että se taistelee vaan siveellisin keinoin. Tämäkin asemäärä joutui olosuhteiden pakosta porvareille. Sekään ei niitä vielä silloin (1905) käyttänyt työväkeä vastaan, mutta myöhemmin v. 1918 kumouksessa olivat aseet käytännössä.

Suomessa aselaiva-juttu elävöitti osassa työväkeä aseellisen taistelun kysymyksen pohtimista ja epäilemättä välillisesti voimistutti se polittisen joukkotaistelun terävöitymiseen. Tällä ei tarkoiteta sitä, että Grafton-jutun tunnetuksituleminen ja sen yleisen huomion esineeksi joutuminen olisi kypsyttänyt työväen keskuudessa ajatuksen sillä hetkellä käydä aselliseen taisteluun tsarismia ja omia sortajiaan vastaan. Mutta epäilemättä sai osan työväkeä ajattelemaan luokkataistelun kysymystä sen korkeinta astetta myöten. Oikeastaanhan ensi kerran Graftonjutun yhteydessä joutui Suomen työväki laajemmin ja konkreettisemmin määrittelemään kantansa asellisen varustamisen kysymykseen. Että se oli sille ajatukselle myötämielinen ja suurin piirtein omaksui sen, osottaa ensinnäkin se seikka, ettei työväen keskuudessa yleensä tuomittu Grafton-juttua, kuten tapahtui suuremmaksi osaksi porvariston keskuudessa. Työväki sen sijaan tunsi aseiden kuljetusyrityksen epäonnistumisessa vissiä pettymystä. Varsinkin inhosi se yleisesti suomettarelaisia, nykyistä kokoomuslaisia, jotka taistelivat julkisesti ja salaa aseellista varustautumista vastaan, mennen siinä niin pitkälle, että tekivät julki ja salaa ilmiantoja tsaarin ohranalle tästä toiminnasta. Toiseksi työväen myötätunnon kääntymistä aseellisen toiminnan puolelle osoittavat marraskuun suurlakon aikaiset tapaukset punakaartin perustamisineen ja muine lakon yhteydessä sattuneine seikkoineen. Yhtenä siemenenä näille kaikille oli epäilemättä Grafton- juttu. Mutta vielä kaksitoista vuotta myöhemminkään ei tämä siemen

kehittynyt Suomen kylmällä maaperällä siihen mittaan, että se olisi johtanut Suomen proletariaatin voittoon ja valtaan vielä v. 1918. Mutta kolmas kerta toden sanoo, on suomalainen sananlasku. Ja kun kolmas kerta joudutaan vallankumoukselliseen tilanteeseen ja taisteluun vallasta, joka kysymys vielä 1905 oli suureksi osaksi työväelle epäselvä ja vaistovarainen, v. 1918 proletariaatin suurelle enemmistölle selvinnyt, mutta ei kirkastunut sen johtavalle osalle, vanhalle sosdem puolueelle, niin seuraavalla keralla kysymys työväenluokan ja talonpoikain suurelle enemmistölle on siksi selvä, että Suomen kommunistisen puolueen johdolla tulee työväenluokan taistelu vallasta vietyä lopulliseen ratkaisuun, voittoon porvaristosta.

J. K. Lehtinen.

Bolshevistisesti valmistauduttava neuvostovaaleihin.

SSSR:n Tp KK:n puhemiehistön syysk. 26 p. v. 1930 tekemän päätöksen perusteella suoritetaan neuvostojen uusintavaalit jouluk. 1 p:n ja maaliskuun välisellä ajalla.

Viimeisistä neuvostovaaleista on kulunut jo parisen vuotta. Nämä vaalit osottivat työväenluokan ja sen johdolla kaikkien kaupungin ja maaseudun työtätekevien aktiivisuuden ja tietoisuuden suuremmoista kasvua. Nämä viimeiset neuvostovaalit, jotka suoritettiin kärjistyneen luokkataistelun tilanteessa, liittivät työväenluokkamme ja työtätekevät joukot entistä tiiviimmin puolueen ja neuvostovallan ympärille puolueen päälinjan toteuttamiseksi maan teollistuttamisessa ja maatalouden uudelleen järjestämisessä, sosialistisen rakennustyön edessä olevien vaikeuksien voittamiseksi ja päättävän, ratkaisevan hyökkäyksen käymiseksi kapitalistisia aineksia vastaan maassamme. V. 1929 suoritetut neuvostovaalit yhä enemmän lujittivat proletariaatin diktatuurin elimiä, huomattavasti lisäsivät proletaari- ja puoluekerrosta neuvostoissa, lisäsivät köyhälistön, batrakkien, työtätekevien naisten ja nuorisoliittolaisten ominaispainoa niissä.

Edessäolevat neuvostovaalit suoritetaan viisivuotissuunnitelman kolmannen vuoden kynnyksellä ja sen alkupuolella, kaikille rintamille ulottuvan sosialistisen hyökkäyksen ja kiivaan luokkataistelun tilanteessa. Näillä vaaleilla tulee olemaan p o i k k e u k s e l l i n e n poliittinen merkitys. Vuodet 1928, 1929 ja 1930 olivat «murroskautta niin kapitalistisissa maissa kuin SSSR:ssäkin. SSSR:ssä se merkitsi siirtymistä jälleenrakennus-kaudesta uudestirakennuskauteen ja sosialistisen rakennustyön jättiläismäiseen kehittämiseen; kapitalistisissa maissa murros tapahtui taloudellisen laskuun suuntaan» (XVI puoluekokouksen päätöksestä KK:n toimintaselostuksen johdosta).

Kulunut vuosi on erinomaisen selvästi osottanut oikeaksi puolueen ja Kominternin arvion maailman kapitalismin tilasta, joka nyt on joutunut mitä syvällisemmän taloudellisen pulan kouristuksiin. Perspektiivissä on kapitalismin osittaisen vakaantumisen jatkuva ja kiihtyvällä nopeudella tapahtuva murtuminen, imperialismin kaikkien ristiriitojen kärjistyminen, uuden imperialistisen sodan vaaran kasvu, porvariston huökkäyksen yltyminen työväenluokkaa vastaan ja työväenluokan aseman kurjistuminen kaikissa kapitalistisissa maissa. Tällä kaudella ovat sosialifascistit entistä selvemmin paljastuneet porvariston aseeksi työväenluokan vastarinnan nujertamisessa.

Samaan aikaan kun kapitalistinen talous luhistuu, työväenluokan keskuudessa tapahtuu voimakas vallankumouksellistuminen, kommunistiset puolueet lujittuvat ja puhdistuvat opportunistisista ja trotskilaisista sekä sovittelija-aineksista.

Samanaikaisesti lisääntyy hyökkäysvalmistelut SSSR:ää vastaan. Kansainvälinen porvaristo vihaa Neuvostoliittoa senvuoksi, että se ennen näkemättömällä tempolla kulkee kohti sosialismia, menestyksellisesti voittaa sosialistisen rakennustyön tiellä olevat suunnattomat vaikeudet ja vuosi vuodelta parantaa työväenluokan ja työtätekevien joukkojen aineellista ja kulttuuristä asemaa.

Edessä olevat vaalit on suoritettava SSSR:n puolustuskuntoisuuden jatkuvan lujittamisen tunnuksen merkeissä. Näissä vaaleissa Liittomme työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston on vielä kerran voimakkaasti osotettava rauhan politiikkansa, jota me tulemme edelleenkin noudattamaan kaikilla voimillamme ja kaikilla keinoillamme. «Vaaksaakaan vierasta maata emme halua, mutta tuumaakaan omasta maastamme emme luovuta kenellekään» (Stalin).

NKP(b):n oikean leniniläisen politiikan perustalla työväenluokka puolueen KK:n johdolla suorittaa sosialistista rakennustyötä sellaisella tempolla ja sellaisessa laajuudessa, jota koskaan ei osattu kuvitellakaan. Työväenluokan suuremmoinen tuotantoinnostus on takeena viisivuotissuunnitelman toteuttamisesta neljässä vuodessa. Kuluneen talousvuoden ajalla sosialistisen suurteollisuuden tuotanto kasvoi 24,2 pros. raskas teollisuus lisäsi tuotantoaan 40 pros. Eräillä teollisuusaloilla syntyneet tuotantorepeämmät eivät muuta pääasiaa, nim. että me vuosi vuodelta saavutamme yhä suurempia saavutuksia maamme teollistuttamisessa. Repeämät puhuvat meidän puutteistamme, järjestymättömyydestämme, välistä ilmenevästä kykenemättömyydestä johtaa työväenluokan tuotannollista innostusta, sosialistista kilpailua, iskuryhmäläisyyttä ja työläisten ehdottamia tuotanto- ja finanssisuunnitelmien iäydennyssuunnitelmia, jotka ovat parhaita työmetodeja tuotanto- ja finassisuunnitelmien toteuttamiseksi. Monet tuotantolaitokset täyttivät vuosisuunnitelmansa paljon ennen määräaikaa ja se todistaa, että meillä on kaikki mahdollisuudet tuotanto- ja finassisuunnitelmien täyttämiseksi, viisivuotissuunnitelman toteuttamiseksi neljässä vuodessa. Maan teollistuttamisessa saavutetut tulokset, erikoisestikin raskaan teollisuuden, konerakennuksen nopea kasvu, ovat luoneet tukipohjan maatalouden valtavalle sosialistiselle uudestirakentamiselle, tehneet mahdolliseksi suurten neuvostotilojen järjestämisen ja kollektivisoimisliikkeen myrskyisen kasvun. Kymmenissä piireissä on jo suoritettu kauttaaltaan kollektivisoiminen ja yli neljäsosa köyhistä ja keskivarakkaista talouksista on liittynyt jo kollektiivisiin talouksiin, puolueen oikean politiikan tuloksena suhtautumisessa talonpoikaistoon on keskivarakas päätävästi kääntynyt sosialismiin.

Köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaiston virtaus kollektiivisiin talouksiin on perinpohjin muuttanut luokkasuhteet maassa, kollektivistista tulee neuvostovallan luja tuki maaseudulla, kollektivisoimisen ja neuvostotilojen rakennustyön menestykset ovat tehneet puolueelle mahdolliseksi siirtyä kulakin rajoittamis- ja syrjäyttämistunnuksesta täyskollektivisoimisen pohjalla tapahtuvan kulakin luokkana likvidoimisen tunnukseen. Kulakin luokkana likvidoimisen tunnus merkitsee työväenluokan rynnäkköä kapitalistisen riiston viimeisiä vallituksia vastaan maassamme.

Viisivuotissuunnitelman kolmannella vuodella «on ratkaiseva merkitys viisivuotissuunnitelman toteuttamiselle neljässä vuodessa ja sen on turvattava, että vähintäin puolet talonpoikaistalouk-

sista siirtyy sosialistiselle tielle — kollektivisoimisen tielle. Viisivuotissuunnitelman kolmas vuosi merkitsee uutta jättiläisaskelta SSSR:n teollistuttamisessa» (KK:n julistuksesta 3 p:ltä syysk. v. 1930.).

Ensi vuonna on siis edessämme entistä suuremmat sosialistisen rakennustyön tehtävät. Nämä tehtävät on suoritettava yhä kärjistyneemmässä luokkataistelun tilanteessa maassa, varsinkin maaseudulla. Rakennustyössämme tulee kiertämättömästi eteen joukko vaikeuksia (elintarve- raaka-aine ym. vaikeuksia), jotka ovat kasvun vaan ei laskun vaikeuksia.

Senvuoksi, että talousvuoden alkaminen on nyt siirretty tammik. 1 p:ään, muodostuu parhaillaan elettävästä neljänneksestä, jota varten on laadittu erikoinen suunnitelma n.s. iskuneljännes. Tämän iskuneljänneksen aikana valmistuu kymmeniä uusia tehtaita ja laajennetaan jo käynnissä olevien tuotantoa. Verrattuna kuluneen talousvuoden keskimääräiseen nousuun neljännesvuosittain, teollisuutemme tuotanto tällä neljänneksellä laajenee kaikkiaan 38,5%.

Tällainen on lyhyesti esitettynä se kansainvälinen ja sisäinen tilanne, jossa edessäolevat neuvostovaalit on suoritettava. Näissä vaaleissa on puolueen edessä suuret tehtävät.

Puolueen johto näissä vaaleissa on täydellisesti turvattava. Paikallisten järjestöjen on vaaleissa tarkoin otettava huomioonsa kaikki vaikeudet, joita tämän kamppailun suorituksessa saattaa ilmestä, vaikeudet joita tulee kärjistämään luokkavihollisten ja ensikädessä kulakkien vastarinta

Neuvostojen vaalit eivät ole ainoastaan kaikkien kyläjärjestöjen työn tarkastusta, vaan niitä on käytettävä myös työväenluokan ja työtätekevien joukkojen mobilisoimiseksi entistä tiiviimmin sosialistisen rakennustyön perustehtävien ympärille.

Edessäolevan neuvostovaalikamppailun päätunnuksiksi on asetettava: taistelu rauhan puolesta ja SSSR:n puolustuskuntoisuuden lujittaminen, viisivuotissuunnitelman kolmannen vuoden tuotanto- ja finanssisuunnitelmien täydellinen täyttäminen, sosialistisen kilpailun ja iskuritoiminnan edelleen kehittäminen, taistelu täyskollektivisoimisen puolesta, viljanhankinnan täydellinen suorittaminen määräaikaan mennessä, tarmokas hyökkäys kaupungin ja maaseudun kapitalistisia aineksia vastaan, kulakin luokkana likvidoiminen täyskollektivisoinnin pohjalla, maatalouden sosialistisen uudistamisen perusrenkaiden, piirien lujittaminen, taistelu kulttuurisen rakennustyön puolesta, taistelu byrokratismin hävittämiseksi, kaikkien maamme työtätekevien vetäminen vaaleihin työväenluokan johdolla.

Kaikkien puolue- ja ammattiliitto järjestöjen tärkeimpänä tehtävänä on proletariaatin johtavan osuuden kaikinpuolinen luittaminen neuvostovaaleissa. Vaalien menestys ja proletariaatin diktatuurin entisestään lujittaminen on turvattu vain sillä ehdolla, että työväenluokka, joka esiintyy neuvostovaalien organisaattorina ja vie mukanaan muut työtätekevät kerrokset, osallistuu edessäoleviin neuvostovaaleihin vielä aktiivisemmin kuin v. 1928—1929 vaaleissa.

Ammattiliittojen ja kulttuuripäällikköjärjestöjen työläisbrigadien lähettäminen maaseudun puolue-, neuvosto- ja ammattiliittojärjestöjen avuksi, proletariaatin johdon turvaaminen järjestymättömän väestön vaalikokouksissa kaupungeissa ja tehdastyöläisten sataprosenttinen osallistuminen kommunistisen puolueen johdolla neuvostovaaleihin turvaa proletariaatin johtavan ja järjestävän osuuden tulevissa neuvostovaaleissa. Ammattiliittojen on järjestettävä työläisten ja työläispiirien välinen sosialistinen kilpailu siitä kuka parhai-

den avustaa maaseutua neuvostovaalien suorittamisessa.

Neuvostotilojen ja kollektiivisten talouksien täytyy vaaleissa olla keskeisimpinä vaalipunkteina, joiden ympärille järjestäytyvät köyhät ja keskivarakkaat yksityisomistajat. Kollektivistien täytyy olla niin hyvin järjestyneitä, että ne yhdessä köyhälistön, batrakkien ja neuvostotilojen työläisten kanssa kommunistisen puolueen johdolla pystyisivät johtamaan ja vetämään mukaansa kaikki maaseudun työtätekevät alempien neuvostoelinten lujittamiseen ja voimistuttamiseen, uusien miljoonien batrakkien ja köyhien sekä keskivarakkaiden yksityistalouksien vetämiseen kollekktiivisiin talouksiin.

Kollektivistien, köyhälistön ja batrakkien sekä myöskin maaseudun työtätekevien naisten järjestäminen on neuvostovaalikamppailussa kaikkien järjestöjen tärkeä tehtävä. Kaikki työ on järjestettävä siten, että se edistäisi tukemme — kollektivistien, batrakkien ja köyhälistön — lujittamista maaseudulla, lujittaisi sen johtavaa osaa neuvostoelimissä, ja entistä lujemmaksi tiivistäisi köyhälistön ja keskivarakkaan liittoa.

Samalla me emme saa hetkeksikään unohtaa keskivarakasta yksityistalonpoikaa, vaan autettava häntä aktiivisesti osallistumaan neuvostovaaleihin. Perusteellisesti on korjattava edellisissä vaaleissa ja varsinkin tämän vuoden alussa kollektivisoimisen yhteydessä tehdyt vääristelyt ja virheet keskivarakkaisiin suhtautumisessa, laiton äänioikeuden riisto ym. Paikallisten puoluejärjestöjen on seurattava, että tarkasti noudatetaan SSSR:n Tp KK:n antamia vaaliohjeita, eikä sallittava niiden väärintulkitsemista paikkakunnilla.

Puoluejärjestöjen tehtävänä on järjestää köyhälistö, batrakit ja kollektivistit aktiivisesti osallistumaan neuvostovaaleihin, suunnaten tämän aktiivisuuden kulakkivaikutuksen täydelliseen syrjäyttämiseen neuvostoissa ja muissa yhteiskunnallisissa järjestöissä, päättävään taisteluun kulakkia vastaan sen luokkana likvidoimiseksi täyskollektivisoinnin pohjalla.

E i s a a o l l a y h t ä ä n k o l l e k t i i v i s e n t a l o u d e n j ä s e n t ä, e i y h t ä ä n b a t r a k k i a, k ö y h ä ä j a k e s k i v a r a k a s t a y k s i t y i s t a l o n p o i k a a, j o k a e i o s a l l i s t u i s i n e u v o s t o v a a l e i h i n, — se on puoluejärjestöjen tehtävä näissä vaaleissa. Erikoista huomiota on kiinnitettävä maa- ja metsätyöläisten osallistumiseksi vaaleihin ja heidän osuutensa voimistuttamiseksi neuvostoissa.

Yhtenä tärkeimpänä tehtävänä edessäolevassa novostovaalikamppailussa on neuvostojen työselostukset valitsijoilleen. On toimitettava tarkastus siitä, miten neuvostot ovat toimineet sosialistisen rakennustyön johtajina ja organisaattoreina, mitä ne ovat tehneet työväenluokan mobilisoimiseksi tuotanto- ja finassisuunnitelmien täyttämiseen ja köyhälistö- ja keskivarakasjoukkojen mobilisoimiseksi täyskollektivisoimisen toteuttamiseen ja kulakiston luokkana likvidoimiseen täyskollektivisoinnin pohjalla.

Selostuskamppailussa on paljastettava kaikki neuvostojen työssä ilmenevät epäkohdat ja puutteellisuudet ja osoitettava konkreettiset toimenpiteet niiden poistamiseksi ja neuvostojen lujittamiseksi proletariaatin diktatuurin eliminä. Kyläneuvostojen toimintaselostuksissa on välttämättä kaikella vakavuudella kiinnitettävä huomiota kyläneuovstojen johtavan ja järjestävän osuuden voimistuttamiseen täyskollektivisoimisessa, kollektiivisten talouksien lujittamisessa ja köyhälistö- batrakkijoukkojen sekä kollektivistien järjestämisessä kyläneuvostojen ympärille, tukemaan ja avustamaan niitä.

Tunnusta «neuvostojen huomio kollektiivisiin talouksiin» ei ole läheskään kaikialla toteutettu elävässä, käytännöllisessä elämässä. Täyskollektivisoinnin ja kulakiston luokkana likvidoimisen yhteydessä suoritettu kyläneuvostojen työn tarkistus osoitti, että monet kyläneuvostot eivät ole kyenneet

asettumaan kollektivisoimisliikkeen johtoon, eivät ole mitään tehneet kollektiivisten talouksien paremmuuden osoittamiseksi, eivätä ole mitään tehneet uusien köyhälistö- ja keskivarakasjoukkojen, jotka kollektiivisten talouksien esimerkin ja kokemusten perusteella ovat tulleet vakuutetuiksi yhteistalouden paremmuudesta, mukaan vetämiseksi kollektiivisiin talouksiin. Kuluneen syksyn aikana me olemme olleet silminnäkijöinä kollektivisoimisliikkeen uudesta valtavasta noususta, joka on tapahtunut juuri sen pohjalla, että köyhät ja keskivarakkaat talonpojat ovat kokemuksestaan tulleet vakuutetuiksi yhteistalouden paremmuudesta. Edessäolevissa neuvostovaaleissa on otettava iskutehtäväski uusien yksityistalouksien vetäminen kollektiivisiin talouksiin.

Monissa n.s. kulakkineuvostoissa s.o. neuvostoissa, joissa kulakkien vaikutus — suoraan taikka välillisesti — on vielä voimakas, ovat kyläneuvostot avoimesti vastustaneet maatalouden uudistamista, kollektivisoimista ja samalla suojelleet köyhälistön ja keskivarakkaan pahinta vihollista, kulakkia. Neuvostovaaleissa on kaikki työtätekevät saatava käsittämään, että «ilman kollektiivisten talouksien tukea eivät kyläneuvostot ja piirien toimeenpanevat komiteat voi olla proletariaatin diktatuurin eliminä ja puolueen poliitiikan toteuttajina maaseudulla». (V. Molotov). On täydellisesti toteutettava ne toimenpiteet, joista tov. Kaganovits puhui XVI puoluekokouksessa, että «alueen toimeenpanevien komiteoiden on ensikädessä lujitettava kyläneuvostojen johtoa, sillä ne ennenkaikkea vastaavattästä asiasta ja niiden on huolehdittava siitä, että kyläneuvostot kääntäisivät huomionsa kollektiivisiin talouksiin».

Neuvostojen toiminnan laajasti valaisemiseksi on tärkeä merkitys toiminnan eri alojen kansantajuisella kuvaamisella diagrammien, plakaattien ja helppotajuisten broshyrien avulla (esim. kulttuuriakennustyö, maatalouden sosialistinen uudestijärjestäminen, yhteiskunnallinen huolto jne.). Tämä keino on erittäin välttämätöntä neuvostotasavallan korkeimpien elinten, SSSR:n ja kansallisten tasavaltain Tp. KK:den toiminnan selvittämiseksi.

Neuvostovaalit ovat tärkeänä etappina itsekritiikin ja proletaarisen demokratian edelleen kehittämiseksi. Tämän vuoksi on kaikkien puoluejärjestöjen vaalien aikana tarmokaasti kehitettävä itsekritiikkiä ja estettävä kaikki yritykset suorittaa vaalit ilman joukkojen todellista osallistumista niihin.

Puhuessamme itsekritiikistä ja neuvostodemokratiasta me emme saa hetkeksikään unohtaa proletariaatin diktatuurin vihollisten (salaiset menshevikit, eserrät, neuvostovastaiset ainekset, keinottelijat, kulakit ym.) pyrkimyksiä käyttää itsekritiikkiä ja neuvostodemokratiaa neuvostovallan vahingoittamiseksi ja vastavallankumouksellisten päämäärien edistämiseksi. Tämän vuoksi proletariaatin on vaaleissa osotettava mitä suurinta valppautta ja päättävästi heti alkuunsa ehkäistävä edellämainittujen vastavallankumouksellisten ainesten yritykset.

Tärkeimpänä seikkana neuvostovaaleissa epäilemättä on uusien neuvostojen jäsenten nostaminen ja valitseminen. Edelliset neuvostovaalit tuntuvasti paransivat neuvostojen yhteiskunnallista kokoonpanoa, kohottivat työläisten, batrakkien ja keskivarakkaiden prosenttimäärää neuvostoissa. Mutta sittenkin on siellä täällä neuvostoihin päässyt luokkavieraita aineksia, jotka ovat avoimesti vastustaneet neuvostovallan toimenpiteitä (viljanhankinta, kollektivisoiminen, maatalousverotus jne.). Edessäolevissa neuvostovaaleissa on neuvostot puhdistettava luokkavieraista aineksista, lujitettava työväenluokan johtavaa osuutta neuvostoissa, asettamalla neuvostoihin eturivin iskuryhmäläisiä, sosialistisen kilpailun aktivisteja, kollektivisoimisen puolesta taistelijoita ja kollektiivisten talouksien

jäseniä. Kaiken neuvostovaalien aikana suoritettavan joukkotyön pääsisällöksi ja pohjaksi on asetettava: tutustuttaa mitä laajimmat työtätekevät joukot viisivuotissuunnitelman kolmannen vuoden tehtäviin, sosialistisen rakennustyön vaikeuksiin ja niihin keinoihin joilla nämä vaikeudet voitetaan. Joukkotyö on suunnattava joukkojen mobilisoimiseen puolueen johdolla täyttämään tuotanto- ja finanssiuunnitelmat ja täyskollektivisoimisen edelleen kehittämiseen.

Kaikkien maaseutu ja kaupunkijärjestöjen — puolue-, nuorisoliitto-, ammattiliitto, kooperatiivi ja yhteiskunnallisten järjestöjen — on vaalien aikana kehitettävä laaja joukkotyö. Erikoisesti on vaalien aikana voimistutettava ammattiliittojen, kooperatiivien ja nuorisoliiton työtä.

Kooperatiivien joukkotyö on järjestettävä pitäen silmällä neuvostojen jäsenten osallistumista ja neuvostojen toimesta kollektiivisten talouksien jäsenten, käyhälistön, batrakkien ja keskivarakkaiden mukaan vetämistä työläiskeskusten varusteluun, työhön kulutuskooperatiivien työn parantamiseen.

Nuorisoliittojärjestöjen on käytettävä aktiivisia työmuotoja suurten työtätekevien joukkojen vetämiseksi vaalikamppailuun. Tällaisina aktiivisina työmuotoina ovat «kevyt ratsuväki», valitsijain evästysten (nakaasien) toimeenpanon tarkastusryhmien järjestäminen, uusien evästysten laatiminen, nuorisokonferenssien järjestäminen, talonpoikaisperheiden lasten huoltaminen vaalitilaisuuksien aikana, jotta vanhemmat voisivat osallistua vaaleihin jne. Kaiken tämän työn lisäksi on nuorisoliiton pyrittävä lisäämään nuorisoliitolaisten ominaispainoa neuvostoissa ja niiden johtavissa elimissä.

Edessäolevat neuvostovaalit tullaan käymään yhä kärjistyvän luokkataistelun tilanteessa. Menestyksellinen sosialistinen rakennustyö, kapitalismin jätteiden juurineen hävittäminen, kulakiston luokkana likvidoiminen täyskollektivisoinnin pohjalla nostattaa kaikki neuvostovastaiset ainekset kiivaaseen ja mielettömään vastarintaan. Proletariaatin diktatuurin uskollisen vartijan; GPU:n — viimeaikoina tekemät paljastukset ovat osoittaneet, että vastavallankumoukselliset ainekset ja imperialistien agentit eivät häikäile valitessaan keinoja taistelussaan sosialistista rakennustyötä vastaan. Tämän vuoksi on kaikkien proletaaristen järjestöjen nyt vaalien aikana mitä valppaimmin seurattava ja valvottava luokkavihollistemme toimia.

Edessäolevien neuvostovaalien on lujitettava proletariaatin diktatuuria, mobilisoitava maamme työtätekevät joukot viisivuotissuunnitelman kolmannen vuoden suurtehtävien toteuttamiseen, tuotanto- ja finanssisuunnitelmien täyttämiseen ja «vähintäin puolen talonpoikaistalouksista sosialismin raiteille siirtymisen» toteuttamiseen.

Sodanhankkijat paljastetut täydelleen

Tehdessään XVI puoluekokouksessa Keskuskomitean toimintaselostusta tov. Stalin lausui mm. näin:

«Kansainvälinen kapitalismi siirtyi näkymättömään, toisinaan aivan huomaamattomaan, mutta silti verrattain suurenmoiseen taloudelliseen hyökkäykseen järjestäen tuhotoimintaa, valmistaen kaikenlaisia talouspulia teollisuuden erialoilla helpoittaakseen siten asellisen hyökkäyksen mahdollisuutta tulevaisuudessa.»

Siihen lausuntoon antoivat aihetta ne useat paljastukset, joita proletaarisen valtiomme valpas vartija GPU teki kansantalouden eri aloilla. Mutta erikoisen selvästi todistautuu tuo väite nyt aivan viime päivinä julkaistun ainehiston perusteella, itsensä tuholaisjärjestön, «Teollisuuspuolueen» johtajien tunnustamana.

Niistä lausunnoista käy täysin selville, että sodan hankkiminen Neuvostoliittoa vastaan on kansainvälisen imperialismin päähuolena, ennenkaikkea Ranskan ja Englannin taholta, joiden renkinä ovat Puola, Rumania, Suomi ym pikkuvaltiot. Nuo suurriistäjät eivät voi rauhallisesti katsoa kuinka kasvaa ja vahvistuu maailman ensimäinen sosialistinen valtio, heidän oman taloutensa ollessa syvällisen talouskriisin kynsissä. He tahtovat tuhota sosialistisen taloussysteemin. Siinä tarkoituksessa imperialistit käyttävät apunaan entisiä venäläisiä kapitalisteja, jotka ovat nyt ulkomailla, ja niitä porvarillisia spesialisteja, jotka ovat täällä, mutta toivovat vanhan järjestelmän palaamista.

Tunnustuksista käy ilmi, että oli jo määrätty sotilaallisen hyökkäyksen aikakin ja kuka sen suorittaa. Tuholaisjärjestön puheenjohtaja Ramsin kertoo suunnitelmista v:lta 1928 seuraavaa:

«... ulkomailta saatujen tietojen mukaan hyökkäystä on odotettava v. 1930 ja siksi toiminta on järjestettävä niin, että siihen mennessä saataisiin syntymään yleinen talouskriisi. Hyökkäystä tulee ohjaamaan Ranska, sillä entiset venäläiset tehtailijat ovat saaneet sellaiset ohjeet Briand'ilta ja Poincare'lta (Ranskan pääministeri ja ulkoasiain ministeri v. 1928. K. P.), mutta itse hyökkäyksen suorittavat todennäköisesti Puola ja Rumania yhdessä Baltian maiden kanssa. Hyökkäyksen sotilaalliseksi ohjaajaksi tulee valkokaartilaiskenraali Lukanski.»

Samanen Ramsin ilmoitti, että «Ranskan yleisesikunnassa toimii kansainvälinen komissi kenraali Jeanen johdolla, johon kuuluu Ranskan, Englannin ja Puolan edustajat, ja joka valmistelee hyökkäystä Venäjälle.»

Toinen tuholaisjärjestön jäsen Litnin kertoo: «Poincare lupasi hyökkäykselle täyden tukensa ja pitää varmana hyökkäyksen täydellistä onnistumista v. v. 1930—31,»

Siis vuosi 1930 oli siellä määrätty työläisten ja talonpoikain teurastusvuodeksi herrojen kapitalistien hyväksi. Nyt on hyvin ymmärrettävää miksi Rooman paavi nosti «ristiretken» bolshevikkeja vastaan juuri keväällä 1930. Ulkomaiden kapitalistit laskivat, että vuonna 1930 Neuvostoliittoa kohtaa vahingoittajain aiheuttama talouskriisi, että silloin kulakit avustavat heitä vastustaessaan kollektivisointia, ja että yleensä kasvaa tyytymättömyys väestön kesken nälän ja kriisin johdosta.

Hienoa peliä!

Miksi sitten v. 1930 sota vältettiin? Ramsin kertoo edelleen:

«Jo v. 1929 lopulla saapui ulkomailta tietoja, että hyökkäys v. 1930 on mahdoton ja, että se on siirrettävä v. 1931. Pääsyyt olivat seuraavat:

1) Proretaarijoukkojen vallankumouksellisuuden kasvu.

2) Ranskan sotilaallisen aseman huononeminen Italian puolelta:

3) Saksan epävarma esiintyminen ja sen selkkaus Puolan kanssa.

4) Epäonnistuminen Kaukaisessa Idässä, josta kävi selville Punaisen Armeijan voimakkuus ja

5) epäsopu itse hyökkääjäin kesken.

«Tilanteen näin muututtua siirtyi hyökkäyssuunnitelmakin v:een 1931. Uudessa suunnitelmassa suureni huomattavasti pohjoisesta Leningradiin hyökkäävä ryhmä, johon Suomi ottaisi osaa ja johon kuuluisi maaväkeä, meri- ja ilmaiaivastoa.»

Näin puuhaa kansainvälinen imperialismi rauhan rikkomista ja neuvostovallan tuhoa. Että he eivät ole luopuneet vieläkään näistä rikoksellisista hommistaan, todistaa se villi huuto mikä ulkomailla jatkuu neuvostomaatamme vastaan milloin minkin tekosyyn varjolla.

Sotaan sosialistista maatamme vastaan he ovat jo valmiit; he odottavat vain sopivaa hetkeä ja sopivaa aihetta saadakseen laajat joukot puolelleen.

Tämä seikka on nyt puolustuspäivien aikana muistettava ennenkaikkea. On muistettava, että meidän rauhamme ainoana varmana tukena on Punaisen Armeijamme taistelukuntoisuus ja kaikkien työtätekevien puolustusvalmius.

Sen mukaan käymmekin joukolla ahkeraan toimintaan sotilasvalmeutumistyössä. Lokakuun vallankumouksen suuria saavutuksia me emme takaisin luovuta.

«Emme tahdo vaaksaakaan vierasta maata, mutta omaa maatammekaan emme anna kenellekään tuumankaan vertaa» (Stalin).

Siinä tunnus, jonka johdolla suoritamme viisivuotissuunnitelmamme toteuttamista iskutempoin, mutta silti ainavalmiit torjumaan rauhamme ja rakennustyömme häiriöyritykset.

H. Pietarinen.

Yhteenvetoja talousvuodelta 1929—30.

Viisivuotissuunnitelman toinen vuosi on päättynyt, ja ensimäiset joskin vielä epätäydelliset tilinpäätökset tuolta tärkeältä taipaleelta ovat jo laaditut. Kulunut vuosi oli luonteeltaan monessa suhteessa erikoinen. Se oli käänteentekevä vuosi, se oli murrosaikaa. Se oli murrosaikaa ei ainoastaan meille, sosialismia rakentavan neuvostomaan työtätekeville, vaan myöskin kapitalistisille maille. Meille oli kulunut vuositaival raskaiden taisteluiden kautta saavutettujen sosialistisen rakennustyön valtavien voittojen aikaa. Kansantalouden sosialististen osien ennätyksellisen nopea kasvu, työttömyyden kirouksen täydellinen häviäminen maastamme, uusien sosialististen työmuotojen myrskyinen nousu, maamme proletariaatin luokkavoiman lujittuminen, — siinä tekijät, jotka määrittelevät, missä suhteessa oli kulunut vuosi murrosaikaa meille, Neuvostoliiton työtätekeville. Mutta samanaikaisesti kun me merkitsemme nuo saavutukset jättiläistöiden suunnitelman toisen vuoden voittojen kirjaan, tehdään kapitalistimaissakin tilinpäätöksiä, sillä sielläkin on kuljettu erään merkkitaipaleen päähän: ummelleen vuoden ajan on maailman talouskriisi runnellut kapitalistisia maita. Tähän juuri sisältyvät ne tekijät, jotka määrittelevät, missä suhteessa oli kulunut vuosi murrosaikaa kapitalistiselle maailmalle.

Se seikka, että talousvuoden päättyminen meillä lankeaa ajassa yhteen kapitalismin talouskriisin ensimäisen vuoden umpeenkulumisen kanssa, asettaa eteemme erikoisen tehtävän: talousvuoden tuloksien merkitystä meille emme voi muuten täysin selvästi ymmärtää,

jollemme aseta noita tuloksia rinnakkain niiden tietojen kanssa, jotka osoittavat, mihin päin on kapitalistinen maailma tänä aikana kulkenut. Vain tuollainen vertailu antaa selvän käsityksen niistä valtavista etuisuuksista, joita neuvostollisella talousjärjestelmällä on kapitalistiseen maailmaan verrattuna, ja siitä, kummalleko kahdesta vastakkaisesta talousjärjestelmästä kuuluu tulevaisuus: sosialismille vaiko kapitalismille.

Vertailun kohteeksi otamme ennenkaikkea tärkeimmät teollisuustuotantoa koskevat numerot.

Kuluneen talousvuoden aikana kohosi Neuvostoliiton teollisuustuotanto Korkeimman Kansantalousneuvoston tietojen mukaan 24,2%:lla. V:n 1929—30 kontrollilukujen määrittelemä tuotanto-ohjelma tuli täytetyksi 94,9% : lla. Mutta vaikkakin täten vuoden kontrolliluvut jäivät jossakin määrin täyttämättä, niin siitä huolimatta ylittää tuotannon nousu huomattavasti ne osoittimet, jotka viisivuotissuunnitelmassa ovat merkityt v:n 1929 — 30 tehtäviksi. Viisivuotissuunnitelman mukaan piti teollisuustuotannon nousta v. 1929—30 21,4%:lla; todellisuudessa oli nousu 24,2%, joten siis tehtävä tuli ylitettyä 2,8% : lla. Tuotannon nousu kuluneena vuonna oli nopeudeltaan ja mittasuhteiltaan ennätyksellinen kaikkiin muihin rekonstruointikauden vuosiin verrattuna. V. 1926—27 nousi teollisuustuotanto 19,5%, v. 1927—28— 23,3%, v. 1928—29—24%, v. 1929—30—24,2%.

Noin myrskyistä teollisoimisen vauhtia ei kapitalistinen maailma ole pystynyt koskaan saavuttamaan. Kaikkein korkein tuotannon kasvun keskimääräinen temppo, minkä kapitalistinen järjestelmä voi esittää, on löydettävissä Pohjois-Ameriikan Yhdysvaltojen historiasta. 1870-luvulla, jolloin Ameriikan kapitalismi eli parhaita nuoruusvuosiaan, nousi tuon maan teollisuustuotannon vuotuinen keskimääräiskasvu 10% : iin. Se oli korkein piste, josta lähtien on Yhdysvaltojen teollisuuden vuotuinen kasvun temppo systemaattisesti alentunut: 1890-luvulla oli se keskimäärin 3—4%, vv. 1924—28—3%. Siis Neuvostoliiton sosialistisen teollisuuden kasvun vauhti ylittää Ameriikan teollisuuden parhaiden vuosien kasvun vauhdin 2 a 2,5 kertaisesti, ja tuon «ennätysmaan» viime vuosien kasvun vauhdin 6 a 7 kertaisesti! Siinä mitä selvin todistus neuvostollisen talousjärjestelmän valtavista etuisuuksista kapitalistiseen järjestelmään verraten.

Kahden maailman, nousevan sosialistisen maailman ja mätänevän kapitalistisen maailman, välinen perinpohjainen vastakohtaisuus käy kuitenkin vieläkin selvemmin ilmi, jos vertaamme tuotannon nousun nuuwroita meillä siihen laskuun, mikä kapitalististen suurmaiden tuotannossa oli saman ajan sisällä havaittavissa. Kun meillä teollisuustuotanto nousi kuluneena talousvuonna 24,2% : lla, oli Pohjois-Ameriikan Yhdysvalloissa taloudellisen aktiivisuuden indeksi syyskuussa v. 1930 kokonaista 26% alhaisempi kuin syyskuussa v. 1929. Saksassa oli teollisuustuotanto heinäkuussa v. 1930 21% alhaisempi kuin v:n 1929 heinäkuussa. Puolassa oli teollisuustuotanto kuluvan vuoden elokuussa 16% alhaisempi kuin v:n 1929 elokuussa. Nuo numerot puhuvat selvää kieltä. Ne ovat pätevänä lisätodisteena tov. Stalinin sanoihin NKP (b) : n XVI : ssa puoluekokouksessa: «Meillä SNTL : ssä on havaittavissa sosialistisen rakennustyön kasvava nousu niin teollisuudessa kuin maataloudessakin. Heillä, kapitalisteilla, on havaittavissa talouden kasvava kriisi niin teollisuudessa kuin maataloudessakin».

Siirtykäämme nyt näiden ensimäisten johtopäätösten jälkeen tarkastelemaan lähemmin ja tuotantoalottain kuluneen talousvuoden saavutuksia.

Raskas teollisuus.

Raskaan tellisuuden tuotannon aloille oli kulunut vuosi myrskyisän nousun

aikaa, tehden tuotannon kasvu noin 40%. Tästä huolimatta jäi vuoden tuotanto-ohjelma täyttämättä noin 3—5 % :lla, mutta sensijaan viisivuotissuunnitelman edellyttämät määrät ovat huomattavasti ylitetyt. Raskaan teollisuuden eri tuotantoaloilla oli tilanne seuraavanlainen:

Rauta-, kupari- ja mangaanimalmien tuotannossa oli vielä elokuun aikana tuotanto-ohjelma suuressa määrin täyttämättä. Syyskuun alussa julkaisi puolueen KK tunnetun julistuksensa vuoden tuotantosuunnitelmien täyttämisen johdosta. Tuo julistus kohotti esiin mitä voimakkoimman työläisjoukkojen aktiivisuuden aallon, minkä tuloksena oli, että kautta teollisuusrintaman tapahtui syyskuussa käänne parempaan päin. Erikoisen jyrkkä oli tuo käänne juuri metallimalmien tuotannossa. Syyskuussa kohosi esim. rautamalmin tuotanto (Etelän Malmitrustin kaivoksissa) 13,2% ja mangaanin tuotanto 11,7% yli kuukausisuunnitelman. Koko talousvuoden aikana tuotettiin rautamalmia 10,2 milj. tonnia, mangaanimalmia — 623,2 tuh. tonnia ja kuparimalmia — 900 tuh. tonnia.

Mustan metallurgian aloilla olivat niinikään vielä elokuussa tuotanto-ohjelmat huomattavassa määrin täyttämättä. Syyskuussa tilanne kuitenkin tuntuvasti parani, vaikkakaan vuoden tuotantosuunnitelman edellyttämiin määriin ei päästy. Vuosisuunnitelma tuli täytetyksi valuraudan tuotannossa 92,2 %:lla (Uralin alue — 88,6%, Keskinen teollisuusalue — 99,2%, Etelän rautasulatot — 92,5%), teräksen tuotannossa 88,4%:lla ja valssatun kankiraudan tuotannossa 88,2%:lla. Koko talousvuoden aikana kasvoi valuraudan tuotanto meillä 23,7%:lla, teräksen tuotanto — 17,6%:lla ja valssatun raudan tuotanto 15,6%:lla. Näiden numeroiden valossa on mielenkiintoista verrata, mihin suuntaan kehittyi näiden teollisuuden määräävien alojen, raudan ja teräksen tuotanto tärkeimmissä kapitalistimaissa saman ajan sisällä. Kun meillä Neuvostoliitossa v. 1929—30 teräksen tuotanto kasvoi 17,6%:lla, niin laski se Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa saman ajan sisällä 37%:lla; Saksassa laski teräksen tuotanto v. 1929—30 34%:lla ja Englannissa — 33%:lla. — Valuraudan tuotannossa on kuva samanlainen. Kun meillä valuraudan tuotanto kuluneena vuonna kasvoi 23,7%:lla, laski se saman ajan sisällä Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa 35%:lla, Saksassa laski valuraudan tuotanto kuluneen vuoden aikana kokonaista 40%:lla ja Englannissa — 37%:lla.

N.s. raskaan konerakennusteollisuuden alalla tuli vuoden tuotanto-ohjelma täytetyksi 5,9%:n ylityksellä. N.k. keskisarjan koneiden valmistuksessa jäi tuotantosuunnitelma sensijaan täyttämättä 1,8 %:lla. Työvauhdissaan ennätyksellinen oli tälläkin tuotantoalalla juuri syyskuu, jonka aikana tuotanto kohosi elokuuhun verratuna 33,2%:lla.

Maatalouskoneiden valmistuksen alalla tuli vuoden tuotantoohjelma täytetyksi vain 90,7%:lla. Viisivuotissuunnitelman osoittimet ovat kuitenkin tälläkin alalla huomattavasti ylitetyt, ja useiden konelajien tuotanto nousi suorastaan jättiläismäisesti. Niinpä traktoreita valmistettiin v. 1928—29 vain 3.267 kpl.; viime talousvuonna nousi traktorituotanto 9.337 kpl:seen, joten kasvu edelliseen vuoteen varraten on melkein kolminkertainen. Kylvökoneiden tuotanto kohosi 246.564 kpl:seen, ollen kasvu edelliseen talousvuoteen verrattuna 136,6%. Sitomakoneita tuotettiin 3.500 kpl., ollen tuotannon kasvu 289,8%. Kuluneena vuonna ryhdyttiin neuvostotehtailla ensi kerran kombainien valmistukseen, tehden niiden tuotanto 104 kpl. Niittokoneita valmistettiin 136.526 kpl, nousten niiden tuotanto 74,1%;lla. Myöskin muiden maatalouskoneiden valmistusmäärä kohosi huomattavasti.

Sähköteknillinen teollisuus täytti varsinaisen vuosiohjelmansa 100,7 %:lla, siis hiukan ylittäen, mutta sen-

sijaan kesken talousvuotta suurennettu tuotanto-ohjelma jäi jonkun verran vajaaksi (tuli täytettyä 96,8% : lla). Vauhdiltaan ennätyksellinen oli sähköteknillisessäkin teollisuudessa syyskuu, jolloin kuukausisuunnitelma täytettiin 11%:n ylityksellä.

Yleistä käyttöä varten työskentelevien voima-asemien sähköenergian tuotanto kohosi kuluneena talousvuonna 3.320 milj. kilowattituntiin, tehden kasvu edelliseen vuoteen verraten 43,2%.

Kivihiilen tuotannossa tuli vuosisuunnitelma täytetyksi vain 90%:lla. Syinä tähän ovat ensiksikin työvoimavaikeudet, joista varsinkin Donin kivihiilialue joutui pahasti kärsimään. Tämän alueen kaivostyöläiset ovat suureksi osaksi maaseudun sesonkityöläisiä, jotka viime kesänä viljankorjuuaikoina lähtivät joukottain maatöihin, jättäen kaivokset vajaan työvoima määrän varaan. Seurauksena tästä oli, että heinä- ja elokuussa tuli suunnitelmien täyttämisessä suuria vajauksia. Toisena painavana syynä oli se, ettei maanalaisia kaivostöitä mekanisoitu niin laajasti ja niin nopeasti kuin olisi pitänyt. Tarmokas louhintatöiden koneellistuttaminen olisi huomattavassa määrin kyennyt korvaamaan elävän työvoiman puutteen. Vasta syyskuussa, puolueen KK:n erikoistoimenpiteiden vaikutuksesta, ryhdyttiin tuotannon mekanisoimiseen innolla ja tarmolla, mutta sitä vajausta, mikä oli syntynyt tuotantosuunnitelmien täyttämisessä kesäkuukausien aikana, ei kuitenkaan ehditty enään syyskuussa täydelleen paikata. Muina samaan suuntaan vaikuttavina syinä oli epäilemättä kivihiilitrustien hallintoaparaatin kehnous ja saamattomuus. Johto ei kyennet kyllin voimakkaasti ja oikein ohjaamaan kaivosproletaarien tuotannollista aktiivisuutta. Byrokratismia ja virastoveltoutta oli sen työssä huomattava annos. Elokuun lopulla katsoikin Korkein Kansantalousneuvosto tarpeelliseksi uusia Neuvotoliiton Kivihiilikonsernin (Sojusugolj) johdon.

Kaikista näistä vaikeuksista johtuen jäi kivihiilen tuotantoohjelma 10%:lla täyttämättä. Tästä huolimatta kohosi kivihiilen vuosituotanto 19,1%:lla, ollen tämä kasvu suurempi kuin minään edellisenä rekonstruointikauden vuotena. Tämä nousu käy vieläkin havainnollisemmaksi, jos vertaamme sitä niihin numeroihin, jotka osoittavat mihin suuntaan kulki tärkeimpien kapitalistimaiden kivihiilituotanto viime vuoden aikana. Pohjois-Ameriikan Yhdysvalloissa oli kivihiilituotanto kuluvan vuoden syyskuussa 18% alhaisempi kuin v:n 1929 syyskuussa. Saksassa laski kivihiilen tuotanto saman ajan sisällä 22%:lla, ja Englannissa — 18%:lla.

Raakanaftan tuotanto kohosi kuluneen talousvuoden aikana 26,2%:lla.

Perustavilla kemianteollisuuden aloilla tuli tuotanto-ohjelma täytetyksi seuraavin määrin: kalsinoidun soodan vuosisuunnitelma 88,1%:lla, kaustiksoodan — 93,9%:lla, superfosfaatin — 84%:lla ja rikkihapon — 86,2%:lla.

Paperiteollisuudessa täytettiin vuosisuunnitelma seuraavasti: paperin valmistuksessa — 99,5%:lla, pahvin valmistuksessa — 98,9%:lla.

Sementtiteollisuuden tuotanto-ohjelma tuli täytetyksi 92,7%:lla.

Kevyt teollisuus.

Useat kevyen teollisuuden tuotantoalat työskentelivät kuluneen talousvuoden aikana varsin vaikeissa olosuhteissa. Suurimpana esteenä oli raaka-aineiden puute, mikä tuntui erikoisen kipeänä tekstiiliteollisuuden aloilla. Syyt, jotka tällaisen kärkevän tilanteen raaka-aineiden suhteen aiheuttivat, pohjautuvat epäilemättä maatalouteemme. Kevyen teollisuuden raaka-aineen päähankkijoina ovat aina näihin päiviin saakka olleet yksilölliset talonpoikaistaloudet. Noiden talouksien luonteenomaisina piirteinä ovat pieni ja pirstoutunut tuotanto, uskomattoman alhainen työn-tuottavaisuus, markkinakonjunktuurien luonnonvoimaisiin heilahteluihin pohjautuva tuo-

tanto, vanhoillisissa, iänikuisissa työtraditioissa kiinniriippuminen ja äärettömän hidas eteenpäinliikehtiminen. Kulunut vuositaival osoitti selvemmin, että noin heikkoon ja horjuvaan raaka-ainepohjaan nojautuminen tekee pitemmän päälle kaiken suunnitelmallisen ja järkiperäisen toiminnan kevyen teollisuuden kohottamisessa mahdottomaksi.

Mutta kulunut vuosi ei ollut ainoastaan suurten vaikeuksien vuosi, — se oli samalla murrosvuosi, käänteentekevä taival. Se osoitti meille havainnollisesti sen tien, jota kulkemalla me voimme ratkaisevasti ja ainaiseksi poistaa kevyen teollisuuden raaka-aine-vaikeudet. Se tie on teollisuuden raaka-aineita tuottavan maatalouden sosialistinen rekonstruoiminen. Tälle tielle ohjasi bolshevistinen puolue työtätekevien joukkojen tarmon. Suurten sosialististen kollektiivitalouksien perustamiseksi tehdyn valtavan työn hedelmät ovat jo nyt mitä selvimmin havaittavissa. Puuvillan viljelysalueilla on nyt kaikista talonpoikaistalouksista kollektivisoitu 42,1%, vastaavan luvun ollessa v. 1929 vain 7,5%; sokerijuurikkaan viljelysalueilla on yksilötalouksista kollektivisoitu 65% (v. 1929 — 32,5%), pellavan viljelysalueilla — 20,6% (v. 1929—3,1%), hampun viljelysalueilla — 17% (v. 1929—0,9%) jne. Tämän sosialistisen rekonstruointityön pohjalla nousi jo kuluneena vuonna useiden ratkaisevan tärkeiden teknillisten kasvien viljelys huomattavan nopeasti. Niinpä puuvillasato on meillä tänä vuonna 60% suurempi kuin v. 1929, ja sokerijuurikassato kokonaista 150% suurempi. Myöskin pellavan ja hampun tuotanto nousi huomattavasti. Sosialistinen suurmaanviljelys ehti siis jo yhden kesän kuluessa osoittaa verrattoman etevämmyytensä yksilölliseen raihnaaseen pikkutalouteen verraten. Viime talousvuonna tällä alalla saavutettuja ratkaisevia voittoja on nyt vain laajennettava ja lujitettava, kulkemalla entistäkin tarmokkaammin kollektiivisten suurtalouksien järjestämisen tietä.

Kollektivisoimisrintamalla saavutetut voitot eivät kuitenkaan ehtineet parantavasti vaikuttaa kevyen teollisuuden tuotantoon kuluneen talousvuoden aikana. Uusi puuvilla-, sokerijuurikas-, pellava- ja hamppusato alkaa vasta nyt saapua markkinoille, joten näitä raaka-aineita jalostavat tehtaat joutuivat työskentelemään koko vuoden ajan varsin kireässä raakaaine-tilanteessa. Tämän vuoksi ei ole mikään ihme, jos useilla kevyen teollisuuden tuotantoaloilla vuosisuunnitelma jäikin jossain määrin täyttämättä. Eri teolllsuusaloilla suoriuduttiin vuosiohjelman täyttämisessä seuraavasti.

Puuvillateollisuuden tuotannossa tuntui raaka-aineen puute erikoisen kärkevänä aina talousvuoden viime kuukausiin saakka. Huomattavan parannuksen toi tilanteeseen talousvuoden viimeinen taival, syyskuu, jonka aikana tämän teollisuusalan tuotanto kohosi kokonaista 66,3%:lla elokuuhun verraten (puuvillalankojen valmistus — 65,7%:lla, valmiiden kankaiden tuotanto — 120,3%:lla jne.). Koko vuoden tuotantosuunnitelman täytti puuvillateollisuus 97,6%:lla (valmiiden kankaiden tuotannossa — 99,5%:lla).

Villateollisuudessa täytettiin vuoden tuotanto-ohjelma seuraavasti: kehruutuotteiden alalla 96,1% suunnitelmasta ja valmiintavaran tuotannossa 96,1% suunnitelmasta.

Pellavateollisuudessa jäi tuotanto-ohjelma huomattavammassa määrin täyttämättä. Uusi pellavasato alkoi saapua markkinoille vasta lokakuussa, joten pellavanjalostustehtaat saivat kärsiä raakaainepuutetta aina talousvuoden loppuun saakka. Vuosisuunnitelma tuli täytetyksi kehruuvalmisteiden alalla 89,5%:lla, ja kutomavalmisteiden alalla — 90,9%:lla.

Nahka- ja jalkineteollisuus pystyi hyvin täyttämään vuositehtävänsä vaikeasta raakaaine-tilanteesta huolimatta. Varsinkin syyskuussa kohosi tuotanto huomattavan nopeasti. Eri nahkavalmisteiden aloilla täytettiin vuosisuunnitelma seuraavasti: suurten

vuotien jalostus — 105,9%, pienten vuotien jalostus — 94,3%, ja valmiit jalkineet — 101,1% suunnitelmasta.

Kumiteollisuus täytti vuosisuunnitelmansa 98,5%:lla (kalossit—99,3%, teknilliset kumivalmisteet — 100,1%, asbestivalmisteet — 84,8%).

Rasva-aineita jalostava teollisuus täytti vuosisuunnitelmansa 1,1%:n ylityksellä.

Tulitikkuteollisuuden tuotanto-ohjelma tuli täyetyksi vain 92%:lla.

Koko teollisuustuotanto.

Koko suurteollisuuden työstä kuluneena talousvuonna antaa kuvan allaoleva taulukko:

SNTL:n suurteollisuuden kokonaistuotannon arvo (milj. ruplissa) v:n 1926—27 hinnoissa.

Tilityskausi	v. 1928—1929	v. 1929—1930
I neljännes	2.929,3	3.711,6
II »	3.092,4	4.098,0
III »	3.165.7	3.919,1
Syyskuu	1.224,1	1.411,3
IV neljännes	3.349,7	3.762,0
Yhteensä	12.537,1	15.490,7

Kuten alussa jo mainitsimme, kasvoi koko teollisuuden tuotanto kuluneena talousvuonna 24,2%:lla; teollisuusryhmässä «A» kasvoi tuotanto 38,1%:lla, ja teollisuusryhmässä «B»—13,1%:lla. Vuoden kontrollilukujen edellyttämä tuotanto-ohjelma tuli täytettyä 94,9 %:lla.

Tuotannon nousua eri teollisuusaloilla kolmen viimeksikuluneen talousvuoden aikana kuvaa seuraava taulukko seuraavalla palstalla.

Nämä numerot ovat erikoisen mielenkiintoisia siinä suhteessa, että ne antavat selvän kuvan meidän kasvun vauhdistamme. Merkitykseltään ratkaisevien teollisuusalojen tuotanto (kivihiili, rautamalmi, valurauta, teräs, nafta, konerakennus, sementti) kasvaa vuo-

Eri teollisuusvalmisteiden tuotanto %%:eissa edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuotenimike	V. 1927—28 verrattuna v. 1926—27	V. 1928—29 verrattuna v. 1927—28	V. 1929-30 verrattuna v. 1928-29
Kivihiili ja antrasiitti .	110,1	112,6	119,1
Raakanafta	113,2	117,7	126.2
Rautamalmi	122,5	123,5	146,3
Valurauta	110,7	122,5	123,7
Teräs	115,8	113,5	117,7
Valssattu kankirauta	122,9	114,0	116,6
Maatalouskoneet . .	132,2	142,4	154,4
Konerakennusvalmisteet yleensä . . .	125,9	139,8	148,7
Sähköteknilliset valmisteet	134,3	142,2	169,7
Sementti	117,1	119,5	136,3
Nahkajalkineet . . .	151,1	167,6	174,4
Kaustiksooda	108,5	113,0	105,2
Kalsinoitu sooda . .	120,9	111,0	109,8
Superfosfaatti	166,1	121,9	206,7

si vuodelta yhä nopeammassa tempossa. Sosialistista kasvuamme ja maamme teollisoitumista kuvaava käyrä nousee bolshevistisella nopeudella yhä jyrkemmin ja rohkeammin.

Teollisuuden rakennustyöt.

Kuluneen vuoden teollisuuden rakennustyöt olivat mittasuhteiltaan valtavammat kuin koskaan ennen. Useiden viisivuotissuunnitelman tuotantojättiläisten rakennustyöt saatiin valmiiksi (Selmashtroi, Stalingradin traktoritehdas y.m.) ja toisten hyvälle alulle (Magnitnaja, Kuznetsk j.n.e.). Teollisuuden pääomasijoitukset kasvoivat 89 %:lla edelliseen talousvuoteen verraten.

Lopullisia tietoja koko vuoden rakennustyösuunnitelman täyttämisestä ei vielä tätä kirjoitettaessa ole olemassa. Sanomalehtien ennakkolaskelmien mukaan oli rakennusohjelma koko teollisuudessa kuluneen vuoden elokuun 31 p:ään mennessä täytetty 61,3 %:lla.

Työ ja laadulliset osoittimet.

Tehdastyöläisten lukumäärä kasvoi kuluneen vuoden aikana

koko teollisuudessa 13,5 %:lla, raskaan teollisuuden aloilla — 22,5 %:lla ja kevyen teollisuuden aloilla — 3,0 %:lla. Tämä kasvu ylittää huomattavasti vuoden kontrollilukujen edellyttämät määrät, joiden mukaan työläisten luvun koko teollisuudessa piti nousta vain 4,7 %:lla. Syyskuun lopussa työskenteli valtion omistaman teollisuuden tehdaslaitoksissa 2,713,000 työläistä (419,000 enemmän kuin v. 1929).

Niin maataloudessa kuin teollisuudessakin tapahtuneen sosialistisen rakennustyön myrskyisen nousun pohjalla hupeni työttömyys kuluneen vuoden aikana olemattomiin. Neuvostoliitossa ei ole enään työttömyyttä! Tämän jättiläisvoiton yleismaailmallista vallankumouksellistuttavaa merkitystä ei voida kyllin korkealle arvioida. Kapitalistisen tuotantotavan vakituinen seuralainen, kapitalististen maiden työväenluokan alituinen painajainen ja kirous — työttömyys on nyt käsite, jonka Neuvostoliiton vapaa proletariaatti on sosialistisen rakennustyönsä voittoisassa kulussa pyyhkäissyt maastaan jäljettömiin. Voiton valtavuus käy selvemmin ymmärrettäväksi, jos luomme vertailevan silmäyksen niihin numeroihin, jotka osoittavat työttömyystilannetta kapitalistisissa maissa kuluneen vuoden aikana.

Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa nousi työttömäin lukumäärä syyskuussa v. 1930 8 milj. henkeen. Samaan aikaan oli työssä olevain teollisuustyöläisten lukumäärä 23 % pienempi kuin syyskuussa v. 1929. Saksassa oli kuluvan vuoden syyskuussa kaikista ammatillisesti järjestyneistä työläisistä 22 % työttöminä. Maan työnvälitystoimistoissa registeröityjen työttömäin luku teki samaan aikaan 3.100.000 henkeä, s.o. 1 miljoona enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Englannissa nousi työttömäin lukumäärä kuluneen vuoden aikana 2.230.000 henkeen, s.o. yli 1 miljoonalla. Lisäksi on otettava huomioon, että nämä porvarillisen tilaston työttömyysnumerot ovat epäilemättä pienenneltyjä. Kaikissa lännen kapitalistimaissa arvioidaan tällä hetkellä olevan työttömiä kaikkiaan noin 20.000.000 henkeä! Kuinka suurta kurjuutta ja kärsimystä merkitseekään tuo luku koko lännen kansainväliselle työväenluokalle. Ja tuon kurjuudenkuvan vastapainoksi on Neuvostoliiton proietariaatti pystynyt täydellisesti hävittämään maastaan työttömyyden. Tämä jos mikään on mitä havainnollisin todiste siitä perinpohjaisesta vastakohtaisuudesta, mikä eroittaa nousevan sosialistisen järjestelmän kapitalismin mätänevästä järjestelmästä.

* * *

Sen johdosta, että suuret joukot ammattitaidottomia uusia työläisiä virtasi teollisuuden palvelukseen, aleni kuluneen talousvuoden aikana ammattitaitoisten työläisten ominaispaino koko teollisuustyöläisten lukumäärään verraten. Tämä seikka taas vaikutti jarruttavasti työntuottavaisuuden kohottamiseen. Keskimääräinen työntuottavaisuus yhtä työläistä kohti arvioitiin vuoden kontrollinumeroiden mukaan nousevan 25 %:lla, faktillisesti oli nousu vain 12,2 %.

Kaikkien teollisuustuotteiden tuotantokustannukset alenivat kuluneen talousvuoden 11 ensimäisen kuukauden kuluessa keskimäärin 7,1 %:lla. Kaikkein huomattavimmin alensivat tuotantokustannuksia seuraavat teollisuusalat: sähköteknillinen teollisuus — 14,4 %, naftateollisuus — 13,7 %, konerakennusteollisuus 11,1 %, tulenkestäviä rakennusaineita valmistava teollisuus — 10,2 %, lakka- ja väriteollisuus — 9,3 %, kemianteollisuus — 8,6 %, sementtiteollisuus — 8,2 %, nahka- ja jalkineteollisuus — 9,1 %, kumiteollisuus — 8,8 %, paperiteollisuus — 8,2 % ja puuvillateollisuus — 6,2 %. Vuoden kontrollilukujen edellyttämiin määriin tuotantokustannusten alentamisessa ei päästy. Tämä johtui suureksi osaksi siitä, että useiden teollisuusalojen johtoelimet eivät kiinnittäneet tarpeeksi huomiota tuotannon ratsionalisoimi-

seen. Suuria määrällisiä tuloksia tavoitellessa kuljettiin mieluummin n.s. «heikomman vastuksen linjaa», s.o. otettiin töihin yli suunnitelmien huomattavat määrät ammattitaidoltaan heikkoa ja kokematonta uutta työvoimaa, sensijaan että olisi päättävästi ryhdytty tuotantoprosessia ratsionalisoimaan.

Kuluvan vuoden syyskuuhun mennessä oli 43,5% kaikista työläisistä siirretty 7-tuntiseen työpäivään. V:n 1929 lokakuussa työskenteli 7-tuntisessa työpäivässä vain 19,1% kaikista työläisistä. Kaikilla tärkeimmillä teollisuusaloilla otettiin kuluneen vuoden aikana käytäntöön keskeytymätön työviikko.

* * *

Ylläesitetyt numerot kuluneen talousvuoden tuloksista eivät ole lopulliset, vaan perustuvat sanomalehtiainehistosta koottuihin ennakkolaskelmiin. Tärkeimmät johtopäätökset kuljetusta vuositaipaleesta ja lähitulevaisuuden perspektiivit voidaan noiden numeroiden pohjalla kuitenkin jo täysin selvästi tehdä. Luokaamme niihin lopuksi pieni yleissilmäys.

Kulunut vuosi toi proletariaatin diktatuurille sarjan mitä valtavimpia voittoja. Maamme teollistuttamistyössä pääsimme pitkän askeleen eteenpäin. Sosialistisen teollisuutemme tuotanto ylittää nyt 2,1-kertaisesti tsaari-Venäjän teollisuustuotannon tason. Sosialistisen yhteiskunnan kivijalka, raskas teollisuus, voimisti siinä määrin johtavaa osuuttaan koko kansantalouteen nähden, että v. 1931 tulee sen kokonaistuotanto käsittämään 52% koko teollisuustuotannosta. Kuluneena vuonna avasimme kymmenittäin kokonaan uusia tuotantoaloja, jotka tekevät maamme yhä suuremmassa määrin taloudellisesti itsenäiseksi ja riippumattomaksi ja jotka samalla suuresti vahvistavat puolustuskuntoisuuttamme.

Sosialistinen hyökkäyksemme kapitalistisia aineksia vastaan laajeni kuluneen vuoden aikana kaikkia rintamia käsittäväksi. Maataloudessa merkitsi se kollektivisoimisen pohjalla tapahtuvaa ratkaisevaa rynnäkköä kapitalismin viimeistä tukipylvästä, kulakistoa, vastaan sen luokkana hävittämiseksi. Tässä hyökkäyksessä olemme jo nyt saavuttaneet valtavia voittoja. Yksi neljäsosa kaikista Neuvostoliiton talonpoikaistalouksista on kollektivisoitu. Kollektiivitaloudet pystyivät käytännöllisellä yhteistyöllään osoittamaan sitovasti etevämmyytensä yksilötalouteen verraten: kollektiivitaloudessa on satoisuus 30% korkeampi kuin yksilötalouksissa. Valtion sosialististen viljatehtaiden, suurten neuvostotilojen, lukumäärä kohosi viime vuonna 142:teen. Niiden yhteinen kylvöala tulee käsittämään v:n 1931 keväällä 14,5 milj. hehtaaria. Jo tänä vuonna saimme me enemmän kuin puolet kaikesta tavaraviljasta neuvosto- ja kollektiivitalouksista. Kaiken tämän tuloksena on, että eräs proletaarisen vallankumouksen suurimmista vaikeuksista, jyvävilјaprobleemi, voidaan nyt katsoa menestyksellä ratkaistuksi. Kulunut vuosi murskasi esteet ja raivasi tien, — nyt on vain lujitettava saavutetut voitot ja jatkettava entistäkin tarmokkaammin hyökkäystä samaan suuntaan.

Kollektivisoimisen tuloksena muuttuivat luokkienväliset voimasuhteet maassa neuvostovallan lujittumisen suuntaan. Proletariaatin diktatuurin luokkatukikohdat maaseudulla ovat verrattomasti laajentuneet niiden miljoonaisten köyhien ja keskivarakkaiden talonpoikaisjoukkojen avustuksella, jotka viime vuoden aikana liittyivät kollektiivitalouksiin.

Proletariaatin luokkavoima ja ominaispaino on suuresti kasvanut. Sadattuhannet uudet työläiset ovat kuluneen vuoden aikana liittyneet Neuvostoliiton proletariaatin jättiläisarmeijan riveihin. Työttömyyden ies ei enään maamme työväenluokkaa paina. Melkein puolet kaikista teollisuustyöläisistä työskentelee 7-tuntisessa työpäivässä, ja melkein koko teollisuustyöväestö on siirretty 4-päiväiseen työviikkoon. Työväenluokan osuus koko

maan kansallistulossa on suuresti noussut. Kaiken tämän tuloksena on, että maamme työväenluokan materialinen asema on nyt turvatumpi kuin koskaan ennen.

Voittojemme merkitys on sitäkin suurempi, kun muistamme, että kapitalistisille maille oli kulunut vuosi entistäkin suuremman rappeutumisen ja tuotannon nopean laskun aikaa kärkevän talouskriisin pohjalla. Neuvostollisen talousjärjestelmän suuret etuisuudet kapitalistiseen järjestelmään verraten kävivät ilmi selvemmin kuin koskaan ennen. Neuvostoliitto on maa, jossa tuotanto nousee myrskyisesti silloinkin, kun kapitalistisia maita runtelee syvällinen kriisi, se on maa, jossa työttömyys on huvennut olemattomiin silloin, kun kaikkialla muualla työttömäin lukumäärä huimaavasti kasvaa, se on maa, jossa työväenluokan materiaalinen asema systemaattisesti paranee silloin, kun muualla maailmassa työpalkat laskevat ja työtätekevien joukkojen aineellinen asema huononee päivä päivältä, — kaikki nämä seikat kohottavat suunnattomasti Neuvostoliiton arvovaltaa kaikkien maiden raatajajoukkojen silmissä. Meidän voittomme ovat samalla kansainvälisen proletariaatin voittoja. Ne kokoavat yhä suuremmat joukot kapitalistimaiden raatajarahvasta Kominternin lippujen alle.

Kommunistisen puolueen leniniläisellä johdolla on maamme työväenluokka saavuttanut nuo uudet jättiläisvoitot. Kuluneen talousvuoden käytäntö on taaskin kerran osoittanut puolueen yleislinjan ainoaksi sosialismin lopulliseen voittoon johtavaksi tieksi. Laajojen työtätekevien joukkojen keskuudessa on luottamus puoluetta kohtaan tavattomasti kasvanut. Joukkojen tuotannollisen aktiivisuuden nousu ja järkkymätön tahto taistella kaikin voimin puolueen asettamien tehtävien toteuttamisen puolesta saivat parhaan ilmaisunsa uusien sosialististen työmuotojen myrskyisen nopeassa kasvussa. Sosialistinen kilpailu ja iskutyö, jotka vielä vuosi sitten olivat verrattain vähän tunnettuja käsitteitä, ovat nyt muuttuneet sosialistisen rakennustyön voimakkaimmiksi vipusimiksi ja kaiken työmme pysyviksi metoodeiksi.

Viime vuonna kaikilla rintamilla alkanut laaja sosialistinen hyökkäyksemme on kärjistänyt suuresti luokkataistelua maan sisällä. Niin kaupunkien kuin maaseudunkin kapitalistiset ainekset, jotka tuntevat loppunsa lähenevän, nousevat viimeiseen epätoivoiseen vastarintaan. Kaikki vastavallankumouksen voimat aktivisoivat nyt toimintaansa. Kuluneen talousvuoden aikana paljastui GPU:mme toimesta kokonainen sarja tuholaiskoplia teollisuudessa työskenteleväin spesialistien keskuudessa. Aivan viime kuukausina saatiin murskatuksi nälänhädän järjestäjäin kopla, joka oli pesiytynyt varustelueliniemme johtoon. Sen jälkeen paljastuivat Kondratjevin, Tshajanovin, Ramzinin y.m. heidän kaltaistensa «tiedemiesten» ja professorien johtamat avoimen vastavallankumoukselliset maanalaiset puolueet, jotka saivat palkkansa kapitalistimaiden pörssiruhtinaiden taskuista ja toimivat kiinteässä yhteydessä ulkomailla oleskelevain lahtaripakolaisten kanssa.

Mutta luokkavihollisen vastarinta ei rajoitu ainoastaan tähän. Se yrittää lisäksi käyttää vanhaa ja koeteltua taistelukeinoa: kylvää hajaannusta ja horjuntaa hyökkääväin omiin riveihin. Tässä työssä ovat sen parhaimpina apulaisina oikeisto- ja vasemmisto-opportunistit puolueemme sisällä. Oikeistolaisten ja «vasemmistolaisten» puoluevastaisen toiminnan aktivisoituminen viime aikoina ei ole ollenkaan satunnainen ilmiö. Ei, vaan se on välitöntä heijastusta yleisestä luokkavihollisten toiminnan aktivisoitumisesta. Viime aikojen tapahtumat ovat osoittaneet selvääkin selvemmin opportunistien välittömän aatteellisen yhteyden avointen lahtariainesten kanssa. Paljon muutakin ovat viime päivien tapahtumat meille paljastaneet: oikeistolaiset ja «vasemmistolaiset», jotka näyttivät

aluksi kulkevan tykkänään eri teitä, ovat nyt avoimesti lyöneet veljenkättä toistensa kanssa yhdistäen voimansa rikollisessa taistelussaan puoluetta vastaan. Tuo oikeistolais-«vasemmistolainen» periaatteeton blokki parjaa ja panettelee nyt kilvan lahtari- ja noskelehdistön kanssa puolueemme leniniläistä Keskuskomiteaa, yrittäen kiihoittaa joukkoja väliaikaisten vaikeuksiemme pohjalla puolueen yleislinjaa vastaan. Mutta näiden luokkavihollisten asiamiesten hommat tulevat turhiin raukeamaan. Liian pahasti ovat he jo joukkojen edessä todellisen naamansa paljastaneet voidakseen näiden johtajiksi nousta. Neuvostoliiton proletariaatti seisoo yksimielisempänä kuin koskaan ennen puolueen taisteluissa koetellun yleislinjan ja sen leniniläisen Keskuskomitean puolesta.

Puolueen yleislinjan viitoittamaa tietä kulkien saavutti maamme työväenluokka kuluneena talousvuonna sarjan ratkaisevia voittoja. Yksimielisenä ja vankkana, voimiltaan verrattomasti vahvistuneena lähtee proletariaatti nyt uusia vieläkin suurenmoisempia sosialistisen rakennustyön tehtäviä ratkaisemaan, lähimpänä päämääräänään selvä leniniläinen tunnus: «Viisivuotissuunnitelma neljässä vuodessa!»

V. Kangas.

Mätänevä kapitalismi ja porvarillisen valtion fascistisoiminen.

Kirj. **A. Martynov**

(Jatkoa № 10)

Tuloksena kaikesta tästä oli, että kehityksessä jälkeen jääneitten ja siitä syystä sitäkin sairaaloisemman ja mätänevän imperialismin takapajuisten maitten kansalliset fascistit tulivat Europan fascismin uutisraivaajiksi. Kuten jo olemme osottaneet, kulki fascismin prosessi tärkeimmissä teollisuuskapitalismin maissa toisia teitä. Niissä tämä prosessi, joka oli alkanut jo ennen sotaa ja keskeytynyt sodan jälkeen jonkinlaisen kapitalistisen «NEP» manööverin vuoksi, uusiutui vereksin voimin sodan jälkeisen vallankumouksellisen kriisin likvidoimisen jälkeen kapitalismin osittaisen stabilisatsion ja sen keskeytymättä jännittyvien ristiriitojen perustalla. Niissä ei tapahtunut mitään fascistikaappauksia. Niissä me voimme panna merkille valtion asteettaisen fascistisoimisen sosialidemokratian ja reformististen ammattiliittojen aktiivisesti tukemana jännittyvän luokkataistelun tilanteessa. Niissä on valtion fascistisoimisen pääaseena toiminut sosialifascismi, joka ei kuitenkaan sulje pois toisen fascistisen siiven—nimittäin kansallisen fascismin—hyvin aktiivista roolia. Tämä kansallisen fascismin rooli kasvoi näissä maissa erikoisen voimakkaaksi kärjistyneen taloudellisen kriisin hetkinä (esimerkiksi Itävallassa ja Saksassa).

Saksa antaa meille klassillisen esimerkin kapitalismin osittaisesta stabilisatsiosta ja sen ristiriitaisuuksien maaperällä tapahtuneitten kapitalististen valtioitten asteettaisesta fascistisoimisesta [1]).

Voimakas fascistiaalto juuri kansallisen fascismin muodossa (hittleriläiset) kohosi Saksassa inflation ja Ruhrin valtauksen aikana. Huolimatta siitä tosiseikasta, että hittleriläiset keräsivät seuraajansa pääasiallisesti pikkuporvariston riveistä, jotka inflatio oli taloudellisesti tuhonnut, ja huolimatta

---

1) Kirjoitus kirjoitettu ennen Saksan viime vaaleja. Toimitus.

siitä tosiseikasta, että ne laajassa määrässä turvautuivat yhteiskunnallisen demagogian metoodeihin kuten kaikki kansalliset fascistit, niin todellisuudessa niitä kannusti ja rahasti sama monopolistinen pääoma (Stinnesin suunnattoman laaja liike) ja ne toimivat ainoastaan työaseina sen käsissä. Mutta fascismin hittleriläinen muunnos ei voinut esittää ratkaisevaa osaa Saksassa edes proletariaatin häviön jälkeen 1923 lukuisista syistä. Ensiksikin ne liikkeet, jotka oli laajennettu inflation epäterveellisellä perustalla—ja Stinnesin liike erittäinkin—olivat hyvin nopeasti haihtuvia. Toiseksi tie imperialismin uudelleen kehittämiseksi Saksassa työväenluokan orjuuttamisen hinnalla ei kulkenut taloudellisen voiton kautta Ranskasta Ruhrin konfliktin maaperällä, kuten Stinnes oli unelmoinut, vaan Locarnon kautta. Kolmanneksi Saksan valtion fascistisoimista suunnattomine teollisuuksineen ei voitu suorittaa yksinomaan pikkuporvarillisen liikkeen avulla—pikkuporvarillisen kokoonpanoltaan, mutta ei tehtäviltään! Tätä tarkoitusta varten tarvitsi trustiunut pääoma vielä paljoa vahvemman perustan Saksan oloissa — sosialifascismin, joka perustuu työväen ylimystöön. Mutta kaikkine vastavallankumouksellisine luonteineen ei Saksan sosialidemokratia vielä ollut kypsynyt sosialifascismin asteelle. Ehdot Saksan imperialismin uudelleen kehittämiselle, valtion ja sosialidemokratian fascistisoimiselle luotiin ainoastaan kapitalismin osittaisella stabilisatsiolla.

Saksan fascistisoimisen prosessissa saatamme erottaa kaksi vaihetta: ensimäinen vastaa kapitalismin uudelleen voimaan palauttamisen kautta (1924—1927); toinen niin kutsuttua sodan jälkeisen kapitalismin «kolmatta kautta».

Luonteenomaisin piirre Saksan fascistisoimisen ensimäisestä asteesta oli hallinnollisen vallan siirtäminen toisarvoisten teollisuuksien (Erzberger ja Rathenau) ja sosialidemokratian liitolta (Weimarin kokoomus) finanssipääomalle, raskaalle teollisuudelle, Ruhrin finanssimagnaateille, terästrustille (Goldsmidt, Silberburg), kemikaalitrustille (Duisburg), jotka sodan jälkeisen kriisin kaudella olivat väijyksissä ja pysyttelivät takalistoilla. Finanssipääoman tullessa uudelleen Saksassa valtaan se pakotti myöskin sosialidemokratian uudelleen orientoitumaan, astumaan palvelukseensa, toteuttamaan politiikkaansa aivan samalla tavalla kuin sosialidemokratia oli aikaisemmin toteuttanut vähemmän agressiivisen, mutta silti ei vähääkään vähemmän vastavallankumouksellisen porvariston kerrostuman politiikkaa. Tämä käsitti «demokraattisen» kauden likvidoimisen ja Saksan imperialismin uudelleen kehittämisen alkamisen. Taloudellisesti se johti rajuun pääoman kasaamiseen ja keskittämiseen ja merkitsi yhtä rajua kapitalistisen ratsionalisoimisen soveluttamista työväenluokan kustannuksella. Huolimatta tästä ratsionalisoimisesta työttömien lukumäärä laski tänä kautena (1925—1927) nopeasti seurauksena tuotannon ennalleen palauttamisesta ja laajentamisesta ja seurauksena valtio ja kunnallistalouden nopeasta kasvusta valtio- ja kunnallisbudjettien lisäyksen yhteydessä ulkomaisten lainojen kustannuksella.

Pakottaakseen olosuhteissa, joissa työttömyys oli poistettu, työläiset vetämään päälleen kapitalistisen ratsionalisoimisen ikeen valjaat,jännittääkseen sellaisissa olosuhteissa työläisten riistämisen määrää, kohottaakseen niitten suorittaman työn määrän äärimäisen jännittyneisyyden asteelle, pitääkseen palkat alhaisella tasolla, pidentääkseen työpäivää, jne., oli monopolistisen kapitalismin saatettava käytäntöön kaksi manööveriä: 1. Saatava aikaan «rauha teollisuudessa» pakollisen sovittelu järjestelmän avulla ja näennäisesti «puoluettoman», «luokattoman» valtion kautta; 2. Suoritettava suuri työväenluokan harhaanjohtamisen manööveri saattamalla käytäntöön, taikka tarkemmin sanoen puhumalla »teollisuus demokratian» käytäntöön saattamisesta. Nämä kummatkin manööverit saatettiin

toteuttaa ainoastaan sosialidemokraattien ja reformististen ammattiliittojen aktiivisen avunannon kautta, jotka eivät milloinkaan ole nostaneet suurempaa elämää, eivätkä milloinkaan joutuneet sellaiseen hurmiotilaan «organisoidun pääoman» suloista kuin juuri tänä aikana. (Hilferding ja hänen aateveljensä).

Pakollisen sovittelun järjestelmä merkitsi miltei täydellistä lakkoutumisvapauden kieltoa. Ja «teollisuus demokratia», joka pukeutui muotoon, minkä mukaan ammattiliittojen ja luotettavien tehdaskomiteoitten sallittiin lähettää edustajansa trustien «valvontaneuvostoihin», ei antanut mitään vähäiseksi arvioitavaa palvelusta, kuten työnantajat (Siemens, Hargen. jne.) itse myönsivät, kapitalistisen ratsionalisoimisen tuskattomasti käytäntöön sovelluttamiselle. Seurauksena tästä eivät työläiset käyttäneet hyväkseen niille edullisia mahdollisuuksia. Yksinpä reformististen ammattiliittojen johtajien on pitänyt myönnellä, että ammattitaidottomien työläisten palkat olivat Saksassa 1927 alhaisemmat kuin ennen sotaa ja taasen ammattitaitoisten työläisten palkat olivat melkoista alhaisemmat siitä huolimatta, että työn suorittamisen jännittyneisyys oli suunnattomasti lisääntynyt. Samanaikaisesti tapahtui näinä vuosina jatkuva työpäivän pidentäminen, vaikka työpäivän pituus oli laissa määritelty, ja samanaikuisesti uuden lain kautta valtion rahasto vapautettiin maksuista työttömyys vakuutusrahastoon.

Tänä aikakautena kohottivat sosialidemokraattiset «organisoidun kapitalismin» ylistelijät suuren laulun valtiokapitalistisien tendenssien kehittymisestä, mikä heidän ajattelutapansa mukaan merkitsi suoranaista siirtymistä sosialismiin, ja toveri Buharin vakuutti heille, että nykyaikaisella monopolistisella kapitalismilla on tendenssinä asteettain siirtyä yhä enemmän ja enemmän valtiokapitalismiin.

Tällä hetkellä tuon julistuksen typeryys on aivan ilmeistä, sillä kuten näemme, on monopolistinen kapitalismi nyt ottanut varman kurssin rajottaakseen ei ainoastaan valtiokapitalistisia ja erittäinkin kunnallisia yrityksiä, mutta yksinpä pakollista valtion sovitteluakin, sillä muuttuneitten olosuhteitteo aikana se ei enää tarvitse niitten palvelusta. Mutta samalla kertaa palveli valtiokapitalismi ainoastaan trustiutuneen pääoman etuja. Valtiokapitalismia oli Saksassa olemassa jo kauan ennen sotaa.

Siten onnistui monopolistisen pääoman Saksassa tavalla taikka toisella kahdesta pääasiallisesta syystä (vallankumouksen häviölle joutuminen v. 1923 ja Amerikan dollareitten suunnaton maahan tulviminen) ennalleen palauttamisen aikakautena, sosialidemokratian ja reformististen ammattiliittojen avulla, taata itselleen tyyni siirtyminen työväenluokan riistämiseen korkeamman riistämisen muodon järjestämisen kautta. Tämä käsitti Saksan valtion fascistisoimisen ensimäisen vaiheen. «Kolmannen kauden» saapuessa «työväenluokan riistämisen järjestäminen», jota alhaiset liehittelijät ylistivät «organisoiduksi kapitalismiksi», murtui kahdesta pääsyystä. Ensiksikin alkoi kapitalistisen ratsionalisoimisen sulojen kautta harhakuvista vapautuneen työväenluokan liikehtimisen uusi nousu— nousu, jolla tuli olemaan ja joka yhä edelleen yhä enemmän ja enemmän kehittää itselleen valjankumouksellista sisältöä. Toiseksi Saksan teollisuuden erittäin edullinen asema päättyi. Yksinpä jo ennen Amerikan kriisin saapumista oli Saksan teollisuudessa alkanut voimakas lamaannus, joka nopeasti pukeutui kriisin muotoon ja jota seurasi suunnattoman suuri työttömyys. Tämä koko kapitalistisen Saksan yhteiskunnallistaloudellisen elämän epäjärjestykseen joutuminen ei heikentänyt, vaan päinvastoin erikoisella tavalla voimistutti ja kiihdytti valtion fascistisoimisen nopeutta. Se otti niin alastoman ja julkean muodon, että sitä on enää mahdoton millään tavalla kunnioittaa «taloudellisen demokratian» nimellä.

Ensimäinen halkeama syntyi tähän rakennukseen voimakkaasti kehittyvän lakkoliikkeen, työväenluokan vasemmalle liikehtimisen, Kommunistipuolueen vaikutusvallan kasvun kautta sosialidemokratian kustannuksella. Siitä antoivat varotusmerkin toukokuun vaalit v. 1928, järjestymättömien joukkojen taholla poikkeuksellisen aktiivisuuden kehittyminen, Ruhrin työnsulun aikana kommunistien suorittama lakkoliikkeen johdon itselleen valtaus, ja lopulta sen jälkeen seuranneet tehdaskomiteoitten vaalit, joissa kommunistit saavuttivat voiton sosialidemokraateista suuremmissa tehdaslaitoksissa. Tämä herätti suurta huolestuneisuutta porvaristossa, joka nostatti kysymyksen diktatuurista ja sosialidemokraatit julistivat Magdeburgin puoluekonferenssissaan, että he eivät olleet ainoastaan valmiita diktatuuria toteuttamaan, vaan että he käsittivät, että heillä oli itsellään ennen kaikkea suurin oikeus sen toteuttamiseen (Wels), sillä Saksassa on «kaksikymmentä kertaa enemmän sosialismia kuin Neuvostotasavallassa.» (Dietmann). Nämä eivät olleet pelkästään sanoja. Sosialidemokraattiset ministerit Severing ja Crszesinski eivät epäröineet muuttaa näitä sanoja teoiksi. Vapun päivän provokatsioonin ja Weddingissä ja Neukölnissä barrikaadeja kohottaneitten työläisten ammuttamisen jälkeen seurasi Punaisen rintamamiesten järjestön lain ulkopuolelle julistaminen, sitten työläisten kokousten ja mielenosotusten kielto, ja järjestelmällinen niitten työläisten ammuttaminen, jotka näitä virallisia kieltoja rikkoivat, voimakkaat valmistelut kommunistisen puolueen tukahuttamista varten, tämän fascistidiktatuurin hallinnon lainlaadinnallinen kristallisoituminen Severingin «tasavallan puolustus»-lain muodossa, hyökkäys Neuvostoliittoa vastaan, jne.

Tämä sosialidemokraattisen puolueen nopea sosialifascistiseksi puolueeksi muuttuminen salli yhä edelleenkin — sikäli kuin se suoritettiin proletaarisen vallankumousliikkeen kasvun vaikutusvallan alaisuudessa—sille mahdollisuuden tekopyhästi peittää fascistiterrorinsa väittämällä, että se muka puolusti tasavaltaa kommunisteja ja Moskovan agentteja vastaan, että se muka puolusti tätä siunattua tasavaltaa, jossa «organisoitu kapitalismi» kukoisti «tienä sosialismiin». Mutta uusi halkeama Saksan kapitalismin rakenteessa—uusi kriisitilanne — loihti esille sellaisen monopolistisen pääoman, tuon sosialidemokratian todellisen isännän, uudelleenorientoinnin, että se nostatti trustiporvariston esittämään taloudellisen ohjelman fascismille, mikä riisti sosialidemokraateilta kaiken mahdollisuuden fascistiterrorinsa salaamiseen edes silläkään tekosyyllä, että ne muka puolustivat työläisten pikku palkkaetuja kommunisteja vastaan, jotka uhraavat työläisten nykyiset edut tulevan utopian hyväksi ja jotka ennustavat maalle kaikenlaisia «onnettomuuksia».

Täydellinen muutos taloudellisessa tilanteessa, velkautumisen kasvu, kotimaisten markkinoitten ruhkautuminen, uusien kotimaisten sijoitusten aleneminen, osakkeitten kysynnän aleneminen, poikkeuksellisen nopea työttömyyden lisääntyminen, Saksan velkojen pitkäksi aikaa tiivistäminen Dawes planin kautta, taloudellisen kriisin syvenemisen uhka Amerikan kriisin vaikutuksesta, kaikki nämä tekijät nostattivat Saksan monopolistisen pääoman ottamaan itselleen uuden kurssin. Se tie, jota se oli seurannut jälleenrakentamisen aikakaudella ei enää ollut riittävä. Poikkeuksellisen ankara painostus työväenluokkaa vastaan oli välttämätön. Siksi tuli monopolistinen pääoma viime syksynä siihen johtopäätökseen, että valtion pakollinen sovittelu on hyljättävä, samaten ilvehtiminen «taloudellisella demokratialla», että niin pitkälle kuin mahdollista on rajotettava valtion ja kunnallistaloutta; että on loihdittava esille repeämä työttömien ja työssä olevien työläisten välille, että on laskettava kaikkia yhteiskunnallisten tarpeitten ja erittäinkin yhteiskunnallisen työttömyysvakuutuksen kulunkeja;että työläisten veroja

ja kaikkia muita rasituksia on suurennettava sillä tekosyyllä, että muka työvoiman halpuminen vähentäisi työttömyyttä, sekä uhalla, että jos työläiset kohottavat vaatimuksensa, niin seurauksena tulee olemaan, heidän heittäminen kadulle; samanaikaisesti ne työskentelivät aikaansaadakseen verotuksen alennuksen pääomalle ja omistavalle luokalle yleensä, sekä rajoittaakseen valtiopäivien budjettioikeuksia. Seurauksena kaikesta tästä ne tulisivat menestymään pääoman muodostamisen lujittamisessa Saksassa, mikä olisi ainoa pelastustie heille kriisistä. Siinä se ryöstävä finanssiohjelma, joka julkaistiin «Saksan Teollisuuden liiton» memorandumissa, ohjelma, jossa laskettiin, että työläiset voidaan nälällä näännyttää ja joka oli toteutettavissa ainoastaan täydelleen peittelemättömän pääoman diktatuurin perustamisen kautta.

Mikä oli luokkavoimien asenne porvariston leirissä tämän uuden häikäilemättömän hyökkäyksen aikana työväenluokkaa vastaan? Hugenbergin johtamat kansalliset fascistit — puolue joka edustaa «Saksan natsionalisteja» — ja Hittlerin johtamat «kansalliset sosialistit», jotka olivat kasvaneet paljoa voimakkaammiksi ja vetäneet riveihinsä yksinpä osan työläisistäkin, erittäinkin Saksissa taloudellisen kriisin yhteydessä, suorittivat demagoogisen manööverin. Ne vaativat kansanäänestystä Saksassa Youngin suunnitelman hyväksymistä vastaan. Ne tiesivät entuudesta, että kansanäänestyksen ratkaisevassa toisessa asteessa heillä ei voinut olla toiveita tarvittavan enemmistöäänien saamiseen. Eivätkä ne niitä halunneetkaan. Ne nostattivat tämän kamppailun kaksoistarkotuksella: ensiksikin kääntääkseen joukkojen huomion pois hetken polttavasta kysymyksestä, nimittäin porvariston uudesta finanssiohjelmasta, ja toiseksi käyttääkseen «isänmaallista» kamppailuansa fascistidiktatuurin propageeraamiseen.

Sosialifascistit osaltaan pyrkivät toteuttamaan, toteuttivat ja Hilferdingin persoonan kautta ottivat itselleen yksinpä alotteenkin tekemisen monopolistisen pääoman finanssiohjelman läpi ajamisessa. Mutta tehdessään sitä ne pyrkivät niin kauan kuin mahdollista poistamaan rikoksensa jäljet näkyvistä; ne pyrkivät tämän ohjelman esittämään keskinäisessä luottavaisuudessa, asteettain ja osan kerrallaan. Samalla kertaa ne kuitenkin hyvin helposti sallivat «hätyyttää» itseään ja Saksan suurporvariston ja amerikalaisten velkojien painostuksen alla ne heti myöntyivät ja omaksuivat itselleen sen kehittymisnopeuden mitä niiltä vaadittiin. Kuten tavallista, esittivät tässä asiassa erikoisen halveksittavaa osaa sosialifascistien «vasensiipeläiset». Heidän finanssiohjelmaan suhtautumisensa esimerkistä saattaa heti nähdä mitenkä osat ovat jaetut sosialifascistien, sosialifascististen ministerien, sosialifascistisen parlamenttiryhmän ja sosialifascistien «vasemman siiven» kesken. Zeidewitz, Saksin sosialifascistien «vasemman siiven» johtaja julkaisi «Klassenkampf'issa», jouluk. 15 p. v. 1929 artikkelin, missä hän arvosteli sitä finanssiohjelmaa, jonka Herman Müller «äkkiä» oli esittänyt valtiopäivillä, «ohjelman, jonka jo kauan aikaa sitten kapitalistiset ryhmät olivat esittäneet valtiopäivillä», ohjelman, jota Müller tiukkasi valtiopäivillä siitä huolimatta, vaikka sosialidemokraattinen ryhmä selitti olevansa sitä vastaan. Tämä «vasemman siiven» sosialifascisti kirjottaa, että «tämän laatuinen kokoomuspolitiikka (ja entäs mitä on sanottava toisenlaisista—A.M.) on suurena vaarana sosialidemokratialle», että «viimeisissä kunnallisvaaleissa sosialidemokraatit eivät saaneet niin paljon ääniä kuin viimeisissä parlamenttivaaleissa», että «on liiaksi vaarallista jännittää jousta liiaksi paljon» (s.o. purista työläisiä, mutta älä tee sitä järjettömyyteen asti, sillä silloin työläisäänestäjät tulevat sinut hylkäämään — A.M.). Mitenkä tämä juttu päättyi? Sosialifascistinen valtiokansleri Müller vaati, että ohjelma on hyväk-

syttävä ilman muokkausta ja vaati äänestystä hallituksen luottamuslauseesta. Tietenkin sosialifascistinen valtiopäivämiesryhmä tuki luottamuslauseesta äänestystä ja kaikki kaksikymmentä «vasemman siiven» sosialifascistia poistui istuntohuoneesta äänestyksen aikana välttyäkseen äänestämästä vastaan, välttääkseen ryöstöohjelman luhistumista välttääkseen porvariston kanssa tehdyn kokoomuksen rikkoutumista ja kuitenkin samalla kertaa tehdäkseen itsensä kykeneviksi esittämään työväenluokalle verukkeensa: Me emme osallistuneet tähän rikokseen, me olimme toisessa huoneessa!

Mitä monopolistisiin kapitalisteihin tulee, niin «Saksan kansallisen puolueen», Saksan teollisuuksien alliansin ja niitten sanomalehdistön kautta ne myöskin suorittivat manöövereitä. Ne teeskentelivät nyt kohdistavansa päähyökkäyksensä «vaarallista» sosialidemokratiaa ja reformistisia ammattiliittoja, «sosialistista» politiikkaa, «taloudellista demokratiaa» ja valtiokapitalismia vastaan, joitten aika «oli päättyä». Tilapäisesti tämä manööveri petkutti yksinpä joitakin meidän Saksan tovereitammekin, jotka ajattelivat, että sen jälkeen kun monopolistinen pääoma oli käyttänyt hyväkseen sosialidemokratiaa, se oli valmis erottamaan sen palveluksestaan. Se oli kuitenkin suuri erehdys. Monopolistinen porvaristo tiesi varsin hyvin, että nykyaikainen sosialifascismi on yksi kaikkein tärkeimmistä työaseista valtion fascistisoimisessa, jonka kanssa sosialidemokratia nyt on elimellisesti sulautunut yhteen.

Suurporvariston «teollisuusdemokratiaa» vastaan nostama huuto oli puhtaasti komediaa. Suurporvaristo tiesi varsin hyvin, että se ei aikanaan ollut ainoastaan sietänyt lörpöttelyä «teollisuusdemokratiasta», mutta että se itse oli tämän lörpöttelyn ylläpitämistä kaikin tavoin yllyttänyt, koska tämä lauseparsien vätystely oli sille erittäin hyödyllistä. Ja jos se nyt oli nostattanut ristiretken sitä vastaan, niin se johtui yksinomaan siitä, että taloudellinen tilanne oli muuttunut, siksi että oli välttämätöntä ottaa uusi kurssi ja että oli välttämätöntä pakottaa myöskin sosialidemokraatit ja reformistiset ammattiliitot uudelleen orientoimaan itsensä niin nopeasti ja niin perinpohjaisesti kuin mahdollista. Tässä monopolistinen porvaristo onnistuikin aivan täydelleen.

Että Saksan suurporvaristolla ei ollut mitään aijetta sosialidemokraattien fascistidiktatuurin muodostamisesta poissulkemiseen on selvää, ellei mistään muusta niin siitä, mitä Saksan raskaan teollisuuden äänenkannattaja, «Deutshe Bergwerkszeitung», kirjotti Hilferdingin eroamisen yhteydessä joulukuun 29 p. v. 1929 tämän suurporvariston sosialifascistista «sosialismia» vastaan käymän ilveily «taistelun» ollessa korkeimmillaan «On erehdys iloita siitä tosiasiasta, että sosialidemokraatit vapautetaan raha-asiain ministeriön hoidon vastuunalaisuudesta. Ne ovat tehneet vuoteen, sallittakoon niitten maata siinä. Paljon on merkkejä osottamaan sitä, että sosialidemokraatit janoavat taas palata takaisin oppositioon (verrattomasti paljon enemmän on olemassa osottamaan päinvastaista—A.M.). Porvaripuolueitten ei missään tapauksessa tulisi tehdä sosialidemokratialle liiaksi helpoksi toteuttaa näitä aikeita. Porvarillisella hallituksella tulee olemaan menestystä ainoastaan silloin kun ennakkoedellytykset ovat luodut nykyisten metoodien radikaaliselle hylkäämiselle, eroamiselle vallitsevasta järjestelmästä, päättävälle taistelulle sosialismin (?!—A.M.) hävittävää taloutta vastaan kaikilla aloilla. Me lähestymme tätä, mutta me emme vielä ole saapuneet tälle asteelle. Ennen sitä koko kansa vaatikoon pelastusta orjuudesta ja riistosta, mikä on seurauksena sosialistisesta (!!) mielivaltaisuudesta, typeryydestä ja mädätyksestä».

Tuskin oli kahta viikkoa kulunut näitten sanojen kirjottamisen jälkeen, kun porvaristo oli vakuutettu siitä, että aivan toiset ajat olivat käsissä. Kriisi kävi kärkevämmäksi, työttömyys kasvoi päivä päivältä, työläisten mieliala

kävi yhä vaarallisemmaksi ja vaarallisemmaksi. Tämä kävi ilmi tehdaskomiteoitten alkuvaaleista, jotka osottivat kommunistien saaneen uusia voittoja. Tähän katsoen kiirehti porvaristo taasen uusimaan puheensa «teollisusrauhasta», «yhteistoiminnasta liike-elämässä», yhteisrintamasta ammattiliittojen kanssa «isänmaan pelastamiseksi» ja uusi tällä välin puheensa saman sanomalehden palstoilla, jolla ylläolevat sanat olivat painetut. Sosialifascistit, jotka tyynesti olivat hyväksyneet ja toteuttaneet porvariston ryöstävän finanssiohjelman, vastasivat heti suurporvariston niille antamaan merkkiin. Monopolistisen pääoman yhteiskunnallinen järjestelmä toteutettiin niitten toimesta täysin 100 prosenttisesti aina 7 tunnin työpäivätunnuslauseen nostamiseen asti ilman palkanlaskua, tunnuslauseen, jota tietenkään ei yksikään socialifascisti milloinkaan edes ajattelekaan käytännössä toteuttaa. Mutta tämä uusi yhteiskunnallinen demagogia, tämä uusi demagoginen manööveri ei todenmukaisesti tuskin tule ketään nuottaan vetämään. Sitäkin vähemmin kun sosialifascistit samanaikaisesti käyvät kiivasta kamppailua sotaan varustautumisen puolesta Neuvostotasavaltaa vastaan kulakkien luokkana likvidoimisen yhteydessä, mikä nostattaa koko maailman porvariston pelon ja intohimon liekkiin; sitäkin enemmän kun ne samanaikaisesti käyvät kiivasta kamppailua kommunistisen puolueen tukahuttamiseksi perustellen kamppailuaan sillä väitteellä, että neuvostohallitus olisi tuhoutumisensa partaalla, ja että se, pelastaakseen itsensä, ajaa Saksan kommunisteja murhiin, putsheihin, provokatsiooniin ja kaikenlaiseen hulluuteen.

Sellainen on heidän unelmansa, ja niin muodostetaan Saksassa yhteisrintamaa täydellisen fascistidiktatuurin perustamiseksi muuttamalla toisen tunnuslauseen toiseksi, poistamalla riitelyt fascistien eri kategorioitten väliltä ja saattamalla sen tilalle veljeilyn, saattamalla avoimen provokation tilalle hurjan terrorin. Voimme olla vakuutettuja siitä, että milloin ne lopullisesti tulevat yhteen sulautumaan, niin proletaarisen vallankumouksen pyörremyrsky tulee kaiken tämän kuonan lakaisemaan sivuun.

Saksa antaa meille tyypillisen esimerkin kapitalististen valtioitten nykyaikaisesta fascistisoimisesta. Siksi emme tule enempää käsittelemään valtioitten fascistisoimiskysymystä. Tulemme sen sijaan käsittelemään vain lyhyesti sosialifascismin eri muotoja Ranskassa, Itävallassa ja Suur-Britanniassa.

Ranskan sosialistit ovat kauan aikaa olleet Ranskan militarisoimisen uutisraivaajia (Boncour'in laki «maan militarisoimisesta» ja sosialistien tekemä alote ilmailuministeriön muodostamiseksi.) Mitä suurimmalla kiivaudella ovat ne kauan taistelleet Toisessa Internationalessa olevia aateveljiään vastaan oman kotimaisen porvaristonsa ulkomaapolitiikan puolesta (takuusopimukset ja siunausten niille antamiset). Ilman erotusta ovat ne kaikki parjanneet kommunisteja ja neuvostohallitusta. Pitkän aikaa ovat ne porvariston kanssa toimineet yhdessä taloudellisella alalla (osallistuminen Kansainliiton työtoimistoon ja taloudelliseen neuvostoon). Väsymättömästi ovat ne pitkän aikaa tukeneet hallitustaan, vaikkakaan ne eivät muodollisesti ole yhtyneet kansalliseen blokiin, vaan sen sijaan työskennelleet johtajansa Blumin formulan mukaisesti, joka Toulouse'n kongressissa selitti, että «me tulemme tukemaan vähimmän taantumuksellista hallitusta», s.o. parempaa taantumuksellista hallitusta huonompaa taantumuksellista hallitusta vaataan, sillä kuinka saattaisikaan isänmaansa ystävä, patriootti, kokonaan kieltäytyä hallitukselle tukeaan antamasta! Isänmaanystävälle se on mahdottomuus.

Mutta nyt kun porvaristo on nopeasti tullut fascistiseksi (ja näitten isänmaanystävien tukema hallitus porvariston matkassa), ovat Ranskan sosialistit

myöskin tehneet päättäväisen hyppäyksen eteenpäin ja orientoituneet avoimiksi sosialifascisteiksi. Ranskan Yleisen Työväenliiton (Confederation General du Travail) syyskuun konferenssissa 1929 hyväksyttiin erikoinen päätöslauselma, jossa avoimesti kehotetaan työläisiä auttamaan omia riistäjiään kapitalistisen ratsionalisoimisen voimaan saattamisessa. Vaatiessaan tässä päätöslauselmassa työläisiä tukemaan kapitalistista ratsionalisoimista ne puhuvat «työn tieteellisestä järjestämisestä» ja «työn tuottavaisuuden lisäämisestä» ja «markkinoitten jakamisesta kartellien avulla». Siten ovat Ranskan sosialistit avoimesti rientäneet tukemaan ja puolustamaan monopolistisen pääoman ohjelmaa ei ainoastaan sen puolesta käydyn propagandan muodossa «teollisuusrauhaa» saarnaamalla, mutta myöskin murskaamalla lakkoja ja toimimalla suorastaan lakkojen rikkojina, sekä ennen kaikkea taistelemalla epätoivoisella vimmalla kommunisteja vastaan. Tässä suhteessa ne ovat ottaneet päättäväisen askeleen eteenpäin seuratakseen Renauldin tunnuslausetta: «Meidän ja heidän välillään on kysymyksessä taistelu elämästä ja kuolemasta». Ensityökseen sen jälkeen Ranskan sosialistit kutsuivat järjestämäänsä kokoukseen santarmit, jotka yhdessä heidän (sosialistien) kanssa pahoinpitelivät työläiskommunisteja, jotka halusivat tuohon kokoukseen tulla sosialistien kanssa asioista keskustelemaan. Nämä avoimen aseellisen taistelun metoodit kommunisteja vastaan ovat sittemmin saaneet sosialistipuolueen ylimpien elimien siunauksen. Syksyllä v. 1929 hyväksyi Ranskan sosialistipuolueen kansallinen neuvosto päätöksen, jossa se selittää «järkkymättömäksi tahdokseen. . . vastata väkivallalla jokaisen hajotuspuolueen provokatsiooniin» (lue, kommunistista puoluetta vastaan, joka paljastaa sosialistipuolueen yhteistoiminnan porvariston hallituksen kanssa).

Avoimen kansalaissodan metoodit vallankumouksellista proletariaattia vastaan eivät tietenkään sulje pois piiristään, vaan päinvastoin niitä täydennetään yhteiskunnallisella demagogialla (vaikkakin tämän demagogian liikuntapiiri on käynyt perin rajotetuksi siitä yksinkertaisesta syystä, että sosialifascisteilla ei enää ole mitään valtteja jäljellä). Edelleen, mitä enemmän ne valmistautuvat kansalaissotaan, sitä kiihkeämmin ne kääntyvät «joukkojen» puoleen typistetyllä yhteiskunnallisella demagogiallan. Ne ovat nyt alkaneet vikistä amnestiakysymyksestä (osittaisesta tietenkin), yhteiskunnallisesta työttömyysvakuutuskysymyksestä (sulkien tietenkin lakkolaiset pois oikeudesta saada vakuutusta). Ne lisäävät nyt työtään nuorison keskuudessa, missä ne Paul Glotzin suun kautta väittävät, että «työläisten aineelliset ehdot ovat nyt kohonneet siinä määrässä», että työläiset «taistelevat enää ainoastaan mukavuuksien lisäämisen puolesta» ja että saavuttaakseen tämän päämäärän, «hankkiakseen itselleen auton ja saadakseen aikaan vaihtelua itsensä huvittamisen metoodeissa», nykyajan työläiset, erotukseksi menneen ajan työläisistä, ovat valmiit pidentämään työpäiväänsä. Tietenkin ovat työläiset tämän heidän teoriansa mukaan jo vapautuneet «entisaikojen utopioista ja kapinaan nousemisen harhakuvista». Tietenkin myöskin tämän teorian mukaan työläisten taistelut nykyaikana nousevat työläisten «intelektuaalisista ja moraalisista vaikutteista». Ne haluavat tämän sosialifascistien teorian mukaan ainoastaan laajentaa osallisuuttaan teollisuuslaitoksien «hallinnassa»!

Saadakseen edes jonkinlaista menestymisen mahdollisuutta näiden helyjen ja leivosten työläisten eteen näytteille asettamisessa, Ranskan sosialistit pitävät nykyään parempana olla virallisesti yhtymättä hallitukseen, vaikkakin ne ovat julistaneet olevansa täydelleen yhtä mieltä «radikaaliporvariston» ohjelman kanssa, ja vaikka ne hyväksyvät yksinpä poliisipääministeri Tardieu'nkin ohjelman(Tardieu'n ohjelmassa on heidän sanojensa mukaan ainoas-

taan se vika, että siinä on liiaksi vähän «tasavaltalaista henkeä»). Vastauksessaan radikaaliporvarin, Deladier'in, kehotukseen yhtyä hallitukseen, vastasi sosialistipuolueen kongressi, puolueen, joka jo kauan aikaa periaatteessa on hyväksynyt tämän ajatuksen sallittavaksi, että tällä hetkellä tuollainen yhtyminen ei olisi ajan puolesta sopiva. Mutta milloinka sitten tuo hetki koittaa, jolloin sosialistipuolueen porvarilliseen hallitukseen yhtyminen on sopiva? Tähän kysymykseen vastasi oikeistosiiven opportunistinen syndikalisti Chambellain, joka perin juurin tuntee hengenheimolaistensa Ranskan sosialifascistien tuumat. Tästä asiasta hän sanoo seuraavaa: «Minä tulen uskomaan kapitalistisen stabilisatsion todelliseen häiriöön, minä tulen uskomaan joukkojen uuteen nousuun, mikä tulee uhkaamaan porvariston valtaa, ja se on päivä, jolloin porvaristo kutsuu sosialistipuolueen hallitukseen.» Silloin kun tulee tarpeelliseksi amuttaa työläisiä joukottain, tulevat Ranskan sosialifascistit olemaan «isänmaallisella» vartiopaikallaan.

Muutama sana Itävallan sosialifascistisista keskustalaisista. Nämä ovat kaikkein pahimmat kaiken karvaisista sosialifascisteista, sillä ne onnistuvat yhdistämään kaikkein inhottavimman käytännössä suoritetun työväenluokan pettämisen sellaisiin «vasemman siiven» fraaseihin, joita emme milloinkaan näinä päivinä kuule, taikka joita ainakin perin harvoin kuulemme enempää Saksan kuin Ranskankaan sosialidemokraateilta. Kysymys siitä, saatetaanko Itävallan sosialidemokraatteja nimittää sosialifascisteiksi näytti nostattavan jonkun verran epäilyksen orasta joissakin tovereissamme, jotka ajattelivat, että tuona hetkenä Itävallan sosialidemokraateissa oli ainoastaan tendenssi kohden sosialifascismia, mutta että ne eivät vielä olleet tulleet sosialifascisteiksi, koska ne eivät vielä itse aktuaalisesti olleet ammuttaneet työläisiä (eri osissa ne ovat sitä tehneet jo useammin kuin kerran!—A.M.), vaan ainoastaan avasivat portteja Heimwehrin todelliselle fascismille. Tämä katsantokanta oli perin pohjin harhaan osuva ja totesi väärinkäsityksen vallitsevan sen suhteen, mitä roolia «vasemman siiven» sosialifascistit esittävät maailman sosialifascismissa. Mitä erikoista tehtävää toteuttivat Itävallan sosialifascistit todellisuudessa kun Wienin nousun jälkeen heinäkuussa v. 1927, ja erittäinkin työläisten ja fascistien aseellisen yhteenoton jälkeen San Lorentzissa, kansallisen fascismin aalto nousi melkoisesti vetäen matkaansa koko Itävallan porvariston ja nostattaen Heimwehrin sen etupäähän?

Heimwehr esitti fascistidiktatuurin ohjelman, sekä uhkasi avoimesti saattaa sen voimaan valtiokaappauksen kautta, koska ilman sosialidemokraatteja porvaripuolueilla ei ollut tarpeellista enemmistöä parlamentissa muuttaakseen perustuslakia. Mitenkä vastasivat Itävallan sosialidemokraatit tähän? Ne nukuttivat työläiset vallankumouksellisilla fraaseilla selittäen, että jos kansalliset fascistit tekisivät yrityksenkään toteuttaakseen valtiokaappausta, niin heidän tulisi kaikkien yhtenä miehenä viimeiseen veripisaraan asti taistella Itävallan erinomaisen perustuslain puolesta. Samanaikaisesti ne tekivät kaikkensa hillitäkseen työläisiä, jotka paloivat taistelun halusta, demobilisoiden ne ja valmistaen siten kansallisille fascisteille mahdollisuuden vallata käsiinsä vallitsevat asemat toisen toisensa jälkeen. Samaan aikaan ne pitivät yllä salaista neuvottelua Schoeberin kanssa ja valmistivat siten maaperää Itävallan fascistisoimiselle ilman veristä kaappausta, Itävallan perustuslain muokkaamiselle fascismin suuntaan laillisilla metoodeilla. Ne houkuttelivat Wienin työläiset luovuttamaan aseensa, ne puolustivat fascistien oikeutta tunkeutua tehtaisiin järjestämään lakonrikkurijärjestöjä, taivutellen joukkoja olemaan vastustamatta niitä, koska vastustaminen olisi omansa edistämään väestön vissin osan «vapauden» loukkaamista «kansanval-

taisessa» tasavallassa. Samaan aikaan ne vakuuttivat työläisille, että niitä tukahuttamistoimenpiteitä, joilla Shoeber uhkasi, ei tultaisi kohdistamaan työläisiä, vaan Heimwehriä vastaan. Ja samanaikaisesti ne pelasivat kaksoispeliä fascistisen sotaministerin, Vaugoinin kanssa, julkisuudessa protesteeraten ja selittäen, että ne vastustivat armeijan hänen käsiinsä luovuttamista ja salaisesti ilmottaen, että he «eivät millään muotoa vaadi Vaugoin'in eroamista». Lopuksi ne saavuttivat päämääränsä (hetkeksi!). Sosialidemokraattien edustaja Daneberg esiintyi mitä häpeällisimmin fascistien perustuslaki -«reformin» yhteydessä, s.o. Itävallan verettömän fascistisoimisen kysymyksessä, minkä jälkeen Schoeber julisti, että tämä oli vasta «ensimäinen askell» siihen suuntaan mitä tuleman pitää. Tällöin sosialidemokraattinen johtaja Renner vuodatti runsaita kyyneleitä selittäen, että «me olemme valmiit äärimäisiin uhrauksiin Itävallan valtion ja talouden etujen kehityksen hyväksi».

Ja mitä opetuksia veti sosialifascisti Renner tästä Itävallan fascistisoimisen ensimäisen näytöksen verettömistä, legaaliista metoodeista? Ne ovat erinomaisen valaisevia. Hän on niitä painostanut «Die Gesellschaft'in» helmikuun numerossa 1930. Hänen saamansa opetus on: «Kansalaissota tuhoaa meidän taloutemme, vieläpä siinä määrin, että viime tingassa on vhdentekevää kuka on voittaja ja kuka voitettu». Sen vuoksi: «ylimpänä periaatteena on kansan taloudellisten etujen yhtenäisyys»; siksi «tulee meidän olla yleisten etujen julistajia ja toteuttajia, jättäen porvariston etummaisimmille taistelijoille erikoisten luokkaetujen painostamisen». Tuloksena ei tässä ole mikään typerä muutos asian kaunistelussa: antaa porvarillisessa valtiossa porvariston (fascistien) käydä luokkataistelua, meidän tehtävänämme on puolustaa porvarillista valtiota ilmaisten koko väestön yhteisiä etuja! Hänen vetämänsä toinen opetus oli: Koska me emme Itävallassa voi muodostaa omaa hallitusta, «niin meidän on tehtävä porvarilliselle (parlamentti) enemmistölle helpommaksi hallitsemisen». Hänen kolmas opetuksensa on: «Mikään ei ole tuhoisampaa työväenluokalle kuin puhe permanenttivallankumouksesta, kuin väkivallan saarnaaminen, niin kauan kun ja sikäli kun toiset sitä voivat käyttää. . . Meidän puolueemme itse ei milloinkaan tätä ole vakavasti ajatellut (kultaisia sanoja! — A.M.) ja meidän vastustajamme ovat hyvin vakavasti käyttäneet tätä omia tarkotusperiään varten.» Hänen neljäs opetuksensa on: «Me olimme väärässä jättäessämme hallituskokoomuksen aikaisemmin, jolloin taantumuksen aikakausi tuli. On välttämätöntä osallistua taantumukselliseen hallitukseen yksinpä taantumuksenkin aikakautena toimiaksemme jarruna» (eikä panttivankina?— A.M). Näyttää tarpeettomalta arvostella tätä ohjelmaa.

Sitten hiukan sosialifascismin britannialaisesta muunnoksesta. Britannian sosialidemokratia—Labour Party—kävi läpi ja käy edelleenkin läpi samoja kehitysvaiheita kuin minkä läpi toiset sosialidemokraattiset puolueet ovat kulkeneet sodan jälkeen, mutta vain sille ominaisissa muodoissa ja omalla nopeudellaan Britannian olosuhteitten erikoisuuksien mukaisesti. Kaivosmiesten taistelun puhkeamisen ja kehityksen aikana, joka johti yleislakkoon, oli aivan selvää MacDonaldin ja Thomasin puheista lakon aattona, että Ammattiliittojen pääneuvosto ja Työväenpuolue, jotka johtivat työläisten liikettä, esiintyivät ennakolta päätetyllä ohjelmalla pettää tämä lakkoliike. Tämä Työväenpuolueen kehitysvaihe vastasi Saksan sosialidemokratian sodan jälkeisen historian vaihetta, jossa se petti ja tukahutti proletaarisen vallankumouksen Saksassa «puhtaan demokratian» lipun alla. Kaivosmiesten tappion jälkeen 1926, jolloin Britannian pääoman osittainen stabilisatsio alkoi, lähti Työväenpuolue astelemaan samaa sosialifascismin tietä, jolle Saksan sosialidemokraatit oliva

lähteneet jonkun verran aikaisemmin, v. 1924. Seuraten viimeksi mainitun esimerkkiä yritti Työväenpuolue käyttää jokaista metoodia valjastaakseen proletariaatin kapitalistisen ratsionalisoimisen vankkureitten eteen. Kuten Saksan sosialidemokratia saarnasi Työväenpuolue «teollisuusrauhaa» (Mondismia). Kuten Saksan sosialidemokratia sanoo Työväenpuolue yksinpä tänäänkin Ben Tilletin huulien kautta: «Työläisiä liikuttaa enemmän teollisuuden hyvinvointi kuin osakkeenomistajia, liikkeenhoitajia teollisuuslaitoksien hallinta.» Kotimaisessa sisäpolitiikassa ei Työväenpuolueen sosialifascismiin kehityksen nopeus vielä ole saavuttanut Saksan sosialifascismin kehitysastetta siitä yksinkertaisesta syystä, että kapitalistisessa ratsionalisoimisessa Britannia on jäljessä ei ainoastaan Amerikan Yhdysvalloista ja Saksasta, mutta yksinpä Ranskankin jäljessä; ja siitä syystä, että vasta viime aikoina on kapitalistinen ratsionalisointi voimakkaammin alkanut kehittyä Britanniassa, ja sen läpi ajaminen onkin nyt Britannian niin kutsutun «työväen nallituksen» tärkein taloudellinen tehtävä. Tämä tilanne on aivan toinen sikäli kuin siirtomaapolitiikka on kysymyksessä. Tällä alalla on Työväenpuolue ja «työväen» hallitus maailman sosialifascismin eturivissä ja lähinnä ylemmällä asteella Saksan sosialifascismiin verrattuna. Mitä tulee siirtomaakansojen, Intian, Egyptin, Palestinan, jne. kuristamiseen, niin siinä suhteessa ei «työläisministereitä» voi erottaa kaikkein visapäisimmistä konservatiiveistä. Yleensä voidaan Britannian työväenpuolueesta sanoa, että se täyttää tietoisesti sitoumuksiaan porvariston kanssa: se tulee fascistisoiduksi yhtä nopeasti kuin Britannian porvaristokin. Se kulkee käsi kädessä porvariston kanssa, ja milloin vallankumouksellinen tilanne syntyy Suur-Britanniassa, voidaan olla ehdottoman varmoja siitä, että se ei enempää halua päästä hallituksen johtoon pettääkseen tätä liikettä, vaan heti alusta pitäen se tulee yrittämään pirstata sen aseellisella voimalla.

Me näemme nyt fascismin kummankin siiven—kansallisen fascismin ja sosialifascismin luonteen tärkeimpien kapitalististen valtioitten fascistisoimisen tapahtuessa. Joissakin tapauksissa, kuten Itävallassa, ovat kansalliset fascistit uutisraivaajia ja sosialifascistit asian toimeenpanijoita; toisissa tapauksissa (ja tämä pitää paikkansa teollisuuspääoman maitten useimpiin tapauksiin nähden) ovat sosialifascistit sekä fascismin uutisraivaajia että sen täytäntöönpanijoita. Emme mainitse monopolistista porvaristoa, mutta tietenkin se on tässä pääjohtajana. Jokaisessa tapauksessa nämä kummatkin fascismin siivet toteuttavat hartaasti monopolistisen pääoman taloudellista ja poliittista ohjelmaa koristellen tuota ohjelmaa yhteiskunnallisella demagogialla kummankin yhteiskunnallisen perustan mukaisesti. Mutta niitten yhteiskunnallinen perusta käy myöskin yhä vähemmän ja vähemmän mahdolliseksi toisestaan erottaa. Toisaalla menettävät sosialidemokraatit kasvavassa määrässä vaikutusvaltaansa työtätekevien joukkojen keskuudessa ja korvaavat kasvavassa määrässä työläisseuraajiensa menetyksen pikkuporvaristosta tulevilla seuraajilla, kuten kävi ilmi Saksan, Ranskan ja Puolan parlamenttivaaleista v. 1928. Tämän jälkeen on tuo prosessi kehittynyt paljoa pitemmälle. Toisaalta kansalliset fascistit, joitten yhteiskunnallinen pääperusta on pikkuporvaristo, sieppaa kärkevän taloudellisen kriisin hetkillä myöskin työläisiä verkkoonsa, jotka kauan aikaa sitten ovat menettäneet työpaikkansa ja toiveetkin työpaikan saamiseen, luokastaan tipahtaneita työläisiä, kuten oli asianlaita esimerkiksi Saksissa, missä teollisuus on laskemassa.

Kun luokkavastakohdat käyvät kärkevämmiksi, kun valtion fascistisoimisprosessi kehittyy ja kun toisaalta vallankumouksellisen proletariaatin nousu kehittyy, käy sosialifascistien manöveerausmahdollisuus yhä pienemmäksi

ja pienemmäksi, ne ovat pakotetut kasvavassa määrässä riisumaan naamionsa joukkojen edessä. Tämä ei koske ainoastaan oikeistosiiven sosialifascismia, mutta erittäinkin sosialifascismin kaikkein vaarallisinta, «vasenta siipeä», jolle käy kasvavassa määrässä vaikeammaksi piilottaa mitä alastomampia taloudellisia ja poliittisia hyökkäyksiään työväenluokkaa vastaan radikaalisten «vasemmisto» - fraasien taakse. «Vasemmisto» - sosialifascistit eivät sen vuoksi pitemmältä ole asemassa, missä ne voisivat esittää puskurin osaa, jota ne esittivät «keskustalaisina» sodan jälkeisenä kautena. Ne ovat valhetelleet liiaksi paljon ja liiaksi avoimesti. Ilmeisestikin kommunismin luopiot ovat niitä, jotka pyrkivät ottamaan esittääkseen tuota osaa nyt. Ja siitä huolimatta ei ole olemassa minkäänlaista oikeutusta olettamiseen, että suurporvaristo nykyisenä vallankumouksellisen kauden edellisenä aikakautena tulisi kieltäytymään käyttämästä hyväkseen kaikenkarvaisten sosialifascistien tarjoamaa palvelusta. On totta, että niiden vaikutusvalta työtätekeviin joukkoihin on nopeasti häviämässä, mutta porvaristo tuumiskelee itsekseen, että sen täytyy tyytyä siihen, mitä se paremman puutteessa palveluksen muodossa voi niiltä saada.

Lopuksi eräästä toisesta kysymyksestä. Toteaako nykyinen kapitalistisen valtion fascistisoiminen porvariston voiman kasvun tiivistymistä? Koko meidän artikkelimme sisältö ja sen päätteesi on varannut vastauksen tähän kysymykseen, nimittäin, että kapitalistisen valtion fascistisoiminen on monopolistisen kapitalismin mätänemisen tulos. Siksipä porvariston nykyisen kulkusuunnan luonnehtiminen ei sanalla «fascistisoituminen», vaan fraasilla «porvariston taantumuksen voimistuminen», on väärä ja täynnä opportunistisia johtopäätelmiä, siitä on riistetty historiallinen sisältö joka suhteessa ja siinä kieltäydytään ottamasta huomioon sitä yhteyttä, mikä on olemassa tuon «taantumuksen» ja monopolistisen kapitalismin mätänemisen välillä. Historiassa tunnemme lukemattomia tapauksia porvarillisen taantumuksen kehityksestä porvarillisten vallankumousten jälkeen. Sellaiset taantumukset ovat leijailleet pitkien aikakausien yläpuolella, ja proletariaatin tappion jälkeen ne eivät tavallisesti o!e katsoneet tarpeelliseksi salata todellista luonnettaan yhteiskunnallisen demogogian viikunalehdellä (ottamatta huomioon Napoleon III bonapartismia Ranskassa, jota varten oli olemassa erikoiset syynsä). Sillä välittämättä siitä millä tavalla nämä porvarilliset vallankumoukset päättyivät, tapahtuipa se sitten täydellisellä, taikka vain puolittaisella voitolla, niin ne avasivat tien auki täysiverisen kapitalismin kehitykselle. Mutta nykyinen taantumuksen jännittymisen hetki omistavien luokkien keskuudessa, jonka matkatoverina seuraa joukkojen alas painuminen, on hyvin tilapäinen, ja sen tilalle tulee hyvin nopeasti astumaan uusi vallankumouksellinen nousu; taikka sitten taantumuksen jännittyminen hallitsevissa luokissa kulkee yhtä rintaa ja mitä likeisimmässä yhteydessä vallankumouksellisen nousun kanssa, kuten asian laita on tällä hetkeilä. Lopuksi nykyinen porvarillinen taantumus on pakotettu etsimään jonkinlaista perustaa itselleen kansallisen ja sosialifascismin yhteiskunnallisesta demagogiasta. Kaikki tämä siksi, että tämä taantumus nousee kapitalismin mätänemisestä ja laskusta, porvariston voiman heikentymisestä. Siksipä fascistisoiminen ei porvarillisessa valtiossa pysty pysäyttämään vallankumouksellista prosessia. Se siittää ainoastaan yhäkin kärkevämpiä vallankumouksellisen proletariaatin taistelun muotoja. Ja tämä on välttämätön ehto vallankumouksellisen proletariaatin ratkaisevalle voitolle. Toisena välttämättömänä ehtona on se, että kommunistisilla puolueilla on kyky käyttää hyväkseen jotakin hyvin edullista historiallista tilannetta, että se ei hukkaa aikaa ja että se organisoi voiton.

Valistustyön nykyhetken tärkeimmistä kysymyksistä.

Jokainen tietää, että suomenkielisen valistustyön alallakin voimme jo todeta suuria saavutuksia. Tässä ei ole syytä ruveta luetteloimaan. Nyt on lärkeätä keskittää kaikki huomiomme, tarmomme, voimamme, kykymme, kollektiiviset konnistuksemme niihin suuriin tehtäviin, jotka valistustyön alalla edessämme ovat.

Muutamia näistä tehtävistämme tahtoisin tässä hiukan kosketella.

Yleinen pakollinen alkeisopetus.

Lukutaitoisuus on, kuten Lenin osoitti, kaikkien muiden kulttuurisaavutusten välttämätön edellytys. Mutta lukutaidottomuus voidaan lopettaa, uusien lukutaidottomien kasvaminen voidaan ehkäistä vain yleisen pakollisen alkeisopetuksen kautta. Siksipä puolue antaakin tälle kysymykselle tavattoman suuren merkityksen. Se on perustehtävä, joka täytyy ratkaista, että kaikki muutkin kulttuuritehtävät saisivat tyydyttävän ratkaisunsa. Kolmetoista vuotta täytyi puolueen ja neuvostovallan rakentaa Lokakuun vallankumouksen jälkeen, ennenkuin saatiin sen verran luoduksi aineellista pohjaa, sen verran kartutetuksi työvoimia, että oli mahdollista asettaa yleisen pakollisen alkeisopetuksen voimaan saattaminen päivän tehtäväksi. Ja nytkin siinä on vielä suuria vaikeuksia. Suomenkielisen väestön keskuudessa nämä vaikeudet yleisen pakollisen alkeisopetuksen toteuttamisessa ovat sittenkin pienemmät kuin monilla muilla kansallisuuksilla, joiden kansallinen kulttuurityö on vasta Lokakuun kumouksen jälkeen päässyt alkamaankin. Ja siksipä meidän keskuudessamme ei saa olla sijaa pienemmillekään epäilyksille. Yksi ainoa ajatuskanta on vain paikallaan: puolueemme antama tehtävä on toteutettava tinkimättömästi ja mahdollisimman hyvin. Luomme riittävän kouluverkon, mobilisoimme työtätekevien laajat joukot yleisen pakollisen alkeisopetuksen toteuttamisen ympärille, järjestämme köyhien lasten avustamisen, kehitämme kunnallisten koulupäivällisten jaon yleiseksi ilmiöksi, pidämme huolta lasten säännöllisestä koulussa käynnistä (kouluun kyyditseminen, kouluinternaatit pitkämatkaisille oppilaille jne.) sekä yleensä voimistamme huolenpitoamme koulujemme tarpeista (koulujen aikanaan varustaminen polttopuilla kouluremonttien suorittaminen oikeaan aikaan, koulun avustaminen kaikissa suuremmissa ja tärkeimmissä yrityksissä). Opettajapula täytyy myöskin voittaa ja se voidaan voittaa. Jos suomalaisia kouluja uhkaisi jäädä ilman opettajaa, on pedteknikumimme huolehdittava aukkojen täyttämisestä. Täten pedteknikumien vanhempien kurssien pedagooginen praktiikka muuttuu entistä paljon vastuunalaisemmaksi ja itsenäisemmäksi. Leningradin suomenkielinen pedteknikumi onkin jo jättänyt Alueen valistusosastolle sellaisen suunnitelman, jonka mukaan se, kuten toisetkin teknikumit, ottaa täydellisesti vastuulleen kaiken pedagogisen työn muutamissa kouluissa. Muutamia teknikumin oppilaita kiinnitetään koko talveksi yhdelle koululle ja he säännöllisesti vuorotellen työskentelevät praktiikkapaikallaan ja suorittavat teknikumin praktiikan ohjaajien ja metodistien johdolla kaiken opettajan velvollisuuksiin sisältyvän työn paikkakunnalla. Iskuryhmäläisyyden ja sosialistisen kilpailun avulla aiotaan kohottaa praktikanttien työn laatua mahdollisimman korkealle. Paikallaan on järjestää molempien pedteknikumiemme kesken kilpailu tästä uudesta ja vastuunalaisesta työalasta.

Näin pedteknikumimme välittömästi auttavat yleisen pakollisen alkeisopetuksen toteuttamista suomenkielisen väestön keskuudessa.

Muiden laitostemme ja järjestöjemme kaupungissa pitäisi myöskin rientää voimiensa mukaan auttamaan maaseutua yleisen pakollisen alkeisopetuksen täytäntöönpanossa. Kulttuuripäällikkyyttä Leningradista käsin maaseudulle on viime aikoina alkanut ilmetä yhä enemmän. Ottakoon nyt jokainen kulttuuripäällikkö kunnia-asiakseen valvoa ja pitää huolta siitä, että päällikkyyden alaisella paikkakunnalla yleinen alkeisopetus olisi puolueen ja hallituksen ohjeiden mukaisesti käytäntöön otettu, että kouluasiat eivät saisi olla rempallaan eikä koulutyö retuperällä. Sosialistinen kilpailu voisi tällaiseen päällikkyystyöhönkin antaa uutta virikettä. Köyhien oppilaiden avustaminen, pikkukirjastojen komplektoiminen ja lähettäminen maaseutukouluille, sanomalehtien ja aikakausjulkaisujemme tilaaminen syrjäkyliemme kouluja varten, kouluilla käynnit ja koulutyön tehostamisen edistäminen, opettajan avustaminen hänen työnsä ratsionalisoimisessa ja metodisessa parantamisessa, maaseutulasten kaupunkiopintomatkojen järjestäminen, ym. tehtävät voivat tällaisessa päällikkyysmuodossa saada voimakasta vauhtia. Olkoon tunnussanamme — ei yhtään järjestöä eikä laitosta Leningradissa ilman kulttuuripäällikkyyden alaista koulua ja koulupiiriä, ei yhtäkään kaupunkilaistoveria, joka ei osallistuisi maaseutumme tukemiseen tämän suuren tehtävän täytäntöön panossa. Jos näin teemme, voimme huomattavasti jouduttaa useiden hyvien koulujen kehittymistä ja vakiintumista. Ja jokainen hyvä koulu lisää on huomattava voitto valistusrintamallamme.

Siis kaikki voimat liikkeelle sekä maaseudulla että kaupungissa — ja yleinen pakollinen alkeisopetus tulee suomenkielisen väestön keskuudessa jo ensi vuonna puolueen ohjeiden mukaisesti toteutetuksi.

Polyteknillinen kasvatus.

Kaikkien voimiemme kokoaminen ja järjestäminen koulukysymystemme ympärille on välttämätöntä erityisesti siksi, että samanaikaisesti työn suuren laajentumisen kanssa on ehdottomasti saatava aikaan koulutyön *huomattava laadullinen parantuminen*. Ja tältä kannalta etualalle nousevat tällä erää *polyteknillisen kasvatuksen kysymykset*.

Tässä ei tällä kertaa ole tilaisuutta ryhtyä käsittelemään polyteknillisen kasvatuksen olemusta. Jo Marx ja Engels aikoinaan määrittelivät polyteknillisen kasvatuksen peruspiirteet. Leninin teoksissa on siroteltu useita lauselmia, jotka mainiosti terostavat kommunismin kannalta polyteknillisen kasvatuksen tärkeyttä sekä valaisevat sen todellista luonnetta. Kysymyksen teoreettisen selventämisen hyväksi on paljon työtä tehnyt tov. Krupskaja.

Polyteknillisen kasvatuksen kysymysten käsittely on asetettava päiväjärjestykseen meilläkin ei vain valistuslinjalla vaan muissakin laitoksissamme ja järjestöissämme mm. puolue- ja nuorisoliittojärjestöissämme.

Osotettakoon tässä vain miten määritteli tov. Shohin elokuulla pidetyssä ensimäisessä yleisvenäläisessä polyteknillisessä edustajakokouksessa polyteknillisen kasvatuksen organisatooristuotannolliselta kannalta:

«*Polyteknillisellä koululla me tarkotamme sellaista koulua, jossa on oppilaiden itsensä suorittama tuotannollinen työ, missä koulu on yhteydessä tuotannon kanssa, missä työhuoneet ja verstaat on sisällytetty tuotantolaitosten työprosessiin sekä missä vihdoin koulu on kokonaisuudessaan sisällytetty siihen taloussuunnitelmaan, jota tuotantolaitos toteuttaa, missä koulun pedagoogit ovat*

myös yhteydessä sen tuotannon kanssa jonka kanssa koululla on yhteys ja missä tuotanto, koulu on välittömästi yhdistetty, muodostaa koulun ohjelmallismetodisen työn rungon..»

Jo tästä lyhyestä lausunnostakin käy täysin selväksi, miten suuria kysymyksiä nousee tässä meidän eteemme. Mutta siksipä meidän onkin aito bolshevistisella tarmolla tartuttava kiinni kasvatuksen kaikkien asteiden poyteknisoimiseen. Asia on näinkin jo liian kauan lykkääntynyt. Mutta tämä kysymys on päivän polttava sekä koulun kommunistiskasvatuksellisen tehon, että taloudellisen sosialismin rakentamistyön ja kaaderien kasvattamisen kannalta. Kaikki nämä suuremmoiset tehtävämme tarraavat tätä nykyä kiinni koulumme puutteellisuuteen, siihen että koulumme on yhä vieläkin pää-asiallisesti oppikoulu, kirjakoulu, skolastinen koulu. Vasta polyteknillisen kasvatuksen vakiintuminen kouluissamme tekee ne tosiasiallisesti työkouluiksi. Siitä on kysymys. Sen vuoksi jokaisen puolueen jäsenen ja nuorisoliittolaisen, kaikkien puolue- ja nuorisoliittojärjestöjemme, ammattiliittojemme, neuvostoelintemme, neuvosto- ja kulttuuriaktiivimme, sekä kaikkien taloudellisten järjestöjemme, pioneerien samoinkuin koulujemme oppilaskollektiivien on taisteltava polyteknillisen koulun puolesta, sillä tarmolla millä yleensä sosialistisen rakennustyömme puolesta taistella täytyy.

Kaaderien valmennus.

Yleisen pakollisen alkeisopetuksen läpi ajaminen ja kasvatuksen polyteknisoiminen ovat tällä erää ne peruskysymykset, joihin kaikki muutkin kulttuurilaitoksemme kysymykset nojaavat. Kaaderien valmennus on erikoisen kiinteässä yhteydessä niiden kanssa, ja kaaderipulan ratkaiseminen on sitä helpompi, mitä paremmin ylläesitetyt perustehtävät on suoritettu.

Mutta olisi kerrassaan väärin ajatella, että yleisen alkeisopetuksen toteuttaminen ja kasvatuksen polyteknisoiminen jo semmoisenaan, ilman muuta ratkaisevat kaaderikysymyksen kaikessa kokonaisuudessaan. Me tarvitsemme korkeasti kvalifisoituja ammattilaisia eri aloille ja niitä täytyy vastaavalla tavalla kasvattaa ja valmentaa. Yleinen alkeisopetus ja polyteknillinen koulu luovat vain oikean, luotettavan pohjan, perustan kaaderien kasvattamiselle.

Kaaderikysymys on kieltämättä yksi kipeitä kysymyksiämme. Monilla aloilla, joilla työntekijöitä ehdottomasti tarvitaan ei kaaderien kasvattamisasia ole vielä edes alullakaan. Meillä ei tätä kysymystä ole koskaan suomenkielisten työläisten, kollektiivisten talouksien jäsenten, batrakkien, köyhien ja keskivaraisten talonpoikien aktiivin keskuudessa vielä kokonaisuudessaan edes käsiteltykään. Suunnitelmat, mikäli niitä lienee olemassa, ovat toistaiseksi eri virastojen «salaisuutena». Muuten tuntuu todennäköiseltä, että mitään eheää kokonaissuunnitelmaa tällä alalla, joka olisi rakennettu suomenkielisen työtätekevän väestön tarpeiden pohjalta lähtien, ei ole vielä olemassakaan. Ja kuitenkin sellainen suunnitelma olisi tarpeen vaatima. Toiseksi on jonkunlainen omituinen laiminlyönti siinä, että nyt, kun yhteiskunnallisen aktiivisuuden merkitystä niin tavattomalla ponnella painostetaan, meidän suomenkielisen työtätekevän väestömme aktiivi ei ole vähänkään laajemmassa mittakaavassa vielä joutunut tälläisten ensiluokkaisten tärkeiden suunnitelmien valmisteluun osallistumaan. Jos niiden kysymysten käsittely rohkeammin heitettäisiin joukkojen keskuuteen, niin monenkaan asian ratkaisussa ei olisi niin voittamattomia vaikeuksia, niinkuin se neuvostovirastojen kabineteissa tuntuu.

Se mitä on sanottu, ei tietenkään tee tyhjäksi sitä, että kaaderienkin kasvatuksen alalla meillä on jo suuri työ käymässä.

Itsekritiikki, sosialistinen kilpailu ja iskuryhmäläisyys valistustyön alalla.

Ne työtehon, työnlaadun kohottamismetoodit, joilla on ollut niin arvaamattoman suuri merkitys taloudellisessa rakennustyössämme, — itsekritiikki, sosialistinen kilpailu ja iskuryhmäläisyys — on saatava yleisesti käytäntöön valistustyönkin alalla. Tämä vuosi on saatava tässä suhteessa murrosvuodeksi. Ei yhtään valistuslaitostamme sosialistisen kilpailun ulkopuolelle! Iskutyö yleiseksi! Terve, asiallinen itsekritiikki täysiin oikeuksiinsa! Siinä tunnussanat, jotka on toteutettava, ja tuloksista opittava julkisesti selostamaan. Vahvemmat koulut, vahvemmat valistuslaitokset auttamaan, tukemaan, hinaamaan heikompia. Saavutuskokemukset yleiseen tietoon, yhteiseksi omaisuudeksi. Täten epäilemättä pääsemme taas askeleen eteenpäin. Valistuslaitostemme osallistuminen sosialistiseen rakennustyöhömme ja erityisesti maatalouden kollektivisointiin, esillä oleviin kamppailuihin, Neuvostoliiton puolustuskuntoisuuden lujittamiseen älköön jääkö yhdeltäkään valistuslaitokseltamme syrjään. Kehittäkäämme sosialistinen kilpailu aivan yleiseksi näillä aloilla. Ponnistelkaamme väsymättömästi lujan, todellisen työyhteyden aikaansaamiseksi koulujen, lukutupien, punanurkkien, puolue- ja nuorisoliittojatsheikkain, neuvostojen sekä muiden paikallisten yhteiskunnallisten järjestöjen kanssa. Aktiivin kasvattaminen ja järjestäminen lukutupien ja punanurkkien ympärille, lasten työn organisoiminen uusittujen ohjelmien pohjalla, niin että se on pedagogisesti järkiperäinen, ettei se ole lapsille mahdoton eikä ylivoimainen, mutta samalla korkeimmassa määrässä kasvattaa heitä toiminnallisesti osallistumaan sosialistiseen rakennustyöhömme. Jos sosialistisen kilpailun merkeissä tällaisiin tehtäviin jo nyt syksystä käydäänkäsiksi, jos keskenään kilpailevat laitokset tarkasti harkitsevat konkreettisten kilpailusopimusten jokaisen kohdan, jos sopimusten allekirjoittamisen jälkeen molemmin puolin valppaasti seurataan pitkin matkaa kilpailun kulkua, eikä jäädä rauhallisesti kevättä odottelemaan, niinkuin aikaisemmin on usein tapahtunut, — voimme täydellä vakuudella sanoa: sosialistinen kilpailu valistusrintamallamme on nostettu korkeammalle asteelle.

Yhteinen velvollisuutemme on tinkimättömästi se tehdä!

Valistustyöläisten avustaminen ja tukeminen sekä heidän oikeuksiensa valvominen.

Itsekritiikki valistustyön alalla on ollut vielä vähäistä ja heikkoa. Se on ollut liian paljon sattuman varassa. Se ei ole ollut vielä sellainen voimatekijä valistustyön edelleen kehittämisessä, jollainen se voisi olla. Koko valistustyömme on saatettava ankaran itsekritiikin puhdistavaan ja kirkastavaan kiirastuleen.

Mutta samalla emme saa unohtaa asian toista puoltakaan. Toisinaan siellä täällä pilkistää esille omalaatuistaan «vasemmistolaisuutta». Osotetaan halveksivan ylimielistä suhtautumista valistustyöläisiin kokonaisuudessaan. Kylmäkiskoisesti suhtaudutaan valistustyöläisten esityksiin ja heidän kaikkein oikeutetuimpiin vaatimuksiinsa, elintarvevarustelussa pyritään lykkäämään kaikkein viimeisimmille sijoille.

Opettaja Maikki Kyllisen itsemurhan yhteydessä selvisi, että Volosovan piirissä yleisissä, julkisissa kokouksissa selitettiin, että kaikki piirin valistustyöläiset ovat tehtäviinsä aivan kelpaamatonta väkeä, eivätkä tällaiset lausunnot saaneet yhdenkään piirin vastuunalaisen toimitsijan taholta minkäänlaista arvostelua tai selvennystä. «Vapaudessa» tuonnottain kerrottiin jotenkin samanluontoisista lausunnoista entisen Leninin piirin toimitsijain taholta.

Semmoista emme saa vaitiollen katsella. Jos me tahdomme hyvää valis-

tustyötä, on kollektiivisesti riennettävä valistustyöläisten avuksi, autettava heitä seulomaan todella kelvottomat ainekset pois keskuudestaan, kasvatettava neuvostovallalle, kommunistiselle puolueelle ja sosialistiselle rakennustvöllemme läheisiä työntekijöitä tehtäväänsä pystyviksi ja asiaansa innostuneiksi ammattilaisiksi.

Joukot liikkeelle

Osotin tässä vain muutamia mielestäni tärkeimpiä tehtäviä yleisen valistustyömme alalla. Pitäisi luetella paljon lisää. Sellaisetkin asiat kuin pioneeriliike ja -toiminta, sekä lasten että täysi-ikäisten joukkojen uskonnonvastainen ja internatsionalinen kasvatus, lukutaidottomuuden ja vähälukutaitoisuuden likvidoiminen, sekä lasten että täysi-ikäisten varsinaisopinnollinen työ ym. ovat vielä alkeisasteellaan. Eikä niitä voi työntää syrjään eikä lykätä epämääräiseen tulevaisuuteen.

Kun kaiken tämän työn paljouden ottaa huomioon, kun muistaa sen kiireellisyyden, käy ilman pitempiä todisteluja selväksi, että vain työläisten, batrakkien, köyhien ja keskivarakkaiden talonpoikien joukkotyöllä, väsymättömällä yhteisponnituksella voidaan nämät tehtävät kunnolla suorittaa. Puoluejärjestömme on viipymättä tartuttava käsiksi näihin tehtäviin, yhdessä nuorisoliiton ja neuvostoelinten kanssa mobilisoitava joukot, organisoitava järkiperäisesti niiden työ valistuselinten laitosten avuksi. Silloin kulttuurityömme alalla voimme saavuttaa sellaisen kehitysvauhdin, että työtätekevien luokkiemme kulttuuritaso ennen pitkää lakkaa olemasta sosialistisen rakennustyömme ahdas kohta.

Ja kannattaahan sitä varten ponnistaakin. **M. Kaasolainen.**

Suomen kommunistien murhaajat vapautetaan «laillisesti.»

Kesällä tappoivat fascistit Forssassa työmies Holmin. Tunkeutuivat hänen asuntoonsa ja ampuivat hänet. Holm oli kommunisti. Holmin omaiset tunsivat murhaajan, joka oli suurtilallinen Paavo Markkula. Poliisiviranomaiset vangitsivat Markkulan.

Mutta fascisteja ei miellyttänyt, että kommunistin murhaaja tulisi tuomituksi. Äskettäin järjestivät he autokaravaanin Forssaan 800 miehen voimalla ja vaativat, että murhaaja Markkula on heti vapautettava, koska hän muka ei olisikaan murhan tekijä. Voitiin muka «todistaa», että Markkula murhan tapahtuessa olisi ollut muualla.

Huolimatta silminnäkijäln kertomuksista, että juuri Markkula oli murhan tekijä, ovat viranomaiset täyttäneet fascistien tahdon ja vapauttanet murhaajan, koska Markkula oli ollut muualla kommunisteja kyyditsemässä, eikä muka Forssassa murhan tekijänä.

Tämä selitys ja «todistukset» Markkulan «muuallaolosta» murhatapauksen aikana on niin läpikuultava ja haetun valheellinen, että sen näkee jokainen vähänkin lukutaitoinen ihminen, jolla on silmät päässä.

Mutta voidaanko fascistiselta järjestelmältä muuta odottaakaan. Suomen poliisi- ja «oikeusviranomaiset», nehän ovat fascistien nöyriä käskyläisiä kaikessa, eivätkä ne suinkaan ensi kertaa väärin tuomitse, milloin kommunistit ovat kysymyksessä. Tässä vaan tapahtuu kaikki silmittömämmällä häikäilemättömyydellä.

Myöskin sosdem johtajat ovat valmiita siunaamaan tämänkin fascistisen roistontyön, kuinkapa muuten. Vieläpä niillä on sama metoodikin kuin muilla-

kin fascisteilla — nekin sanovat polisiviranomaisten olevan syypäitä «kohtalokkaaseen virheeseen» pidättäessään Markkulan. Niin sitä pitää. Kun fascisti irvistää ja viittaa kintaalla sellaiselle laille ja laillisuudelle, joka ei anna oikeutta «taistella» kommunisteja vastaan myrkyllä ja revolverilla, niin pitähään sosialifascistinkin irvistää. Ja «Suomen Sosialidemokraatti» (8/XI — 30) oikein pääkirjoituksessaan selittää naama hurskaana mm.: «Vakuutetaan, että hänen (Markkulan) alibinsa (muualla olonsa) on riittävästi todistettu. Toivottavasti näin on asianlaita». Ikäänkuin Markkulan «alibin» osoittamiseen tulisi puuttumaan «todistuksia». Tilaamallahan niitä saa tukuttain tai vähitttäin, suullisia ja kirjallisia kuinka vain sosdem. johtajat haluavat. Yhtä helposti se käy, kuin joihinkin kyydityksiin osanottajien ilmoittamistilauksetkin. Noskejohtajatkin kyllä tämän tietävät. Mutta niiden petturin osa vaatii niiltä fascististen roistontekojen käärimistä «demokratian» ja «laillisuuden» valhemantteliin. Niihin riepuihin ovat ne valmiit panemaan mitä fascistisia roistotekoja tahansa. Ne tulevat tuskastuneiksi muodollisen «laillisuuden» puolesta ja kiemurtelevat sen takia kuin konsaan teatterikonnat. Mutta milloin muoto on täytetty ovat ne valmiit nielaisemaan minkä rupisammakon tahansa, jonka fascistit niiden eteen asettavat. Tästä syystä on sosialifascistien osuus fascistidiktatuurin systeemissä joskus ulkonäöltään sangen pettävää, vaikka se itse asiassa on esim. kommunistimurhaajain vapauttamista, eli oikealta olemukseltaan ilkosen alastonta fascismia.

Ainoastaan kommunistinen puolue todella taistelee työtätekeväin elämän ja tulevaisuuden puolesta fascistimurhaajien yhteiskuntaa vastaan sen kukistamiseksi. Mitä pikemmin laajat työväenjoukot käsittävät ja ryhtyvät joukkotaisteluun kompuolueen johdolla, sitä lähempänä on se päivä, jolloin yhteiskunnan varkaille ja työläisten murhaajille annetaan niille kuuluva palkka lain koko ankaruudella.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. A. Lehtosaari (vastaava toimittaja), Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen, Y. Karppanen ja E. Majanen (toimitussihteeri).

Ленинградский Областлит № 68727 Заказ 1902. Тираж 1000 экз.

Типография „Кирьяпая“, Полтавская ул., № 12.